

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
JANUARY 12

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT METUCHEN, NJ
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

Phone: 732-549-0445; Fax: 727 286 8543; E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXIV Nr. 2 (5604)

2013. gada 12. janvāris – 18. janvāris

Latvijas taupība sākusi nest augļus

The New York Times Expect the World®

Augsta prestiža ASV laikraksta *New York Times* publikācijā stāstīts par Latviju. Laikraksta ekonomists analizē Latvijas taupības pieredzi un to, kā tā ietekmējusi mūsu valsts iedzīvotājus. Latvija akceptējusi taupību un tās sāpes beidzot mazinās. Latvija izvēlējusies skarbus taupības pasākumus, kas ietver algu samazināšanu, darbavietu skaita samazināšanu un valsts finansējuma krasu samazināšanu skolām un slimnīcām. Latvija taupības aizstāvju vidū nereti dēvēta par valsti, no kuras var mācīties tādas valstis kā Grieķija. Grūtības Latvijā ir pierasta lieta jau gadiem, taču tagad valsts no Eiropas Savienības ekonomiskās katastrofas zonas kļuvusi par piemēru, ko slavē Starptautiskais Valūtas fonds (SVF). Pagājušajā gadā

Latvijas ekonomika augusi par pieciem procentiem, valsti padarot par Eiropas Savienības ekonomiskās izaugsmes līderi.

NY Times apskatnieks piemin faktu, ka Latvija cietusi gan no nacistiskās Vācijas, gan PSRS jūga, tāpēc pacietība, iespējams, latviešos iesakņojusies jau vēsturiski. Turklāt Latvijai nav darbaspēka aktivitātes tradīciju. Laikraksts citējis Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības vadītāju Pēteri Krīgeru, kas teicis, ka Latvijā organizēt streikus esot teju neiespējami. Cilvēkiem, kuŗi saņem algu, lai arī cik mazu, šķiet apkaunojoši streikot.

Lai arī Latvijas ekonomiskie rādītāji aug, daudziem iedzīvotājiem krīze vēl joprojām ir skarba realitāte.

The New York Times

Used to Hardship, Latvia Accepts Austerity, and Its Pain Eases

By ANDREW HIGGINS

RĪGA, Latvia — When a credit-fueled economic boom turned to bust in this tiny Baltic nation in 2008, Didzis Krūmins, who ran a small architectural company, fired his staff one by one and then shut down the business. He watched in dismay as Latvia's misery deepened under a harsh austerity drive that scythed wages, jobs and state financing for schools and hospitals.

But instead of taking to the streets to protest the cuts, Mr. Krūmins, whose newborn child, in the meantime, needed major surgery, bought a tractor and began hauling wood to heating plants that needed fuel. Then, as Latvia's economy began to pull out of its nose-dive, he returned to architecture and today employs 15 people — five more than he had before. "We have a different mentality here," he said.

Latvia, feted by fans of austerity as the country-that-can and an example for countries like Greece that can't, has provided a rare

boost to champions of the proposition that pain pays.

Hardship has long been common here — and still is. But in just four years, the country has gone from the European Union's worst economic disaster zone to a model of what the International Monetary Fund hails as the healing properties of deep budget cuts. Latvia's economy, after shriveling by more than 20 percent from its peak, grew by about 5 percent last year, making it the best performer in the 27-nation European Union. Its budget deficit is down sharply and exports are soaring.

"We are here to celebrate your achievements," Christine Lagarde, the chief of the International Monetary Fund, told a conference in Riga, the capital, this past summer. The fund, which along with the European Union financed a bailout of 7.5 billion euros for the country at the end of 2008, is "proud to have been part of Latvia's success story," she said.

(Turpināts 8. lpp.)

Pieminam 1991. gada barikādes

(Vairāk lasiet 14. lpp.)

Kāda būs lielā ziedotāju siena *Gaismas pils*?

Kopš 1998. gada Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība aicina ziedot Latvijas Nacionālajai bibliotēkai. Ikviens ziedotājs saņēmis apsoliņumu, ka viņa vārds tiks iemūžināts jaunās bibliotēkas ēkas interjerā kā pateicība par ziedojumu un nezūdoša liecība nākamajām paaudzēm.

Lielā ziedotāju siena atradīsies *Gaismas pils* vestibīlā, pie ieejas. Tās paredzētie izmēri ir 3 metri x 13 metri. Sienā būs iemontētas plāksnītes ar to ziedotāju vārdiem, kuŗu ziedojumu summa vai vērtība naudas izteiksmē ir vismaz 100 lati.

Sienā paredzēta vieta 2000 ziedotāju vārdiem. Ziedotāju vārdi būs iegravēti sešu izmēru plāksnītēs atbilstoši ziedojuma summai šādās kategorijās:

Kategorija	Ziedojuma summa latos	Plāksnītes izmērs ziedotāju sienā
I	100 – 1000	25 cm x 8 cm
II	1000 – 5000	50 cm x 8 cm
III	5000 – 10 000	50 cm x 16 cm
IV	10 000 – 20 000	76 cm x 16 cm
V	20 000 – 50 000	100 cm x 25 cm
VI	vairāk par 50 000	100 cm x 33 cm

No redakcijas.

Arī jūs, cienījamie *Laika* autori un lasītāji, esat piedalījušies ziedojumu akcijā LNB, proti, naudas summa, kas neizmaksāta autoratlīdzībās, ieskaitīta ziedojumu kontā mūsu avīzes digitalizācijai. Šobrīd *Laiks* varētu pretendēt uz II kategorijas plāksnīti. Bet varbūt pacentīsimies tikt pie III vai pat IV?

Lai pārliecinātos par lielās ziedotāju sienas un ziedotāju vārdu atspoguļojumu reālajā vidē, nesen izgatavots 1x1 metrs liels sienas fragmenta paraugs, kas šobrīd atrodas bibliotēkas būvlaukumā – *Gaismas pils* modeļēkā. Uz tā redzamas I un III kategorijas ziedotāju plāksnītes.

Ziedotāju siena būs veidota no Latvijas bērza paneļa un tērauda režģa, uz kuŗa tiks stiprinātas izvirzītas plāksnītes ar iegravētiem ziedotāju vārdiem.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība piedāvā iespēju ziedotājiem iemūžināt savu vārdu arī plāksnītēs pie bibliotēkas krēsliem, galdiem, plauktiem un lasītāvam.

Ls 1-99 – ziedotāja vārds īpašā Ziedotāju grāmatā;

sākot no Ls 100 – ziedotāja vārds lielā sienas plāksnē *Gaismas pils* vestibīlā;

Ls 300 – ziedotāja vārds uz plāksnītes pie krēsla;

Ls 500 – ziedotāja vārds uz plāksnītes pie galda lasītāvā;

Ls 1000 – ziedotāja vārds uz plāksnītes pie plaukta lasītāvā;

Ls 50 000 un vairāk – ziedotājs iegūs tiesības uz īpašas pateicības zīmes izvietošanu *Gaismas pils* auditorijās vai stāvos.

Lai arī savu, dzimtas vai draugu vārdu iemūžinātu *Gaismas pils*, aicinām ziedot:

ar kredītkarti: www.gaisma.lv
nosūtot čeku: Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrībai, Tērbatas iela 75, Rīga, LV1001, Latvija

Biedrības birojā: Tērbatas ielā 75, 4. stāvā, 404. kab.

bankā:

Beneficiary: Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība
Registration Nr.: 50008034971
Account Nr.: LV84HABA0551006763188
Beneficiary's bank: Swedbank
Address: Balasta dambis 1a, Rīga, Latvia
SWIFT code: HABALV22
Korespondentbanka ASV
DEUTSCHE BANK TRUST COMPANY AMERICAS,
New York
ABA/FW: 021001033

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Redakcija Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us

Kantoris ASV: 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA
Tālr. 732-549-0445, fax. 727 286 8543, e-pasts - LaiksDSR@aol.com

Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 136.00;
6 mēn. US \$ 78.00; 3 mēn. US \$ 45.00.

Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.
Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos
rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli par pašu jautājumu
var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklāmdevējs.

Redaktore: Ligita Kovtuna

Tālr.: +371 67326761, +371 29439423, fakss: + 371 67326784,
e-pasts: ligita@laiks.us
Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, LV-1010

Administrātore ASV: Rasma Adams

Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543 e-pasts: rasma@laiks.us,
1292 S. Kimona Dr. Clearwater Fl. 33764

Kanadas ziņas: Mārtiņš Štauers: tālr.: 514-639-8722,
e-pasts: stauvers@yahoo.ca, 104-3000 Notre Dame Street,
Lachine, QC, H8S 2H1
Rūdolfis Norītis: tālr.: 416-425-4613, fakss: 416-425-4615,
5 Shady Golfway, Unit 1416 Don Mills, ON M3C 3A5

Reklāma laikrakstā Laiks un mājaslapā www.laiks.us

ASV - Tālr. 732-549-0445, fax. 732-549-0466,

e-pasts - LaiksDSR@aol.com

Rīgā - Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.

Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,

e-pasts - redakcija@laiks.us

ABONĒJIET LAIKRAKSTU LAIKS

"LAIKA" abonements ASV maksā: 3 mēnešiem US \$45,-
6 mēnešiem US \$78,-
1 gadam US \$136,-
Gaisa pasts 1 gadam ASV US \$225,-
6 mēnešiem US \$120,-

Ārpus ASV "LAIKS" tiek piesūtīts tikai pa gaisa pastu

Kanadā 1 gadam US \$235,-

pusgadam US \$125,-

Latvijā 1 gadam US \$235,-

pusgadam US \$125,-

Citur pasaulē 1 gadam US \$295,-

pusgadam US \$155,-

Abonenti bez maksas saņems sešus "Jauno Laiks" pielikumus
un gada beigās nākamā gada kalendāru.

"Jauno Laiks" 6 numurus var pasūtīt atsevišķi.

Maksa US \$25,-

Abonēšanas maksu var atsūtīt ar čeku vai naudas pārvedumu
(rakstot čeku uz "Laiks - Latvian Newspaper Inc." vārda).

Lūdzam noteikti norādīt, no kuŗa laika vēlas laikrakstu abonēt.

Laikraksts Laiks 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA

Lūdzu piesūtīt man laikrakstu "LAIKS" no _____

līdz _____ uz _____ mēnešiem uz sekojošo adresi:

(Mr./Mrs./Ms.) _____

Tālrunis _____

E-pasts _____

Pievienojū čeku, Money Order par US \$ _____

abonementa uzsākšanai/pagarināšanai (nevēlamo svītrot)

Ja adrese mainīta, lūdzam uzdot arī agrāko adresi.

LŪDZAM IEGAUMĒT – abonementu uzsākšanas,
pagarināšanas un adrešu maiņas veic 3-4 nedēļu laikā.

LAIKU varat pasūtīt arī Rīgas redakcijā

Lietojiet www.laiks.us

LASĪTĀJU BALSIS

LAIKS

Kad pastā ir pienācis *Laiks*,
tad nav vairs ko blusot;
ir jāatrod laiks,
jāizlasa *Laiks*.

Vienalga, skaļi vai klusot,
vienalga, kāds ārā ir laiks,
kad ir pienācis *Laiks*,
tad jāatrod laiks,
tad visiem jālasa *Laiks*.

**Modris Miervaldis
Mednis**

Kā tas beidzās?

Laika Ziemsvētku numurā jūs
varējāt lasīt Andra Ritmaņa
stāstu: "Vilis gaida Ziemsvētku
vecīti."

Vairāki lasītāji man ir jautājuši:
"Kā tad Viļa nelaiimes beidzās?"

Tā kā šis Ziemsvētku stāsts ir
paties notikums, tad izstāstīšu,
kā viss beidzot atrisinājās.

Kā atceraties, pēc trīs mēnešu
kibelēm, cīnoties par taisnību un
labestību, Vilim beidzot bija ie-
spēja Satiksmes tiesā izskaidrot
savu nelaimīgo notikumu. Kā par
brīnumu, tiesu vadīja laipns, zi-
nīgs un saprotošs tiesnesis, kuŗš
pateicās Vilim par sniegto infor-
māciju un pasmaidīja. Galīgais
lēmums tikšot piesūtīts pa pastu,
cerams, pirms Ziemsvētkiem.

Vilis nepacietīgi gaidīja. Labu
laiku neko nesagaidīja. Kad pie-
nāca 24. decembris, no rīta liņā-
ja. Taču ap pastnieka ierašanās
laiku pašķīrās mākoņi, un uz
Viļa milzu puansetijas krāšņā
koka sarkanajiem Ziemsvētku

ziediem uz brīdi uzspīdēja spoži
saules stari. Galotnē, spārniņus
dūšīgi plivinot, nosēdās Viļa jau-
kais, ikdienišķais ciemiņš – ma-
zais kolibrī putniņš...

Drīz vien Viļa mājvietai tuvojās
pastnieks, stumdams ratiņos
Ziemsvētku kravu. Viņš nepacie-
tigajam gaidītājam pasniedza
svētku vēstuļu kaudzīti, reklāmu
lapu kaudzi un vienmēr gaidīto
laikrakstu *Laiks*. Vilis steidzīgi
izskatīja vēstules: pieci Ziem-
svētku apsveikumi, *Laiks* un rē-
gulārā, neinteresantā reklāmu
kaudze. No Ziemsvētku vecīša
nekā! Nulle!

Labi gan, ka Vilim ir gudra,
saprātīga sieva, kuŗa reklāmu kau-
dzi vienmēr papurina vai vismaz
to kārtīgi izskata. Tā arī šoreiz.
Pēkšņi no palieās kaudzītes iz-
vēlās aploksne, adresēta Vilim
Brokam no *Department of Tran-
sportation, Administrative Adju-
cation Division*. Vilis dziļi ieel-
poja. Nagi niezēja aploksni tūlīt
atraut vaļā. Bet, ja nu... "Piekāršu
vēstuli pie eglītes, lai uzsūc la-
bestību... Vērsim to vaļā, kad
iedegsim svecītes!" Vilis nočuk-
stēja.

Tā arī izdarīja. "Urā!" iesaucās
Vilis. No aploksnes preti smaidīja
čeks Nr 527225 – vairāk nekā
300 dolāru – atmaksa par *Parking
citation*... Vilis beidzot bija sa-
gaidījis Ziemsvētku vecīti un
cerēto dāvanu – soda naudas
atlaidi! Taisnība un labestība bija
uzvarējusi tieši Ziemsvētku va-
karā!

Lai visām Jūsu cerībām aug
spārni, lai varat ielidot 2013. gadā
ar smaidu, labu veselību, mīles-
tību, labestību un lai piepildās
Jūsu cerības un sapņi!

Novēl **Andris Ritmanis**,
pievienojas arī **Vilis Broks**

**Vai jauns lietojums
krustu krustam?**

Laiks Nr. 47 (2012. gada 8.-14.
decembris) ir fotografija –
Lielākais Adventa vainags Latvijā,
un tam vidū skaidri redzams
krustu krusts. Likās tik cilvēciģi,
ka kristietības ornamenti un lat-
viskais raksts tik draudzīgi stāv
kopā. „Krustu krusta raksts, sa-
likts no četriem krustiem, bija
seniem latviešiem svēta maģiska
zīme, to iecirta upuŗu akmeņos...
Krustu krusta raksts sastopams
bronzas un dzelzs laikmeta sag-
šanās.” (Aleksandra Dzērvītis. *Lat-
vju raksti. Toronto. 1973. 31. lpp.*)
Vēl 18. gadsimtā kāzu paražās
minēts: „Mājā ieejot, vedējtēvs
vai sievas tēvs ņem zobenu un
soļo līgavai pa priekšu. Namdur-
vīm viņš iecērt krustu palodā,
sliksni un abās stenderēs, līdzīgi
apzīmē arī istabas durvis...”
(Anrejs Johansons. LATVIJAS
KULTŪRAS VĒSTURE 1710 –
1800. DAUGAVA. 1975. 364.lp.)
Bet fotografijai pievienotā rakstā
māc. Ivo Pavlovičs skaidro, ka
krustu krusts ir pasaules evaņ-
ģelizācijas simbols – simbolizē
četrus evaņģelījus. Mūsdienās
rakstītais vārds ir apmēram tas
pats, kas senākos laikos bija para-
dums celt kristīgo konfesiju ka-
tedrāles un baznīcas virs Mek-
sikas piramidām, ķeltu kapu
kalniņiem un Latvijas senajiem
pilskalniem.

Anita Liepiņa

Vēlēšanas

Piekrītu Kārlim Streipam!
Obamam bijušas un ir grūtības
sadarboties ar republikāņiem un
"tējas dzērājiem". Tomēr viņš
pārliecinoši uzvarēja.

Vēlēšanām ir iespaidīgas sekas:
paliks spēkā socialās program-
mas, piemēram, *Social Security*,
Medicare un *Medicaid*, iespējas
ieteikt un nominēt Augstākās
tiesas palātas tiesnešus(-es),
noteikt paaugstinātās nodokļu
likmes bagātniekiem. Republi-
kāņu "trickle-down-economy" ti-
kai papildinātu viņu kabatas...

Jārēķinās ar visām minoritā-
tēm. "Vecie labie laiki", vairs ne-
atgriezīsies, kad likumdošanas
notiecēji bija baltās rases
vīrieši...

Laiki ir mainījušies, kopš no-
kāpām no kuŗa...

Gunars Cukurs,
Aļaskā

**Lai nerastos
pārpratums**

Laiks 2012. gada nr. 48 rakstā
„Mīļie kristīgie draugi visā
plašajā Dieva pasaulē!”

1. slejā 19. rindā no augšas
jābūt komatam starp vārdiem,
tātad: „... lai tiktu pierakstīts
kopā ar Mariju, savu saderināto,
sievu, kas...” (tālāk kā tekstā).

Edgars Zariņš

(Turpināts 4. lpp.)

Riga Ven Travel Inc.

**LAIKS PALIEK VĒSĀKS.
BRAUKSIM KUR VIENMĒR SILTA SAULE SPĪD!**

Zvaniet – INESEI ZAĶIS
32 South Penataquit Ave., Bay Shore, NY 11706-8815
Tālr.: 631-665-4455, 1-800-291-8311
Fax: 631-665-6164
E-pasts: rigaven@aol.com

Anšlava Eglīša un Veronikas Janelsiņas fonda balvas 2012. gada laureāts – fotomākslinieks Ulvis Alberts

Ulvis Alberts

Anšlava Eglīša un Veronikas Janelsiņas fonds piešķir gadskārtēju balvu literatūrā un mākslā rakstniekiem un māksliniekiem, kuŗi ar saviem darbiem rosina un bagātina latviešu moderno mākslu un literatūru, dzīvojot ārpus Latvijas.

Ulvis Alberts vairāk nekā četrdesmit darba gadus savās fotogrāfijās atspoguļojis Holivudas filmu zvaigznes, azartiskos pokera spēlmaņus Lasvegasā un modernos rīdziniekus. U. Alberta fotoattēlu grāmatas jau kļuvas par bibliografiskiem retumiem. Fotografs iecerējis atgriezties uz pastāvīgu dzīvi Latvijā, kur, mākslinieka vārdiem runājot, „tikai paveicot durvis un izejot uz ielas, darbi nāk pretim!”

Balvas lielums – \$20 000.

Anšlava Eglīša un Veronikas Janelsiņas fonda 2012. gada atzinības balva (ASV \$10 000) piešķirta Rakstniecības un mūzikas mūzeja galvenā krājuma glabātāji **Annai Eglīnai** par neatlaidību restaurējot, sistematizējot, glabājot un sagādājot iespēju iepazīties ar tūkstošiem trimdas laika dokumentu, attēlu, skaņu ierakstu. Atzinības balva ir atkārtots cieņas apliecinājums visiem Latvijas bibliotēku, mūzeju un arhīvu darbiniekiem, kuŗi sarga latviešu kultūras, valodas un mākslas vērtības.

Anšlava Eglīša un Veronikas Janelsiņas fonda pārstāvis
Gvido Augusts

SKAISTS ADVENTA KONCERTS LOSANDŽELOSĀ

Ziemsvētku nedēļu ievadot, Dienvidkalifornijas latviešu ev. lut. baznīcu piepildīja daudz klausītāju, lai dzirdētu un izjustu Losandželosas rosīgās latviešu saimes lielo dāvanu – skaistu Adventa koncertu.

Koncerta organizēšanas un veidošanas lielo darbu, kā arī galveno mūzikālo vadību bija uzņēmusies un ar lielu sirdsdegsmi un prasmi paveica komponiste-dirigente Lolita Ritmane, to sākot jau pagājušajā vasarā. Viņa bija priecīga, ka ar entuziasmu un prieku šajā lielajā projektā iesaistījās draudzes priekšniece Tamāra Rūse, Losandželosas vīru koŗa „Uzdziēdāsim, brāļi!” izcilā diriģente Dr. Laura Rokpelne-Mičule un Losandželosas latviešu koŗa un bērnu koŗa diriģents, mūzikas profesors Dr. Pauls Berkolds, kā arī plašs koncerta dalībnieku pulks un tehniskie darbinieki.

Koncertā dzirdējam mūsu iecienītos pazīstamos dziedotņus – Paulu Berkoldu, Māru Zommeri, Artūru un Edvīnu Rūšus, Andru Staško, Mārisu Kārklīņu un Aiju Matsoni (*Mattson*) kā arī jaunās, skanīgās Losandželosas latviešu skoliņas balsis: Anniju Teteri, Kristu Hadadu (*Haddad*), Dāvi Berkoldu, Elzu Brecko un Miu Trapši (*Mia Trapse*). Viņi dziedāja gan solo, gan piedalījās ansambļa dziesmās.

Koncertu efektīgi kuplināja mūsu mūziķi Brigita Džemesone (*Jameson*), Lolita Ritmane un Pauls Berkolds – klavieres, Aleksandrs Briška un Arnolds Skrimblis – tromboni, Andris Matsons (*Mattson*) – trompēte un klavieres, Pauls Džemesons (*Jameson*) – ģitara, Aija Matsonē (*Mattson*) – mežrags, Adele

Nagainē – eifonijs, Dace Svenke-Barks un Ilze Matsone (*Mattson*) – flautas, Ilze Erringtonē (*Errington*) – vijole un Dāvis Berkolds – stabule un sitamie instrumenti.

Koncertā jauki un saliedēti

dželosas skolas koris, – visi četri – gan atsevišķi, gan arī kopējās dziesmās. Koŗus ar lielu prasmi vadīja mūsu trīs diriģenti L. Ritmane, L. Rokpelne-Mičule un P. Berkolds.

Koncerta programma bija

Losandželosas latviešu pūtēju orķestra ansamblis. No kreisās: Aleksandrs Briška, Adele Nagaine, Andris Matsons, Aija Matsonē un Arnolds Skrimblis

skanēja Losandželosas latviešu jauktais un arī sieviešu koris, plaši pazīstamais, iecienītais Losandželosas vīru koris “Uzdziēdāsim, brāļi!” un Losan-

plaša, skaista un aizkustinoša. Tajā bija iesaistīti ap 70 dalībnieku.

(Turpināts 5. lpp.)

Anna Egliena ar mazdēlu Ernestu

VAI VĒLATIES SLUDINĀJUMU KRĀSĀS?

Pastāstiet mums par sevi un savu nodarbošanos!

LAIKA lappusēs varat apsveikt savus draugus un kolģēgas!

Laikraksts *Laiks* (pielikums *JAUNO LAIKS*) piedāvā

jums iespēju ievietot KRĀSAINU sludinājumu

2013. gada 16. februāra numurā.

Visi krāsainie sludinājumi tiks ievietoti īpašā lappusē,

un sludinājuma cena būs par 30% augstāka.

Laipni lūdzam KRĀSAINO,

pilnīgi gatavo („Camera Ready”) sludinājumu

līdz **8. februārim** nosūtīt tieši uz Rīgas redakciju.

Par tehniskiem jautājumiem rakstīt Solvitai – redakcija@laiks.us

Vispār. info: Diāna Simmons Rudzite: 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA. ,tālr.: 732-549-0445, e-pasts: LaiksDSR@aol.com.

LASĪTĀJU BALSIS

Par „netautiskām nezālēm”

Jauno Laika (Nr. 5) rakstā „Hip Hop kultūras aktualitātes Latvijā” atkal ieviesušies negan-

tie svešvārdi – reperis un repošana.

Vēlos aizrādīt, ka latviešu valodā ir vairāki piemēroti nosaukumi, ar kuriem šos svešvārdus varētu aizstāt, piemē-

ram: bubinātājs, murminātājs, kunkstētājs, kladzinātājs, ņurdētājs, bļaurotājs; bubināšana, murmināšana, kunkstēšana, kladzināšana, ņurdēšana, bļauršana.

Kādu no šiem vārdiem varētu izvēlēties, vadoties no priekšnesuma skaļuma un noskaņas.

Cerēsim, ka nākotnē Laika redakcija šīs netautiskās nezāles no savām slejām izravēs.

Patiesā cieņā,
„vecu Laika” lasītājs

tras Mooras vārdu, ko tur bijām parādusi redzēt kādus 15 gadus. Viņai pienākas visu Laika lasītāju un rakstītāju pateicība un atzinība par lietpratīgu rakstu izvēli un rediģēšanu. Viņa saprata, ka redaktora galvenais darba rīks ir valoda, ar ko jāprot rīkoties. Viņas bezkopromisu nostāju labas latviskas valodas un laba stila jautājumos tie Laika lasītāji un rakstītāji, kam svarīga latviskas latviešu valodas atjaunošana, pastāvēšana un attīstība, augstu novērtēja. Paldies Jums, Moora kundze!

R. Hofmanis
Kalifornijā

Laimīgu Jauno gadu Laika lasītājiem vēl Rīgas redakcija!

Foto: Miks Kovtuns

Pie Ziemsvētku eglītes redakcijā aizvadītā gada nogalē kopā ar Ziemsvētku vecīti pulcējās redakcijas darbinieki ar saviem ģimenes locekļiem. No kreisās: Solvita un Ivo Pavloviči ar meitiņu Sofiju, Daiga Brinkmane ar Gustu, Karlina Kovtuna un Asnāte Pavloviča (klēpi), priekšā Emīls Kārklīšs un Madara Abiķe. Pie Helmāra Rudziša portreta Gundega Saulīte, Rute Runce, Gatis Kārklīšs, Pēteris Karlsons, Solveiga Bētiņa, Jonatāns Pavlovičs un Ligita Kovtuna

Senais Dzintara ceļš

Laika Nr. 1 ll. lpp. lasām ziņu par prof. M. Kalnins (!) apgāda “Pētergailis” klajā laisto grāmatu “Senais Dzintara ceļš”. Ceru, ka prof. Kalniņa iepazīnusi ar prof. Dr. A. Spekkes darbu “Senie dzintara ceļi ...” 1956, 2. izd. angļu valodā 1957, 3. izd. 1964, tāpat publikācijas žurnālā “Labietis” (Čikāga, 1965) un “Mare Balticum” vācu valodā 1966. Par grāmatām atzinīgus vērtējumus devuši angļu valodā The Times 1957, 11. okt. un lietuviešu laikraksts Draugas Čikagā 1958 6. un 13. janv (mariāņu priesteris Bogdanovičs).

Ilze Šimane
Kalamazū, Mičiganā

Paldies!

Laika 2013. gada 1. numurā vairs nelasijām redaktora As-

Kā tad īsti jābūt?

Lasu Laikā, ka Pirmajā Adventā aizdedzināta svece vainagā. Vai tad ir vairāki Adventi?

Drošības pēc pajautāju mācītājam K. Žolam. Viņš atbildēja: „Pareizāk būtu teikt: Adventa 1., 2., 3. un 4. svētdienā.”

Sludinājumā „Izlasiet uzmanīgi” rakstīts, ka var saņemt **tuvaču informāciju**. Īsti nezinu, kā ir ar to saņemšanu un vai ir arī „tālāka informācija”? Varbūt labāk būtu – plašāka vai sīkāka informācija?

Viktors Līcis
Ņujorkā

SPĒKA AVOTS

Katrs no mums zina vismaz vienu cilvēku, kuram bijis jāiztur skarbs pārbaudījums – vēzis. Un mēs zinām, ka atgriezties normālā dzīvē pēc šīs slimības ir ļoti grūti, jo visu laiku „jāskatās pār plecu” – vai tikai kaut kas neliecina, ka slimība varētu atkārtoties. Visu laiku jādomā, kā lai sadzīvoju ar sevi un savu ķermeni (pēc smagām operācijām, piemēram, krūts mastektomijas), kā lai runāju ar ģimeni, draugiem, kā lai vispār dzīvoju?

Ar šo vēstuli gribam jūs uzrunāt un aicināt atbalstīt Latvijā unikālu projektu – psihosociālās rehabilitācijas centra „Spēka Avots” izveidi cilvēkiem pēc onkoloģiskām saslimšanām. Psihosociālā rehabilitācija ir ļoti nozīmīga, jo palīdz pārvarēt slimības sekas un atgriezties normālā sociālā un ekonomiskā dzīvē. Centrs tiek veidots Jēkabpils novadā, Dignājas muižā. Šobrīd mums nepieciešami līdzekļi, lai atjaunotu māju (to biedrībai „Dzīvības koks” iz-

nomā Jēkabpils novada pašvaldība), kā arī iekārtotu teritoriju un upes krastu. Lai īstenotu iepriekš minētos mērķus, „Dzīvības koks” būtu ļoti pateicīgs par jebkādu atbalstu un mēs esam atvērti abpusējai sadarbībai! Ne velti uzrunājam ārvalstīs dzīvojošos tautiešus – psihosociālās rehabilitācijas centrs savas durvis vērs ikvienam interesentam, to dzīves kvalitātes uzlabošanai varēs izmantot arī ārzemju latvieši. Tā būtu vieta, kur raisīsies sapņi un piepildīsies cerības!

Latvijā reģistrēti vairāk nekā 60 tūkstoši onkoloģisko pacientu, katru gadu no jauna šo diagnozi izdzird nu jau vairāk nekā 10 tūkstoši, apmēram 40% no visiem ir jauni cilvēki darba spējas vecumā. Taču līdz pat šim brīdim Latvijā nav pieejami nekādi valsts apmaksāti rehabilitācijas pakalpojumi pēc onkoloģiskas slimības. Pētījumi rāda, ka 30-50% cilvēku pēc saslimšanas nespēj normāli atgriezties dzīvē, viņiem ir post-

traumatiskais sindroms, distress, trauksme, nespēja koncentrēties, depresija. Tā kā onkoloģiskā ārstēšana parasti ir salīdzinoši ilgstoša, tās terapijas (chirurgija, ķīmijterapija, staru terapija, kombinētā terapija) nes līdzīgu daudzu blakus faktorus – izmaiņas izskatā, matu izkrišanu, bieži seko dažādi fiziski ierobežojumi, kas veicina sociālu pašizolāciju, norobežošanu, kā arī nereti, zaudējot darbu, tiek zaudēti ienākumi un iespēja dzīvot cilvēka cienīgu dzīvi. Lai saņemtos pēc smagas slimības, ticiet, ir vajadzīgs

kuri bieži kļūst līdzatkarīgi vai arī pamet slimo cilvēku (piemēram, vīri pamet sievas pēc krūts vēža), jo paši nevar sadzīvot ar šīm sāpēm, tikmēr Latvijā biedrība „Dzīvības koks” kopš 2008. gada ievieš psihosociālās rehabilitācijas programmu vasaras nometņu veidā pēc pašiniciātas, cerot, ka agrāk vai vēlāk psihosociālais atbalsts un rehabilitācija būs neatņemama onkoloģiskās ārstēšanas sastāvdaļa. Šobrīd tas viss tiek veikts par ziedojumu līdzekļiem. Kopumā programmā piedalījušies gandrīz 300 cilvēki no

specifikai, tiktu nodrošinātas gada garumā. Tā tas notiek attīstītās valstīs, piemēram, Norvēģijā – Montebello centrā. Līdzīgu, ideāli piemērotu vietu psihosociālajai rehabilitācijai esam atraduši arī Latvijā, Daugavas krastā, Jēkabpils rajonā, tāpēc lūdzam jūs atbalstu šī, daudzu cilvēku sapņa, piepildīšanai!

Papildinformācija

„Dzīvības koks” ir lielākā nevalstiskā organizācija Latvijā, kas apvieno onkoloģiskos pacientus un viņu tuviniekus. „Dzīvības koks” ir Eiropas krūts vēža organizācijas „Europa Donna” un Eiropas pretvēža organizācijas „European Cancer Patient Coalition” pilntiesīgs biedrs, pārstāvot Latvijas pacientu intereses ne tikai nacionālā, bet arī Eiropas līmenī. „Dzīvības koks” īstenojis projektus sadarbībā ar Amerikas Pretvēža biedrību un atbalstījis AVON globālo iniciatīvu cīņā pret krūts vēzi, iesaistījies Eiropas iniciatīvā „European Partnership for Action Against Cancer”.

Biedrībai „Dzīvības koks” jau kopš 2005. gada piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss, ziedojot tai, uzņēmumam ir tiesības saņemt ienākuma nodokļu atlaidi.

Gunita Berķe,
„Dzīvības koks” valdes priekšsēdētāja
Sagatavoja Antra Altmane
Tālrunis: + 371 26756966;
dzivibaskoks@dzivibaskoks.lv

Ziedot iespējams:

1. Pārskaitot ziedojumu uz „Dzīvības koks” kontu

Mūsu rekvizīti:

Nosaukums: Latvijas Onkoloģisko pacientu atbalsta biedrība „Dzīvības koks”
Reģistrācijas Nr: 40008087144
Juridiskā adrese: Liepu aleja 11, Babīte, Babītes novads, LV-2101

Banka: AS Swedbank

SWIFT kods: HABALV22
Konta numurs: LV33HABA0551011517688

Banka: AS SEB banka

SWIFT kods: UNLALV2X
Konta numurs: LV69UNLA005001614409

2. Piezvanot pa ziedojumu tālruni 90006682

daudz lielāks spēks, nekā varam iedomāties!

Kamēr citās Eiropas valstīs uzskata, ka psihosociālais atbalsts un rehabilitācija pēc onkoloģiskas slimības ir svarīga ārstēšanas sastāvdaļa ne tikai pacientam, bet arī tuviniekiem,

visas Latvijas. Līdz ar to mums ir pieredze, kā strādāt, kā palīdzēt cilvēkiem. Tajā pašā laikā saprotam, ka ar vasaras nometnēm nepietiek, jāradā pastāvīga vieta, kur smēlies spēku savu sapņu realizācijai, kur dažādas programmas, atbilstīgi audzēju

SKAISTS ADVENTA KONCERTS LOSANDŽELOSĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Vairāki no viņiem, ceļā uz regulārajiem mēģinājumiem bija pavadījuši gaŗas stundas, kā, piemēram, Aleksandrs Briška, Tamāra un Edvīns Rūši, Ilze Matsone. Koncertā, kopā ar mūsu Losandželosas latviešiem, ar lielu entuziasmu darbojās, pie latviešiem nesēn atgriezušais, mūziķis-komponists Arnolds Skrimblis. Dalībnieku vidū bija arī prāvs skaits ļoti aktīvo, pozitīvi noskaņoto latviešu, kuŗi pēdējos gados ir pārnākuši dzīvot uz Losandželosu no Latvijas. Viņi ir liels ieguvums mūsu latviešu sabiedrībai. Tāpat varējam lepoties ar to jaukto laulību vecākiem, kuŗi saviem bērniem māca latviešu valodu un regulāri ved savus jauniešus uz Losandželosas latviešu skolu un kori.

Adventa koncertu skaisti ievadīja visi koris, viņi iestaigāja baznīcā dziedot „Jūs, ticīgie,

nāciet“ (solo Māra Zommere un Artūrs Rūsis). Ar varenām skaņām šo dziesmu papildināja pūtēju orķestra ansamblis. Koncerta turpinājumā šis ansamblis atskaņoja Andŗa Matsona aranŗētas Ziemsvētku melodijas. Dziesmas un mūzika turpināja plūst kā skaista upe. Īkviens dziesma, mūzikas izpildījums vai deklamācija izcēlās ar savu seju un sniegumu. Skaisti un izjusti skanēja 13 Ziemsvētku dziesmas koŗiem – gan sen jau iemīļotās, gan mazāk pazīstamās. Dzirdējam arī divus pirmatskaņojumus: „Mazā eglīte“ (Lolitas Ritmanes mūzika/Andŗa Ritmaņa vārdi) – skanīga, aizkustinoša dziesma kopkoŗa atskaņojumā. „Sniega pārslīņās“, kas sākās, 15 maziem koŗi tērtiem bērndārzniekiem un viņu skolotājiem iesoļojot baznīcā, dziedot un turpinot priekšnesumu sniegpārslīņu deŗā. Bēru deŗas šai dziesmai bija veidojušas Ilze Nagaine, Diāna Zaķis un Dziesma Tētere.

Koŗo bērnu tēŗu sagatavošanā bija piedalījušas arī Kristīne Verga un Sigita Šulce.

Ļoti jauki tika nodziedātas četras ansambļa dziesmas: „Tik balti“ (M.Freimanis/L.Reiniks) – pieminot nesēn aizsaulē aizgājušo, gados jauno, Latvijā iemīļoto komponistu Mārtiņu Freimani; „Zvani un sveces“ (R.Pauls/G.Račs); pirmatskaņojums „Vientuļais gājējs“ (B.Dzemesone/A.Ritmanis, aranŗējusi L.Ritmane, solo – Andŗa Staško un Artūrs Rūsis) un „Ziemas stāsts“ (Laura Jēkabsons), ko dzirdējam Losandželosā pirmo reizi. Šīs četras dziesmas dziedāja ansamblis, dažādos sastāvos. Dziedātāji: Māra Zommere, Andŗa Staško, Aija Matsone, Lolita Ritmane, Annija Tētere, Artūrs un Edvīns Rūši. Instrumentālisti: Lolita Ritmane – klavieres, Pauls Dzemesons – ģitara, Andŗis Matsons – trompēte un Aija Matsone – meŗzags.

Klausītājus aizkustināja un

iepriecēja bērnu koŗa un jauno solistu Elzas Brecko, Mias Trapses un Kristas Hadades dziedātā Raimonda Paula dziesma „Circeniŗa Ziemassvētki“. Varenā, sulīgā Matīsa Kārklīņa balss skanēja sievieŗu koŗa dziesmas „Jaunava maigā“ (franŗu trad.) solo daļā. Annija Tētere un Edvīns Rūsis izcēlās, duetā dziedot dziesmu „Zvani un sveces“ (R.Pauls/G.Račs), ko pavadīja P. Dzemesons ar ģitaru. Jauks mūzikāls pārsteigums bija Dāŗja Berkolda solo ar sava tēva Paula Berkolda piedziedājumu dziesmā „Ziemas miers“ (Austriŗa/K.Skalbe). Šajā dziesmā dzirdējam arī Dāŗja stabules un sitamo instrumentu solo. „Ne šupulī greznā“ (trad.) Ilzes Erringtones vijoles pavadījumā dzidri un skanīgi nodziedāja Krista Hadade.

Bija paties prieks koncerta gaitā noklausīties Zinaidas Lazdas, Augusta Saulieŗa, Viŗa Plūdoņa, Kārļa Skalbes, Ritas Gāles un Vijuka Ziemsvētku dzeŗoŗus, ko dzidrā, tīrā latvieŗu valodā skandēja gan skolas bērni Kārlis Kalvāns un Krista Hadade, gan pārējie deklamētāji, kuŗi piedzimuŗi un uzauguŗi tālu no savas Tēvu zemes – Māra Zommere, Lolita Ritmane, Edvīns Rūsis un Pauls Berkolds.

Gandrīz tajā pašā laikā, kad notika mūsu Adventa koncerts,

kur koris pirmoreiz latvieŗu valodā ļoti izteiksmīgi nodziedāja dziesmu „Ziemassvētku lūgŗana“ (L.Ritmane/A.Ritmanis), Latvijā, Laura Reinika lielajā Ziemsvētku koncertā Rīgā, to klausījās 6700 klausītāju.

Adventa koncerta izskaņā Apvienotājiem koŗiem no klausītāju vidus pievienojās bijuŗie koris, dziedot „Eņģeŗus mēs dzirdējam“.

Par profesionāli plūstoŗajām skaistājam skaņām visi pateicāmieŗi izcilājam skaņu meistaram Markam Matsonam (Mattson).

...Kad pie durvīm
Ziemassvētki klauvē,
Tu vēlies mīļiem cilvēkiem
Tik daudz ko dot:
Gan labus vārdus,
Labus darbus neaizmirstot,
Un vēl daudz,
Daudz ko,
kas viņiem prieku rod...

Liels, liels paldies Losandželosas latvieŗu ADVENTA KONCERTA organizētājiem un dalībniekiem. Skaistāku Ziemsvētku dāvanu grūti iedomāties!

Kārlim Ķīrsim 70 gadu!

Grūti iedomāties, ka jauneklīgais Kārlis Ķīrsis jau pārkāpis 70 gadu sliekšni! Ņujorkas latvieŗu sabiedrībā viņš ir viens no aktīvākajiem. Vislielāko prieku viņam sagādā deŗošana Ņujorkas latvieŗu tautasdeŗu kopā „Jumis“. Katru ceturtdienu Kārlis ierodas Ņujorkas igauņu namā un piedalās ansambļa mēģinājumā. Viņš ir viens no kopas pamatdeŗotājiem. „Jumi“ deŗo Kārļa meita Marta un agrāķ arī dēls Kārlis, pirms pārcēlās uz Londonu, kur strādā par advokātu.

Kārļa jubileja iegādījās tieŗi ceturtdienas vakarā, tomēr viņš ieradās mēģinājumā. Visiem zināms, cik viņam augsta pienākuma apziņa. Tēvam nezinoŗ, no

pārsteigumu balli slavenajā krievu restorānā *Firebird* Manhatanā Elles ķeķa rajonā 27. oktobrī. Svinībās bija ielūgti daudzi radi, draugi, ALAs darbinieki, Ņujorkas sabiedrības pārstāŗi un darba kollēģas. Svinību norisi vadīja meita Marta un dēls Kārlis. Dzīvesbiedre Margo nodziedāja vīram veltītu mīlestības dziesmu. Kārlis iepazinās ar Margo, kad studēja Kolumbijas universitātē. Margo bija soliste vācu klubā un vēlāk dziedāja arī Ņujorkas korī.

Svinību viesi tika pacienāti ar vakariņām, viņi deŗoja un sumināja jubilaru.

Kārlis Ķīrsis dzimis 1942. gada 25. oktobrī Jelgavā meŗziņa ģimenē. Bērnību viņš pavadīja

World Steel Dynamics, kuŗā viņš ir vadītājs. Abi Ķīŗu ģimenes bērni iemācījuŗies latvieŗu valodu. Savā mājā netālu no *Central Park West* Kārlis „Jumja“ deŗotājiem rudenī rīķo sezonas atklāšanas un pavasarī sezonas beŗu svinības. Viņš bijis aktīvs ALAs valdes loceķlis.

Kārlim ir arī citi vaŗasprieki. Viņš katru dienu brauc ar divriteni pāri Dŗordŗa Vaŗingtona tiltam uz darbu Leonijā, Ņudŗersijā. Pirms daŗiem gadiem kopā ar mācītāju Lari Saliņu un Ņujorkas draudzes priekŗnieķu Andreju Lazdu un citiem entuziastiem viņš piedalījās labdarības mēŗķiem veltītā divritēņu braucienā no Ņujorkas pilsētas līdz Katsķiŗu

No kreisās: Kārlis Ķīrsis jaunākais, jubilaris Kārlis Ķīrsis, Margo Ķīrse, meita Marta Ķīrse

Londonas bija ieradies dēls Kārlis. Dzīvesbiedre Margo, meita Marta un dēls Kārlis, jubilarām neķo nenouaŗot, tūlīt pēc mēģinājuma turpat igauņu namā sarīķoja pirmo pārsteigumu – dzimumdienas balli. Svinībās piedalījās visi ansambļa deŗotāji.

Jubilejas nedēŗa turpinājās ar

bēŗļu nometnē Pinebergā, ASV iecēŗoja 1949. gadā un apmetās uz dzīvi Bostonā. K. Ķīrsis absolvēja Ziemeļauŗtumu universitāti Bostonā un Kolumbijas universitātē Ņujorkā 1972. gadā ieguva maģistra gradu uzņēmeŗdarbībā. Kopā ar partneri Kārlis Ķīrsis 1978. gadā nodibināja firmu

nometnei –, lai vāķtu lidzekŗus jaunajai ēdamzālei. Kārlis nesēn skrēķa maratonu Bostonā.

Vēlam Kārlim Ķīrsim vēl ilĝus gadus deŗot, braukt ar divriteni, priecāties par dzīvi kopā ar Margo, Martu un Kārli un kalpot latvieŗu sabiedrībai.

Eriķs Niedŗītis

Latvieŗu kultūras dienas Ņujorkā

Latvieŗu ev. lut. baznīcā Jonķeros Ņujorkā svētdien, 27. janvāŗi, pulksten 11.15 sāķsies 2013. gada Latvieŗu kultūras dienas, kuŗu programma būs īpaŗi bagātīga. To ievadīs pianista Rūdolfa Ozoliņa latvieŗu mūzikas koncerts. Izcilā mākslinieķa priekŗnesumā klausītājiem būs iespēja dzirdēt Jāņa Mediņa, Jāzepa Vītola, Pēŗeŗa Vaska un citu latvieŗu komponistu skaņdarbus. R. Ozoliņš koncertēs arī sestdien, 26. janvāŗi, Priedainē, Ņudŗersijā.

Rūdolfs Ozoliņš dzimis Rīgā mūziķu ģimenē. Klavierŗspēles mācības uzsāķis piecu gadu vecumā Rīģas Em. Dāŗziņa mūzikas vidusskolā. No 1995 līdz 1999. g. Rūdolfs mācījās Jāz. Mediņa mūzikas kolledŗā Juŗa Kalnciema klavieru klasē. Pēc kolledŗas beŗģanas 1999. gadā Rūdolfs uzsāķ studijas Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā profesoru Teofilu Biķu un Juŗa Kalnciema klavieru klasēs. 2001. gadā Rūdolfs pārcēŗas uz dzīvi ASV, kur turpina studijas *Centenary College, Northwestern State University of Louisiana* un *Indiana University South Bend*, kur iegūŗ bakalaura un maģistra gradus. Viņa profesori ir pasaulē pazīstāmie pianisti Marks Zēlcers (*Zeltser*) un Aleksandrs Toradze. Paŗreiz Rūdolfs dzīvo Detroitā, kur strādā latvieŗu luterāņu baznīcā, privāti pasnieŗz klavierŗspēli un turpina studijas doktorantūrā *Michigan State University*. Savu studiju laikā Rūdolfs ir aktīvi piedalījies starptautiskos konkursos, festi-

vālos un koncertos Latvijā, Eiropā, ASV un Āfrikā.

Latvieŗu kultūras dienās Ņujorkā piedalīsies pasauleslavenais latvieŗu komponists Pēŗteris Vasks. Pēc koncerta, apmeklētājiem būs iespēja noklausīties daļas no P. Vaska jaunā Koncerta ķellam un stīģu orķestrim „Klātbūtne“ ieraksta. Pēŗteris Vasks stāķtis par šī darba pirmatskaņojumu 2012. gada 29. oktobrī Amsterdamā un par savu jaundarbu ar Mātes Tēŗes vārdiem „Kungs, atveŗ mūsu acis“, ko Latvijas Radio koris pirmo reizi dziedāja 2012. gada 28. novembrī Rīgā.

Kultūras dienas turpināsies ar virķni apecŗu par PBLA Kultūras fonda laureātiem dzeŗnieķi Baibu Biķoli, diriģentu Andreju Jansonu, mākslas vēsturnieķi Eleonoru Œurmu un ALAs Atzinības raksta saņēmeŗiem vanadŗu priekŗnieķi Mariju *Donohue-Maher*, Latvijas Nacionālās operas ģildes priekŗnieķi Aiju Pelŗi, Ņujorkas latvieŗu draudzes darbinieķiem Gunāru un Māru Ziedīņiem un Daugavas Vanagu sporta balvas laureātu Juri Bļodnieķu.

Pēc programmas būs pieņemŗana ar uzķodām un vīnu, kā arī Latvijas Nacionālās operas ģildes izķoze. Kultūras dienas rīķo Ņujorkas latvieŗu organizāciju padome (NĻOP). Ieejas maksa 20 dolari, bērniem (zem 14 g. v.) bezmaksas.) Informāciju var iegūt, rakstot vai zvanot Baibai Pinnei, e-pasts: pinnis@banet.net, tālr.: 917- 270-4786.

Dace Apeŗāne

Skolotājs, virsleitnants, virsdiriģents

Celsim pušķotu krēslu Robertam Zuikam, kas 20. janvārī sagaida mūža 100 gadus!

Šoreiz jārunā ne tikai par dabasmātes atvēlētu ilgmūžību, bet vispirms par to, kā atsevišķs cilvēks, iesaistot un iedvesmojot citus, spēj visu gaŗo mūŗu virzīt augŗup savas tuvākās un tālākās apkārtnes gara dzīvi. Arī

menēm, tiem bērniem, kuŗiem vecāku darba meklējumos Latviju bijis jāpamet,” viņŗ saka. Nerimŗst pulŗstē divains klusas enerŗijas avotiņŗ, kas jau padŗmitniekam lauku skolā lika paslepen no dziedāŗanas skolo-

ŗam vadīt dzimtā Līdēŗes pagasta koriŗus, kŗŗut par skolotāŗu un plaŗākā nozīmē par dzīves skolotāŗu daudziem.

Kad pirms 75 gadiem Rīgas Skolotāŗu institūta absolvents, Latvijas Armijas kapŗrālis Roberts Zuika 1938. gadā Liepājā pirmo reizi stājas rotas karēŗvju koŗa priekŗŗā, tā ir tikai pirmā saskare ar dziesmu karāŗvŗu vidē. Viņŗ toreiz vēl nenojauŗ, ka pēc ne visai ilga laika viņā vadītie dziedoŗie leŗģionāŗi karā, gūŗtā un trimdā kŗŗus par leŗģendāŗo *Zuikas vīŗu kori*, kas tūkŗstoŗiem bēŗŗu, gūŗtekŗņu un trimdinieku sirdīs gadu desmitiem palīdzēs uzturēt spodru dzimtenes ideālu.

„Mani iesauca kā virŗnieku,” mēdza teikt nākamais virŗleitnants, „bet es vairāŗk domāŗu, kā pacelt karāŗvŗu kultūŗas dzīvi, jo viņi taŗu ir dzīvi cilvēķi.” Tas nenāŗkas viegli, kad, pēc koŗa dibināŗšanās Kurzemes cietoksnī, 1944. gada septembrīŗie 1. Rīgas pulka 80 vīŗi nonāŗ atkāpŗšanās kauju chaosā Pomerānijā. Toties vienotība ap dziesmu ir glābīņŗ, kad koris un vēl 10 000 latvieŗu tiek pāŗbauŗdīti ar badu un bezcerību britu pāŗvaldes gūŗstekŗņu nometnē Putlosā, Leŗjassaksijā. Roberts Zuika ir iznēŗŗājis karāŗvŗa somā Jāņā Norviŗa *Vakarjundas* un *Daugav’s abas malas* noŗu rok-rakŗtus, senas draudzības vāŗdā autora dāvināŗtus, vēl citus, un nu viņŗ ar savu balsi vien, bez instrumenta apmāca koristus. Tie daŗos mēnēŗos sniedz gūŗstekŗņiem pāŗi par 20 koncertu, uzvar vācu koŗus dziedāŗanas sacensībās, par ko balvā katrs saņēŗ treŗdaŗļu maizes kukulīŗa. Varbūt dziesmu dēŗ gūŗstekŗņu paŗnāŗvību latvieŗu vidū nav daudz.

Nometnei likvidēŗoties un gūŗstekŗņiem izklīŗstot, Roberts Zuika satur kopā kori, iekāŗto to bēŗŗu nometnēs Libekā un

cenŗas veidot par profesionālu vienību. Daŗos gados viņŗ to izvada ap 150 apŗjūsmotos koncertos latvieŗu bēŗŗu centros, arī vācu auditorijās un radio. Libekas laikā (1945-1947) koris satuvināŗ ar latvieŗu komponis-

kori Libekā, tad atsaucas aicināŗjumam strādat Baltieŗu ģimnazijā Neiŗtatē, tur vada koŗus un ansambļus, ar 40 latvieŗu meiteŗņu kori uzstājas pat pie radio mikroŗona Hamburgā. Bet Roberts Zuika cenŗas bŗt

Fotogrāfs nezināms. Kocēnu pamatskolas archīva

Uzrunāŗot Kocēnu pamatskolas saimi

nupat Ziemŗvētkos atskan tālrunā zvans pāŗi okeanam, un, uz 100 gadu slieķŗņa stāŗot, Roberts Zuika skubina domubiedŗus Rīgā rūpēties par jaunu metienu skolu tautasdziesmu krāŗjumiņam *Lakŗtīgala*, arī par ieskaņoŗumu diskā – „tām ģi-

tāja apmāŗit kādam grūŗākam, bet krāŗŗākam sabalŗsojumam daŗus uzņēŗmīģākos skolasbiedŗus. Tā pati divainā dŗiņā lika pēc smagas lauku darba dienas mēŗot desmit vai vairāŗk kilometru uz Jāņā Norviŗa vadītā koŗa mēŗģināŗjumiem, vēlāŗk pa-

Fotogrāfs nezināms. Roberta Zuikas archīva

Obligātajā dienestā Latvijas Armijas ŗŗba bataljonā, Rīgā 1938. gadā

tiem, Jānis Kalniņŗ tam velta septiņās jaunas dziesmas, Jāzepŗ Vīŗtols – savu pēdējo koŗa kompozīciju *Kalēŗjs*, kas kŗŗust par koŗa himnu.

35 gadu vecumā Robertam Zuikam jāpierēdŗ ŗķirŗšanās no labi nostādītā koŗa. Tā vairāŗkums, kad Vācija jāpamet, atrod kopīģu darbu metāllietuvē Lamansā otrā malā, bet diriģentam ar dzīvesbiedŗi vidzemnieci Austru un diviem dēŗlēņiem jāpaliek krastā, jo britu imigrācijas iestādes ar ģimenes cilvēķiem sevi neapŗrūtina. Kamēr koris ar viņā vāŗdu, uz laiku komponista Viktora Baŗtika vadībā, turpina dziedāt Anglijā, pats viņŗ organizē jaunu vīŗu

Roberta Zuikas archīva

Rīgas Skolotāŗu institūta audzēķnis. Fotogrāfs nezināms

skolotāŗjs arī savam korim Anglijā – pa pastu viņŗ sūta labas latvieŗu grāmatas korīŗiem, lai tie fiziskā darbā un sveŗu viesstrādinieku barā nezaudēŗu gara dzirkŗti. Pēc pāŗis gadiem arī viņam ir ļaurs kŗŗut par Korbijas metāllēŗģu Anglijā, tur viņŗ 1950. gada vasarā atkal pāŗņēŗ savu kori no Viktora Baŗtika, ar to turpina koncertēt, piedalīties Latvieŗu dziesmu dienās Anglijā, kā arī iegūŗ pirmās vietas anġļu koŗu konkursos.

40 gadu vecumā 1953. gadā Roberts Zuika vada savus vīŗus 17 pasaules koŗu sacensībā Velsā, viņi ir vēsturē pirmais latvieŗu koris, kas piedalās starptautiskā konkursā un turklāt iegūŗ augŗto ceturto vietu.

(Turpināts 7. lpp.)

Fotogrāfs nezināms. Roberta Zuikas archīva

Triju gadu darba atcerē Libekā 1947. gada 17. septembrī

Zuikas vīŗu koris un diriģents Roberts Zuika (centŗā) koŗa dibināŗšanas trīs gadu atcerē, Libekā

(Turpināts no 6. lpp.)

Fotogrāfs nezināms. Raksta autora archīvā

1990. gada Vispārējo latviešu dziesmu svētku diriģenti sveic svētku gājiena dalībniekus. No labās – Roberts Zuika, Terēze Broka, Imants Kokars

Šajā Staļina nāves gadā, tur augstu mastā starp brīvo valstu karogiem plīvo neatkarību sološais sarkanbaltsarkanais. Zuikas vīru koŗa dziedāto Jāzepa Vītola/Annas Brigaderes balādi *Uguns milna* žūrija atzīst par konkursa labāko brīvas izvēles nacionālo dziesmu. Koris tiek uzaicināts dziedāt Londonas zālēs ar augstu prestižu un BBC raidījumos. Intervijās miljoniem radioklausītāju dzird liecības par Latvijas okupāciju. Šis **Langolena festivāla koŗu konkurss** ir ļāvis Robertam Zuikam īstenot divus ilgi lolotos sapņus – tik plaši daudzdzināt latviešu koŗdziesmu, kā arī vēstīt par dzimtenes politisko likteni. Koŗa sasniegumi remdē arī visas latviešu trimdas sabiedrības pazemojuma un nospiešanas sajūtu.

Kad viesstrādniekam Robertam Zuikam irst darba perspektīva Anglijā, viņš ar grūtu sirdi atdod kori kādā bijušā korista rokās un ar ģimeni pārceļas uz ASV pilsētu Kalamazū, kur jau dzīvo brālis, pazīstamais tenors Pēteris Lielzuika. Šeit viņi kopā ar Arnoldu Kalnāju, Vili Vārbergu un citiem domubiedriem īsteno Roberta Zuikas nākamo ieceri – **izveidot Dziesmu leju un iedibināt Dziesmu dienas Garezerā**. Uzsāktas uz Roberta Zuikas 55 dzīves gadu sliekšņa, pamazām viņa vadībā apaugušas ar jaunatnes sarīkojumiem, jauno diriģentu kursiem, kamerdziesmu koncertiem, mūziķu nometnēm, tās, arī citu vadītas, regulāri turpinājušas līdz mūsu dienām.

Vienlaikus Roberts Zuika stājas jauko koŗu priekšgalā Detroitā un Grandrapidos, bet jau kopš ierašanās jaunajā kontinentā visvairāk redz nepieciešamību stiprināt ASV vīru koŗu kustību. Līdzās Garezera Dziesmu dienām top arī Kalamazū Latviešu vīru koris, viņš to vadīs vairākus gadu desmitus, tad, ar nosaukumu *Kalējs* un piesaistot dziedātājus no citiem koŗiem, vedīs uz neatkarību atguvušās Latvijas Dziesmu svētkiem. Bet pagaidām Roberts

Zuika, pēc kritikas atzinuma, jūtami ceļ vīru koŗu līmeni lielajos **Kanadas, Eiropas un ASV latviešu dziesmu svētkos**, būdams tajos virsdiriģents vai go-

viens arī veido vairāk nekā 30 gadus. Tajā plaši dokumentēta un izvērtēta latviešu mūzikas dzīve ārzmēs, kā arī tas, ko cenzūras dēļ noklusējusi prese

Zuikas vīru koris kādā bēgļu nometnē, kur zāliens veidots kā Latvijas karte

da virsdiriģents līdz pat mūža 90 gadiem.

Viņš ir visu mūžu vadījis gan mazos, gan šos lielos kopkoŗus ar dabas dotu talantu, taču nekā pavēlnieks, bet kā draugs. Viņa ārkārtējā pašatdeve dziesmai, neviltošā sirsnība un nevistošā celsirdība pavisam īpašā veidā ir spējusi apgārt dziedātājus. Nesavtīgi viņš centies iesaistīt koŗvadības darbā arī jaunos mūziķus, kur vien tas bijis iespējams un vietā.

Tikmēr Kalamazū īstenojas vēl viena Roberta Zuikas ideja. Ar Latviešu koŗu apvienības ASV un Latviešu dziesmu svētku biedrības Kanadā atbalstu 1968. gadā tiek nodibināts periodikas rakstu krājums **Latvju Mūzika**, mūziķu vidē vienkārši dēvēts par žurnālu. Roberts Zuika ir šī izdevuma veidošanas dzinējspēks kopš sākumiem, bet pēc pirmā redaktora Valentīna Bērzkalna aiziešanas aizsaulē, viņš to vada un, pa lielākajai daļai, gandrīz

sovjetizētajā Latvijā, bet pēc dzelzs priekšvara krišanas arvien vairāk publicēti materiāli no Latvijas.

1990. gadā, kad Mežaparka Lielajā estrādē atkal satiekas latviešu koŗdziedātāju ilgi atšķirtās daļas, Roberts Zuika atgūst dzimteni. Pēc 45 gadu prombūtnes tā veŗ it kā vēl vienu, jaunu darba lauku. Ar šo gadu sākas viņa ikvasaras braucieni uz Latviju, viņš ved savus koŗus uz Vispārējiem latviešu dziesmu svētkiem ne tikai 1990., bet arī 1993., 1998., 2003., 2008. gadā, ir šo svētku virsdiriģents vai goda virsdiriģents, tiek ar latviešu koŗiem ikgadējās Jāzepa Vītola Dziesmu dienas Gaujienā. Viņš arī materiāli un garīgi palīdz **celt savas pirmās darbavietas – Valmieras pievārtē Kocēnu skolas dzīvi**. Cita vidū, viņš katru gadu vasaras sākumā izmaksā braucieni uz izrādi Nacionālajā operā visai izlaiduma klasei. Ne vienam vien pusaudzim tas ir

Ar Kardifas Universitātes profesoru I. Morganu un viņa kundzi Langolena festivālā

Fotogrāfs nezināms. Roberta Zuikas archīvā

savukārt šīs kustības Latvijā ilggadējās koordinētājas koriģente Rita Platpere un folkloriste Māra Mellēna ir izveidojušas *Lakstīgalas* dziesmas papildinošu tautasdziesmu izdevumu. Tādā kārtā šī Roberta Zuikas ierosme dzimtenē ir guvusi krāšņu izvērsumu – tāpat kā citas viņa iniciātvās.

Vienā paņēmiēnā nav iespējams pateikt visu par ražiem darbiem pielocīto dzīves gaitu. Svešatnē ilgi un skaisti uzturēto latviskas dzimtenes ideālu Roberts Zuika pēdējos 20 gados ir visiem spēkiem dažādos veidos centies iedzīvināt neatkarību atguvušajā Latvijā, kur, viņaprāt, latviskums ir okupācijas gados cietis, un dzimtenes vaigs grumbu izvagots. Viņš tādēļ tomēr neapmulst kā viens otrs, bet nerimst domāt, runāt un darīt labu, mācīt, celt, cēlināt visu ap sevi. Viņa darbīgums šķiet neapstūrams.

Lai sveikts nenogurstošais darba darītājs, un lai sveikti arī daudzie, kuŗi viņu pazīst ārzmēs un Latvijā! Jo viņa jubileja ir goda diena arī visiem tiem tūkstošiem, kuŗi joprojām pulcējas un pulcēsies latviešu koŗos un dziesmu svētkos, – visiem, kuŗiem viņš tik bagātīgi dāvājis savu mūziķa dvēseli un zināšanas.

Latvijas koŗi un diriģenti Robertu Zuiku ir iemilējuši. Viņi, Rīgas Latviešu biedrības Mūzikas komisijas aicināti, šī gada 20. februārī sniegs koncertu jubilāra godam, viņš ir nominēts par goda virsdiriģentu arī nākamās vasaras 25. Vispārējos latviešu dziesmu svētkos. Tad nu dzimšanas dienā, kas aprit 20. janvārī, vēlēsim Robertam Zuikam – joprojām skolo-tājam, vīrsleitnantam un virsdiriģentam – arī šoreiz labu ceļavēju uz dzimteni un tās lielajiem svētkiem! Lai tie būtu arī viņa svētki!

Arnolds Klotiņš

Fotogrāfs nezināms. Roberta Zuikas archīvā

Window on Eurasia: Estonia Becoming a Real Life Version of Aksyonov's 'Island of Crimea'

Pols Goubls
(Paul Goble)

Stanton, January 7 – Estonia for some one who writes in Russia appears to be the ideal country as an alternative place for living, according to a Russian writer, and it is increasingly a haven for those

being persecuted by the Russian regime, transforming that Baltic state into “the main émigré direction” of 2012.

Writing on the Russlife.ru portal, Oleg Kashin, notes that over the last twelve months, three prominent Russian activists have fled to Estonia: Savva Terentyev, who said in a blog post he would like to “burn” corrupt cops, Anataya Rybachenko, who has been threatened with jail for her role

in last December's Moscow protests, and Suren Gazaryan, an ecologist who has campaigned against the destruction of the environment in the North Caucasus.

If Kashin is right, they and others like them appear to be taking advantage of a country much like the one Vasily Aksyonov described in “The Island of Crimea,” one in which Russians could live without the consequences of the commu-

nist regime, a possibly Estonian President Toomas Hendrik Ilves has alluded to.

This new emigration is attracting ever more international attention. On Friday, France 24 featured a program about Russia's “new political refugees” in Estonia. It describes what drove each of these Russian citizens to flee and how they are doing in the country that has given them asylum.

Asked by French journalists

when they might be able to return home, Gazaryan said: “practically, maybe if Putin dies or suddenly shows his mercy and our charges are dropped.” Unfortunately, he continued, both things are equally unlikely and he believes that he will be out of Russia for a long time.

But Rybachenko is somewhat more optimistic: “Time is on our side: this regime is getting older and more decrepit. I will certainly outlive it.”

The New York Times

(Turpināts no 1. lpp.)

When Latvia's economy first crumbled, it wrestled with many of the same problems faced since by other troubled European nations: a growing hole in government finances, a banking crisis, falling competitiveness and big debts – though most of these were private rather than public as in Greece.

Now its abrupt turn for the better has put a spotlight on a ticklish question for those who look to orthodox economics for a solution to Europe's wider economic woes: Instead of obeying any universal laws of economic gravity, do different people respond differently to the same forces?

Latvian businessmen applaud the government's approach but doubt it would work elsewhere.

“Economics is not a science. Most of it is in people's heads,” said Normunds Bergs, chief

executive of SAF Tehnika, a manufacturer that cut management salaries by 30 percent. “Science says that water starts to boil at 100 degrees Celsius; there is no such predictability in economics.”

In Greece and Spain, cuts in salaries, jobs and state services have pushed tempers beyond the boiling point, with angry citizens staging frequent protests and strikes. Britain, Portugal, Italy and also Latvia's neighbor Lithuania, meanwhile, have bubbled with discontent over austerity.

But in Latvia, where the government laid off a third of its civil servants, slashed wages for the rest and sharply reduced support for hospitals, people mostly accepted the bitter medicine. Prime Minister Valdis Dombrovskis, who presided over the austerity, was re-elected, not thrown out of office, as many of his counterparts elsewhere have been.

The cuts calmed fears on financial markets that the country was about to go bankrupt, and this meant that the government and private companies could again get the loans they needed to stay afloat. At the same time, private businesses followed the government in slashing wages, which made the country's labor force more competitive by reducing the prices of its goods. As exports grew, companies began to rehire workers.

Economic gains have still left 30.9 percent of Latvia's population “severely materially deprived,” according to 2011 data released in December by Eurostat, the European Union's statistics agency, second only to Bulgaria. Unemployment has fallen from more than 20 percent in early 2010, but was still 14.2 percent in the third quarter of 2012, according to Eurostat, and closer to 17 percent if “discouraged workers” are included. This

is far below the more than 25 percent jobless rate in Greece and Spain but a serious problem nonetheless.

“I'm always asking people here, ‘How can you put up with this?’” said Juris Calitis, a Latvian-born Anglican chaplain whose family fled Soviet occupation in the 1940s and who returned when the Soviet empire crumbled.

“It is really shocking,” added Mr. Calitis, who runs a soup kitchen at his church in Riga's old town. Latvians, he said, “should be shouting in the streets,” but “there is an acceptance of hard knocks.”

Latvia has certainly had plenty of those, enduring Soviet, Nazi and then renewed Soviet rule, learning that discontent is best kept quiet. After Moscow relinquished control in 1991, decrepit Soviet-era plants shut down, gutting the industrial base. The economy contracted by nearly 50 percent.

The collapse of Latvia's largest bank in 1995 wiped out many people's savings. Latvia then was hit by debris from Russia's financial blowout in 1998. Then came a dizzying boom, fueled by a lending splurge by foreign, particularly Swedish, banks, followed by a catastrophic slump as credit froze when the global financial crisis swept into Europe in 2008.

“Conditions were very tough,” recalled Mr. Dombrovskis, but few people resisted his argument that harsh austerity offered the only way out.

In contrast to much of Europe, Latvia today has no tradition of labor activism. “What can you achieve in the street? It is cold and snowing,” said Peteris Kriegers, president of the Free Trade Union Confederation of Latvia. Organizing strikes, he said, is nearly impossible. “It is seen as shameful for people who earn any salary, no matter how small, to go on strike.”

Also largely absent are the leftist political forces that have opposed austerity elsewhere in Europe, or the rigid labor laws that protect job security and wage levels. In the second half of 2010, after less than 18 months of painful austerity, Latvia's economy began to grow again. Other European countries “should not miss this point,” said the prime

minister, noting that the “debate in Europe often goes the opposite way: that austerity destroys growth.”

Yet the pain of many ordinary people continues.

“They say the crisis is over, but I don't feel that,” said Marika Timma, a mother of three whose husband lost his job in construction when the property bubble burst. Ms. Timma used to work as a cleaner but quit when her wages were cut in half, to just \$168 a month.

Several of her good friends have emigrated to Britain and Ireland to look for work. “They won't be coming back,” she said.

Since 2008, Latvia has lost more than 5 percent of its population, mostly young people, to emigration. The recent exodus peaked in 2010, when 42,263 people moved abroad, a huge number in a country of just two million now, according to Mihails Hazans, a professor at the University of Latvia.

Daniels Pavluts, Latvia's economics minister, recently visited Dublin and London and met with émigré associations to encourage his compatriots to come home. Latvia's economy, Mr. Pavluts said, “is now doing well” and “offers a future.”

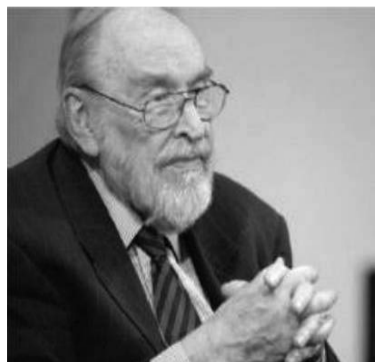
Alf Vanags, director of the Baltic International Center for Economic Policy Studies here, is skeptical. “The idea of a Latvian ‘success story’ is ridiculous,” he said. “Latvia is not a model for anybody.”

A better and more equitable way out of Latvia's troubles, he believes, would have been a devaluation of the currency, an option closed to Greece and 16 other countries that use the euro. Latvia kept its currency pegged to the euro, putting itself in much the same straitjacket as euro zone nations.

But Latvia's high pain threshold and unusually open economy set it apart, enabling a relentless squeezing of wages, said Morten Hansen, head of the economics department at the Stockholm School of Economics in Riga.

“You can only do this in a country that is willing to take serious pain for some time and has a dramatic flexibility in the labor market,” he said. “The lesson of what Latvia has done is that there is no lesson.”

Juris Vīksniņš (17.08.1937. – 16.12.2012.)

Savā mītnes zemē ASV 75 gadu vecumā aizgājis ilggadējais Latvijas Bankas konsultants, Džordžtaunas universitātes emeritētais ekonomikas profesors Juris Vīksniņš.

“Juris Vīksniņš ir stāvējis pie atjaunotās nacionālās valūtas – lata šūpuļa un, pateicoties viņam, lats ir bijis stabils un nesatricināms visus šos gadus. Juris Vīksniņš bija cilvēks, kurš Latvijas latam grūtos brīžos nekad nav atteicis dalīties savā pieredzē un zināšanās, kas gūtas, konsultējot un dodot padomus ASV valdībai. Tieši Juris Vīksniņš bija tas, kurš savulaik ieteica latu piesaistīt tā sauca-

majam papīra zeltam jeb SDR un, pateicoties šai piesaistei, lats ir izturējis visas finanču pasaules vētras un satricinājumus. Juŗa Vīksniņa aiziešana ir liels zaudējums gan Latvijai, gan latviešu ekonomistu saimei, gan Latvijas Bankai, kas sēro kopā ar Juŗa Vīksniņa ģimeni,” teica Latvijas Bankas prezidents Ilmārs Rimšēvičs.

Juris Vīksniņš strādāja par konsultantu Latvijas Bankā no 1992. gada līdz 2005. gadam, un viņa ieguldītais konsultanta darbs pie Latvijas nacionālās valūtas izveides, lata piesaistīšanas SDR valūtu grozam un monetārās sistēmas attīstīšanas novērtēts ar Triju Zvaigžņu ordeni, kuŗu Jurim Vīksniņam 2004. gadā pasniedza tā laika Latvijas Republikas prezidente Vaira Viķe-Freiberga.

Juŗa Vīksniņa aiziešana viņšaulē ir skumja diena visai Latvijas ekonomikas domai, jo tik daudz Latvijas labā ir paveicis reti kuŗš latviešu ekonomists. Viņa piensums Latvijai laikā, kad tika atgūta neatkarība un nostiprināta ekonomika, ir ne-

novērtējams, un stabilā nacionālā valūta ir viens no labākajiem apliecinājumiem viņa paveiktā patiesajai vērtībai.

1937. gadā Rīgā dzimušais ekonomists bija Latvijas Zinātņu akadēmijas ārzemju loceklis, “Ekonomistu apvienības 2010” biedrs.

Juris Vīksniņš ieguvis bakalaura gradu Templas universitātē (Temple University), maģistra gradu Pensilvānijas universitātē (the University of Pennsylvania) un doktora gradu Džordžtaunas universitātē (Georgetown University), ir daudzu rakstu un grāmatu autors.

Juŗa Vīksniņa speciālitate bija makroekonomika, ekonomikas sistēmu salīdzinājumi un saimnieciskās attīstības jautājumi. Viņš bija studentu korporācijas Fraternitas Metropolitana filistrs.

Juris Vīksniņš konsultējis ASV Federālo rezervju sistēmas valdi, Pasaules Banku un Starptautisko Valūtas fondu.

Izsakām visdziļāko līdzjutību Jura Vīksniņa tuviniekiem, draugiem un kolēģiem!

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Pārrunā ES budžeta un eiro ieviešanas jautājumus

Valsts prezidents Andris Bērziņš 7. janvārī tikās ar Eiropas Komisijas pārstāvības vadītāju Latvijā Innu Šteinbuku. Uzsākot jaunu darbu gadu, Valsts prezidents un Eiropas Komisijas pārstāvības vadītāja apsprieda divus Latvijai svarīgus Eiropas jautājumus: sarunas par ES budžetu 2014.-2020. gadam un Latvijas mērķi 2014. gadā pievienoties eiro.

Valsts prezidents Andris Bērziņš sarunā ar Innu Šteinbuku

Uzsvērot, ka laiks, kad pievienoties eirozonai, ir katras valsts ziņā un Eiropas Komisijas viedoklis par to ir neitrāls, Šteinbuka pauda gandarījumu par beidzot sākušos viedokļu apmaiņu Latvijas sabiedrībā, jo jānotiek godīgai sarunai gan par eiro ieviešanas plūsiem, gan minūsiem. Šteinbuka pateicās Valsts prezidentam par aktīvo iesaistīšanos sabiedrības diskusijā un pauda cerību, ka prezidenta, uzņēmēju un zemnieku organizāciju viedoklis tiks sadzirdēts, iedzīvotāju izpratne par kopīgo ES valūtu uzlabosies un tiks gaisināti mīti par eiro ietekmi uz cenu celšanos vai pēkšņu jau zināmā valūtas kursa maiņu.

Valsts prezidents uzsvēra, ka arī turpmāk aktīvi piedalīsies diskusijās un paudīs savu viedokli par eiro ieviešanas pamatotību Latvijā, tomēr atzīstot, ka šī gada pirmais pusgads lielā mērā būs saistīts ar iekšpolitiskām aktualitātēm, kas ietekmēs arī sabiedrības noskaņojumu par vai pret eiro. Lidz ar to politiku atbildība par Latvijas monetāro politiku nākotnē ir ļoti augsta.

Šteinbuka norādīja, ka runa ir nevis par eiro kā valūtas krīzi, bet gan par dažu valstu parādu krīzi, kuŗas risināšanā Eiropas Savienība pērn ir ieguldījusi miljāru darbu, lai novērstu šādas situācijas atkārtosanos nākotnē.

***

Latvijas prezidentūras ES prioritāte

Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs Ministru kabinetā 8. janvārī ziņoja par ārpolitikas plāniem. Rinkēviča ziņojumā teikts, ka viena no Latvijas ES prezidentūras prioritātēm būs diaspora.

Varam būt gandarīti par savu darbu. Te liels nopelns arī Rolandam Lappuķem un labvēlīgai apstākļu sakrībai *Organization for Economic Cooperation and Development* veidolā.

***

Pāvestam Benediktam XVI dāvina Bībeles jauno tulkojumu

Vatikāna pils Apustuliskajā Regia zālē 7. janvārī notika pāvesta Benedikta XVI tikšanās un saruna ar Latvijas vēstnieku pie Svētā Krēsla Einaru Semani. Pāvests

sūtīja savu svētību, apsveikumus un vislabākos novēlējumus Latvijas vadītājiem un tautai Jaunajā gadā. Vēstnieks savukārt nodeva pāvestam Latvijas Valsts prezidenta Andra Bērziņa, Ministru prezidenta Valža Dombrovska un Latvijas tautas apsveikumus Jaunajā gadā.

Vēstnieks uzdāvināja pāvestam nesen izdoto Bībeles jauno tulkojumu latviešu valodā un uzsvēra, ka šis tulkojums ir viens no svarīgiem simboliem Latvijas garīgajai atdzimšanai. Pāvests bija iepriecināts un pateicīgs par to, ka Bībele ir ieguvusi mūsdienīgu tulkojumu un ir sasniegusi Latvijas lasītāju.

***

Latvija pilnīgi atmaksājusi SVF aizņēmumu

Finanču ministrija 20. decembrī paziņoja, ka Valsts kase atmaksājusi visu Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) aizdevuma atlikušo pamatsummu 493,3 miljonu latu apmērā. Finanču ministrs Andris Vilks (*Vienotība*) norādīja, ka, aizņemoties visizdevīgākajā brīdī un atmaksājot dārgo īstermiņa aizdevumu SVF, esam optimizējuši procentu maksājumus nākamajos gados, radot iespēju valsts budžeta līdzekļus novirzīt nevis valsts parāda apkalpošanai, bet nozarēm, kur tie visvairāk nepieciešami.

Eiropas Komisijai parādu jāsāk atmaksāt 2014. gadā, kad paredzēts atmaksāt 702,8, 2015. gadā - 843,4, 2019. gadā - 351,4, 2025. gadā - 140,6 miljonus latu.

Starptautiskā aizdevuma programma ilga trīs gadus, kopumā Latvijai programmā bija pieejami 7,5 miljardi eiro (5,25 miljardi latu). Latvija no kopējā piešķirtā finansējuma apjoma izmantoja nedaudz vairāk par pusi - 4,5 miljardus eiro (3,16 miljardus latu).

***

Valdība sāk darbu ar 2014. gada budžetu

Valdība 8. janvārī sāka darbu ar 2014. gada, kā arī 2015. un 2016. gada budžetu. Izskatīšanai iesniegti atbilstoši 2014. gada valsts budžeta sagatavošanas grafikam FM sagatavotie aprēķini un aktualizētas vidēja termiņa makroekonomisko rādītāju un ieņēmumu prognozes. Ministru kabineta sēdē paredzēts pieņemt lēmumu par indikatīvām iespējām atbalstīt jaunās politikas iniciatīvas.

***

Latvijas vēstnieks godina Igaunijas Neatkarības kara upuru piemiņu Tallinā

Latvijas vēstnieks Igaunijā Kārlis Eichenbaums 3. janvārī pēc Igaunijas valdības ielūguma piedalījās Igaunijas Neatkarības kara (1918-1920) upuru piemiņas godināšanā Tallinā. Eichenbaums, būdams Tallinas Diplomātiskā korpusta vecākais, tā vārdā nolika vainagu 1918. - 1920. gada Neatkarības kara upuru piemiņai pie Neatkarības kara pieminekļa Brīvības laukumā. 1920. gada 3. janvārī sākās uguns pārtraukums, un 1920. gada 2. februārī tika parakstīts Tartu Miera līgums ar Padomju Krieviju, kas faktiski

atzina Igaunijas neatkarību. Neatkarības cīņu gaitā Igaunija zaudēja vairākus tūkstošus kritušo un starp cīnītājiem bija arī latviešu brīvprātīgie. Kaujā pie Tallinas vecā lielgabaltorņa jeb Resnās Margaritas (tagad tūristu iecienīts apskates objekts) nāvējošu ievainojumu guvušais latvietis Johans Muižnieks ir pasludināts Igaunijas Republikas pirmais kara upuris. Tas Igaunijas vēsturē ir vispārzināms fakts. 1936. gada pavasarī tika atklāta Muižniekam veltīta piemiņas plāksne, kas vēlāk pazuda. 1991. gada septembrī Tallinas reālskolas 110. gadadienas sarīkojumu laikā Muižniekam tika atklāta jauna piemiņas plāksne. Uz tās rakstīts: "1918. gada 24. februārī pie Resnās Margaritas pirmajā kaujā par Igaunijas Republiku krita Tallinas Pēterā reālskolas skolnieks pašaisargs JOHANS MUIŽNIEKS."

***

Jāievēro Marti Ahtisāri princips

Jaunākā Eiropas Komisijas socioloģisko pētījumu centra *Eurobarometer* veiktā aptauja liecina, ka vairāk nekā puse jeb 56% Latvijas iedzīvotāju nepiekrīt, ka Eiropas Ekonomiskajā un monetārajā savienībā jābūt vienotai valūtai. Aizsardzības ministra Arta Pabrika ieskatā eiro ieviešana veicinās Latvijas valsts drošību, lai gan dažās kaimiņvalstīs esot spēki, kas nevēlas Latvijas pievieno-

Marti Ahtisāri - Nobela prēmijas laureāts

šanos šai valūtai. Ministrs iesaka ievērot bijušā Somijas prezidenta Marti Ahtisāri (*attēlā*) principu. Kad Somija pievienojās ES, viņš sacījis, ka jebkuŗā ES integrācijas jautājumā, ja notiek kāda tālāka virzība, tad somiem ir „jāsēd pie šī galda”. Pēc Pabrika domām, Somijas un Latvijas ģeopolitika ir ļoti līdzīga daudzos aspektos un uz Latviju šis Ahtisāri princips būtu jāattiecina.

***

Eiropas Gada cilvēks Latvijā - sportists Aigars Apinis

Sabiedriskajā balsojumā par 2012. gada Eiropas cilvēku Latvijā kļuvis triškārtējais paraolimpiskais spēļu čempions, pasaules rekordists Aigars Apinis (*attēlā*).

LETA
nacionālā ziņu aģentūra

Sāc rītu ar Preses apskatu!

- ◀ Latvijas preses publikāciju anotācijas
- ◀ jaunākās valūtas un laika ziņas
- ◀ nozīmīgākie dienas notikumi
- ◀ šodienas jubilāri

Apskatu Jums izdevīgā veidā - internetā vai e-pastā piegādāsim katru darba dienu līdz plkst. 9:00

Vairāk par pakalpojumu vari uzzināt: www.leta.lv
LETA, tālr.: +371 67222509, e-pasts: marketing@leta.lv

Uzvarētāju noteica sabiedrības balsojums. Pēdējā kārtā bija jāizšķiras starp Aigaru Apini, Eiropas Parlamenta deputātu Krišjāni Kariņu un izglītības ministru Robertu Ķīli.

Ceremonijā ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs norādīja, ka 2012. gads daudz atmiņā paliks pamatā kā olimpiskais gads, kad mūsu sportisti triumfēja Londonas Olimpiskajās spēlēs. Tieši paraolimpiešu cīņa par labākiem sasniegumiem ir daudz, daudz smagāka. "Tā ir cīņa ar sevi, tā ir cīņa sev pierādīt, ka neatkarīgi no visiem apstākļiem un grūtībām ir iespējams uzvarēt. Aigars Apinis mums to pierādīja Londonā, liekot mastā uzvīties Latvijas karogam olimpiskajā stadionā, un to viņš mums pierāda arī patlaban," sacīja Rinkēvičs.

***

Latvijas vēstniecība Maskavā riko Ziemsvētku koncertu

Latvijas vēstnieks Krievijā Edgars Skuja 23. decembrī rikoja Ziemsvētku koncertu tuvākajiem vēstniecības sadarbības partneriem. Koncertā uzstājās stīgu kvartets Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra koncertmeistara Raimonda Ozola (*attēlā*) vadībā. Stīgu kvartets Raimonda Ozola

vadībā iepriecināja viesus ar svētku repertuāru, kas jau zināms Latvijā. Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra (LNSO) pirmā vijole Raimonds Ozols ar kollēģām Dainu Birznieci (2.vijole) un Einaru Roževicu (alts), kā arī mūziķi Pēteri Čirkši (čells) no *Kremerata Baltica* koncertā uzstājās ar opermūzikas repertuāru un pazīstamām Ziemsvētku melodijām.

Ziemsvētku koncertu apmeklēja vairāk nekā simts viesu, tostarp Maskavā akreditētie ārvalstu vēstnieki, biznesa un kultūras jomas pārstāvji.

***

Piemin tango karali Oskaru Stroku

6. janvārī apritēja 120 gadu, kopš Daugavpili dzimis tango karalis Oskars Stroks. Tērbatas ielas 50. nama sienā atklāja tēlnieka Jāņa Strupuļa veidotu Stroka veltītu piemiņas plāksni (*attēlā*). Klātesošos uzrunāja LMA profesors un jaunievēlētais LZA prezidents Ojārs Spāritis, komponists Raimonds Pauls un aktieris Jakovs Rafalsons, kas ieturis Oskara Stroka lomā Rīgas Krievu teātra izrādē „Tango ar Stroku”.

(Turpināts 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Pagājušā gadsimta 20.–30. gadi bija visražīgākie Stroka jaunradē, tie viņam atnesa pasaules slavu. Un Rīgā komponists sacerēja savu pasaulslaveno tango „Melnās acis”. Tieši šī melodija atvēra viņam durvis uz Eiropu un pasauli. Kopumā O. Stroks sacerējis vairāk nekā 300 skaņdarbu. Komponists miris 1975. gadā. Pie viņa atdusas vietas vijoli spēlēja tolaik nepazīstams vijolnieks Gidons Krēmers.

***

Latvijā koncertē britu dziesminieks Tims Houllhauss

Latvijā ar vairākiem koncertiem uzstāsies dziesminieks Tims Houllhauss (*attēlā*) no Lielbritānijas.

Tims Houllhauss savu muzikālo ceļu aizsācis pagājušā gadsimta sākumā, pievienojoties *sludge un doom metal* muzikas grupām *Among the Missing* un *Naked Shit*, kuŗu sastāvā izdoti vairāki žanra klausītāju aprindās uzmanību guvuši studijas albumi.

Houllhauss iepriekš jau vairākkārt uzstājies Baltijas valstīs, dalot skatuvi ar pašmāju muzikāliem Edgaru Rubeni, Imantu Daksi, *Momend*, Richardu Lībieti un citiem.

***

Kristīne Opolais debitēs Ņujorkas Mētrapolitēna operā

Latvijas operzvaigzne Kristīne Opolais (*attēlā*) šomēnes debitēs Ņujorkas Mētrapolitēna operā Džakomo Pučīni operas “Bezdelīga” iestudējumā, iejūtoties galvenās varones Magdas tēlā.

Mētrapolitēna operas mājaslapā publicētā intervijā dziedātāja atzīst, ka Pučīni ir viens no viņas visvairāk iemīļotiem komponistiem. Opera “Bezdelīga” nav tik drāmatiska kā “Toska” vai “Madame Butterfly”, vai “Bohēma”, un tajā neviens neiet bojā. Taču šā liriskā, poētiskā un ļoti romantiskā mīlestības stāsta mūzika ir pilna kaislību. “Man ar to pietiek, lai iemīļotu šo operu,” atzīst dziedātāja.

Šopavasara dziedātāja uzstāsies arī citos slavenos operamos. Martā Opolais plāno atgriezties Londonas Karaliskajā Koventgārdēna operā, šoreiz dziedot Pučīni operas “Toska” titulvarones lomu, savukārt aprīlī viņa Vīnes Valsts operā atkal iejutīsies Mimi lomā

Pučīni operā “Bohēma”. Aprīlī Opolais dziedās arī Amēliju Džuzepes Verdi operas “Simons Bokanegra” koncertiestudējumā, kas tiks atskaņots Vīnes koncertzālē.

***

Al Bano ar „Feličitu” aizkustina latviešu publiku

Trīs stundas gaŗu pozitīvām emocijām bagātu koncertu 5. janvāra vakarā *Arēnā Rīga* sniedza leģendārais italiešu mūziķis Al Bano.

Rīgu Al Bano bija izvēlējis par savas 70 gadu jubilejas koncertturnejas atklāšanas vietu, un tieši Latvijas publikai bija dota iespēja pirmajiem redzēt dziedātāja īpašo svētku programmu. Nodziedājis pāris dziesmu, Al Bano teica uzrunu latviešu valodā.

Nenoliedzami, visvairāk gaidītā dziesma koncertā bija slavenā dziedātāja pazīstamais hits „Feličita”. Šo dziesmu skatītāji sagaidīja ar pamatīgām ovācijām un aizrautīgi dziedāja līdzī. Koncertā skanēja arī citas populārākās mākslinieka dziesmas. Uz skatuves kāpa arī jaunā latviešu dziedātāja, TV šova „OKartes skatuve” dalībniece Antra Stafecka, kas kopā ar Al Bano nodziedāja vairākus īpašus duetus.

***

Par laikraksta Diena galveno redaktoru kļūst Aigars Freimanis

Pēc sarunas ar AS *Diena* valdi, kuŗā pārrunāti sadarbības principi, 7. janvārī panākta vienošanās, ka par laikraksta *Diena* galveno redaktoru kļūst Aigars Freimanis (*attēlā*). Galvenā redaktora pienākumus A. Freimanis sāka veikt ar šā gada 7. janvārī.

Freimanis ar valdi pārrunājis redakcijas pārvaldes formātu, struktūru un redakcionālo neatkarību. Valdes izvirzītais stratēģiskais mērķis ir stiprināt laikraksta līderpozīcijas, paplašināt auditoriju.

„Pirmo reizi man piedāvāja kļūt par *Dienas* galveno redaktoru jau pagājušā gada vasarā. Saņemot šādu piedāvājumu, es augsti novērtēju man izrādīto cieņu. Līdz šim gan kā sociologs, gan kā

Dienas abonents, lasītājs esmu aktīvi sekojis līdzī šā laikraksta attīstībai. Tāpēc, pirms piekritu, esmu rūpīgi apsveris šo piedāvājumu. Kļūt par lielākā nacionālā plašsaziņas līdzekļu koncerna nozīmīgākā izdevuma galveno redaktoru man ir liels izaicinājums. Ceru, ka man izdosies veiksmīgi pārņemt izveidotās komandas vadību,” saka Aigars Freimanis.

Pēc profesijas Aigars Freimanis ir filozofs. Kopš 1990. gada vadījis Tīrgus un sociālo pētījumu institūtu *Latvijas fakti*. Strādājot par sociologu, ieguvis lielu pieredzi sabiedrisko procesu vērtēšanā un analizēšanā.

Līdzšinējam laikraksta *Diena* galvenā redaktora pienākumu veicējam Guntim Bojāram piedāvāts turpināt darbu AS *Diena*, turpmāk vadot un attīstot koncerna *multimediju* platformas.

***

Kultūras ministres Austrālijas komandējuma atskaņas

Kultūras ministre Žaneta Jaunzeme-Grende (*VL/TB/LNNK*) 7. janvāra rītā sarunā Latvijas Radio asi reaģēja uz jautājumiem par nule gadu mijā notikušo divas nedēļas ilgo komandējumu Austrālijā. Ministrei neesot pieņemami, ka tiek runāts par to, cik ilgu laiku viņa pavadījusi komandējumā. Svarīgi esot redzēt, kas darīts un kādi ir rezultāti.

„Notiks Dziesmu svētki. Mans pienākums ir integrācija, tostarp ar diasporu. Mums šogad ir liela iespēja saliedēties Dziesmu svētkos, kuŗos piedalīsies arī Austrālijas latvieši. Šogad pirms Dziesmu svētkiem pirmo reizi notiks visu latviešu biznesa forums, un Austrālijā ir ļoti slaveni radošo industriju pārstāvji – arhitekti, dizaineri, ar kuŗiem mēs runājam, kā veidot radošo industriju forumu šeit, Rīgā, un mācīties pēc pieredzes Austrālijā,” sacīja ministre.

Uz norādi, ka viņa, visticamāk, saņems daudz kritikas par šo braucienu, īpaši tāpēc, ka tas bija ilgs un varēja izskatīties pēc atvaļinājuma, ministre reaģēja visnotaļ asi:

„Vai jums nešķiet, ka tā ir gaisa kulšana kāda labā? Kāpēc Latvijas Radio ļauj šādu retorikai? Kā jūs domājat, ko domā Austrālijas latvieši, ja ministrs izrāda cieņu par 54 reizi Dziesmu svētku sarīkošanu, ka jūs šādā veidā runājat? Man ir kauns par to.”

Par Austrālijas vizītes izmaksām ministre atbildēja, ka pilnīgi aprēķini vēl tiks veikti, taču, viņasprāt, summa nav liela. „Lidmašīnas biļete izmaksāja 2200 latu. Lidoju ekonomiskajā klasē, strādāju brīvdienās un braucu ar tramvaju.”

Bondars atsaka Reformu partijai

Reformu partijas Rīgas nodaļas valde bija lūgusi partijas valdes priekšsēdi Valdi Zatlēru uzaicināt bijušo Valsts prezidenta kancelejas vadītāju Mārtiņu Bondaru (*attēlā*) iestāties RP, būt par pārmaiņu vadītāju un kopā īstenot partijas vadību. Partija bijusi gatava apstiprināt Bondaru arī par Rīgas pilsētas galvas amata kandidātu. Diemžēl Bondara skatījums uz partijas attīstību bijis atšķirīgs un sadarbība nerealizēsies.

Bondars 7. janvārī paziņoja, ka Reformu partijā nestāsies un ar to nesadarbosies. Pēc Bondara domām, RP zemie reitingi nozīmē, ka kaut kas ir “nogājis greizī”. RP neesot gatava pietiekami radikālām pārmaiņām. Partijai pārmaiņu ceļš būs jāmeklē pašu spēkiem. Viņš piedāvājis reformas veikt strauji un radikāli, bet RP tās vēloties veikt soli pa solim. “Partija pati varēs pierādīt, cik labi tā strādā parlamentā, cik labi darbojas tās ministri, bet to viņi izdarīs bez manis,” sacīja Bondars.

***

Kas būs Ingūnas Sudrabas pēctecē?

Valsts kontrolieres Ingūnas Sudrabas pilnvaras amatā beigsies janvāra beigās. Valdošās partijas jau pirms ilgāka laika vienojās par principiem, pēc kādiem izraudzīsies viņas sekotāju. Pēc koalīcijas padomes sēdes Ministru prezidents Valdis Dombrovskis paziņoja, ka *Vienotība* par savu kandidāti Valsts kontrolieru amatam izvirzījusi auditorfirmas *Rodl & Partner* partneri Ivetu Rutkovsku. Viņai esot liela pieredze audita un revīzijas jomā. Neesot gan izslēgts, ka varētu tikt pieteikti vairāki šā amata kandidāti, tomēr koalīcija mēģinās vienoties par vienu pretendentu.

Savukārt Reformu partijas (RP) Saeimas frakcijas priekšsēža vietnieks Vjačeslavs Dombrovskis skaidroja, ka koalīcija nav varējusi vienoties par vienu kandidātu tāpēc, ka ne visi partneri bijuši gatavi nosaukt savus kandidātus. Svarīgākais kritērijs valsts kontrolieru amata kandidātam būtu pieredze tieši valsts pārvaldē audita jomā. Tāpat būtisks būtu pašreizējās valsts kontrolieres atzinums šajā jautājumā.

Arī nacionālās apvienības *Visu Latvijai!/Tēvzemei un Brīvībai/LNNK* (*VL/TB/LNNK*) deputāts Dzintars Rasnačs pauda viedokli, ka koalīcijai būtu jāvirza viena kandidātūra šim amatam un ir svarīgi, lai šis cilvēks nebūtu saistīts ar politiskajām partijām. Reformu partija patlaban mēģinot mainīt spēles noteikumus, proti, uzsvāru likt tieši uz to, lai pretendentam būtu pieredze valsts sek-

torā. Savukārt pēc Nacionālās apvienības domām, ir svarīgi, lai uz šo amatu tiktu virzīts cilvēks ar pieredzi audita jomā, un nav principiāli, vai no valsts sektora vai no privātā.

***

Pieaug Saskaņas centra reitingi

Partijas *Saskaņas centrs* pieaugošo populāritāti politikas komentētāji skaidro ar valdības nespeju parādīt, ka taupības pasākumi nes augļus. *Vienotība* vēl ir spējusi uzrādīt kāpumu reitingā, bet pārējās valdības partijas atbalstu nedaudz zaudējušus. Līdz šim zemāko novērtējumu decembrī saņēmis Valsts prezidents.

Āģentūras *Latvijas fakti* jaunākā aptauja liecina: Saeimā opozīcija sēdoša, bet Rīgas domē un citās pašvaldībās pie varas esošā *Saskaņas centra* atbalstītāju skaits decembrī palielinājies no nepilniem 23% līdz vairāk nekā 25%. Populāritātes pieaugumu piedzīvojuši arī Ministru prezidenta partija *Vienotība*. To atbalsta 18,5% aptaujāto. No *Saskaņas centra Vienotība* atpaliek par 7%.

Sociologs Aigars Freimanis pārmaiņas partiju reitinga augšgalā skaidro gan ar vēlēšanu pakāpenisku pozicionēšanos pirms šogad gaidāmajam pašvaldību vēlēšanām, gan ar “savadabīgo” dialogu un kritisko piezīmi apmaiņu starp Ministru prezidentu Valdi Dombrovski un Rīgas pilsētas galvu Nilu Ušakovu.

Latvijas Universitātes profesors Juris Rozenvalds *Saskaņas centra* atrāvieni skaidro tādējādi, ka tas, ko valdība runā par valsts izaugsmi, nav jūtams iedzīvotāju kabatās. Pēc Rozenvalda domām, politisko spēku samēru labāk raksturo pētījumu āģentūras *TNS* un telesabiedrības *LNT* nesen veiktā aptauja. Tā atklāj, ka pašvaldību vēlēšanās par *saskaniešiem* balsotu teju 30% vēlētajū, par *Vienotību* - 10%.

Atšķirībā no *Saskaņas centra* un *Vienotība*, pārējās Saeimā pārstāvētās partijas decembrī piedzīvojušas reitinga kritumu. Nacionālai apvienībai tas samazinājās no 8,1% līdz 7,5%, *Zaļo* un *Zemnieku* savienība un Reformu partija katra zaudējusi pa procentam. *Zaļzemniekus* atbalsta 6,7%, valdībā esošo Reformu partiju - 2,7%.

Lai arī decembris ierasti bijis pozitīvāku reitingu mēnesis, kas skaidrojams ar svētkiem, gada nogalē joprojām sarukusi Valsts prezidenta Andŗa Bērziņa populāritāte sabiedrībā. Viņa darba negatīvas vērtējums jau sasniedzis visu laiku augstāko līmeni - 42%, bet pozitīvais vērtējums tuvojas visu laiku zemākajam novērtējumam - aptuveni 40%.

***

Dzīvoklis eksprezidenta Zatlēra vajadzībām

Valsts nekustamie īpašumi (VNĪ) pērnā gada nogalē nokārtojuši visas formalitātes un iegādājušies dzīvokli, ko nodos lietošanā bijušajam Valsts prezidentam Valdim Zatlēram. Dzīvokli (Elizabetes ielā 17) remontēt nevajadzēs, tas ir valsts īpašumā. Pirms iegādes dzīvoklis tika apsekots un novērtēts tā vizuālais un tehniskais stāvoklis. VNĪ paredzējuši drīzumā noslēgt nomas līgumu ar Valsts prezidenta kanceleju.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Nenotikušais pasaules gals un krievu identitātes problēma

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

2012. gada 21. decembrī daudzu mānītāģu ļautiņu ar drebuļiem gaidītais pasaules gals nenotika, bet elkdievība tai dienā lika sevi manīt: sakarā ar 133. gadskārtu kopš Staļina dzimšanas komunistu bariņš, spītējot salam, nolika sarkanās nelķes pie šī monstra kapa Kremļa mūrā pakājē. Drīz pēc tam Krievijas Federācijas prezidents Vladimirs Putins, pieskardamies joprojām visai jūtīgam jautājumam, izteicās tādā garā, ka Ļeņina mauzolejs ar visu mūmiju lai paliek vien savā vietā Sarkanajā laukumā, - galu galā komūnisms arī esot sava veida reliģija, un lai šīs mācības piekritējiem paliek vien viņu elka pišļi, tāpat kā kristiešu svēto pišļi baznīcās...

Te jāmin paradokss: patlaban šo mūmiju no Maskavas aizvākt un apglabāt Pēterpilī blakus mātes kapam prasa ne tik daudz lai-

cigie demokrati, cik pareizticīgie garīdznieki, kuŗu uztervē velnišķīgā Ļeņina mūmija ar savu klātieni apgāna "Krievzemes sirdi".

Gadmijā neapklust baumas un aizdomas par 60 gadu jubileju sasniegušā Vladimira Putina iedragāto veselību, un Kremliņ pietuvinātājās aprindās nu gudro, kuŗš, "kad pienāks tas brīdis", veiksmīgāk turpinās virzību uz imperijas atdzīvināšanu jaunā, t.s. Lielās Eirāzijas formātā, - izlēmīgais nekrievs Šoigu, kas kļuvis par aizsardzības ministru, vai žultainais krievs Dmitrijs Rogozins, kuŗš kļuvis par premjērministra vietnieku un uzņēmies atbildību par kara rūpniecības kompleksu?

1963. gadā dzimušais Dmitrijs Rogozins ir kūsājošais enerģijas pilns. Kad sabruka PSRS, viņš kopā ar patoloģisko antisemītu Andreju Saveljevu nodibināja *Krievijas atdzimšanas savienību*. Kopš tā laika Rogozins nekad nav slēpis, ka ir un paliek kaujiniecisks imperists. 2008. gadā Rogozins

tika iecelts par Krievijas pastāvīgo pārstāvi NATO galvenajā mītnē. Tur, Briselē, viņš izcēlās ar savu visai nediplomatisko, brutālo runas veidu, un baltiešiem viņš palicis nelabā atmiņā kā Latvijas, Lietuvas un Igaunijas nelabvēlis.

Rogozina augums - 190 centimetri. Sportisks, iznesīgs... un, kā apgalvo viņa pašmāju kolēģas, harismatisks. Kolekcionē gludekļus jeb pletīzeņus. Kaut nu viņam tikai tāda vien aizrašanās būtu!

Rogozinam rūp viņa tēvzemes diženums, bet, cik lielā mērā Krievija ir krieviska, kaut gan šīs pamatnācijas īpatsvars ir 80 %, par to domas dalās. Krievijas Federācijas "pašvērtējums" vēl nav izkristalizējies - vai nesenās "jaunās vēsturiskās kopības - padomju tautas" vietā stāsies jēdziens *rossijaņe* (krievzemnieki, *Russländer*)?

Un kas ir "tautieši" (*sootečestvenņiki*) - vai tikai krievu tautības cilvēki (*ethnic Russians*), kas joprojām mīt Baltijā, Aizkaukazā, Vidusāzijā, vai jebkuŗš, kas jūtas

piederīgs krievu kultūrai?

Šovīnistiskajā Maskavas nedēļas laikrakstā *Zavtra* Marina Strukova ar nožēlu konstatē, ka mūsdienu Aizkaukazā un Vidusāzijā krievi jūtas kā nevēlami svešinieki. Un daudzi no viņiem "repatriējas" uz Krieviju, kaut paši dzimuši un auguši ārpus tās, bet Padomju Savienībā. Un Strukova prasa: "Ja šīs zemes (bijušās PSRS republikas. - F. G.) būtu palikušas kā mūsu kultūrtelpas daļa, šie cilvēki joprojām cienīgi pārstāvētu krievu tautu (...), attīstot Eirāzijas civilizāciju zem krievu protektorāta." Viss skaidrs - vai brīnums, ka viņus tur nemil...

Strukovas rakstā minēts kāds Vladimirs Šemčuško, kas no dzimtas Karagandas (Kazachstānā) "repatriējis" uz Krieviju. Viņš tagad vārsmo: "Imperija nevar mirt! Es zinu, ka dvēsele nemirst. Imperija no malas līdz malai - dzīva, kaut par trešdaļu apcirpta. Tā dzīva **Baltijas dzintaros**. Tā dzīva Kuriļu ūdenskritumos. (...)

Lai šķind važas! Lai atkal dzīnkst pātāga pār tiem, kas pretojas dabai! Imperiskais gars nav iznīdējams tautā. Imperija nevar mirt!..

Nobeigumā Strukova prasa atjaunot Krievijas Federācijas pasēs aili *Tautība*, - "lai katrs ar savu izvēli atklāti deklarē, kuŗas tautas labā viņš gatavs godīgi strādāt".

Tikmēr Kremli tiek sastādītas jaunas mācību programmas Krievijas skolām un metodiski norādījumi skolotājiem, kuŗu pamatā ir teze: savā laikā jādzied "padomju tautā", bet tagad katram jāapzinās, ka pastāv īpaša kopība - Krievijas (nevis krievu) tauta, Krievijas **valstsnācija**. Visi federācijas pavalstnieki - krievi, tatāri, burjati, ebrēji - ir *rossijaņe*, krievzemnieki. Vārdu sakot - apmēram tā kā ASV - skotu izcelsmes, ķīniešu izcelsmes, latviešu izcelsmes - visi viņi ir amerikāņi un jūtas piederīgi amerikāņu nācijai.

Vai šī nostādne iesakņosies? *This is the question.*

Franks Gordons

Jaunais totālitarisms

Pagājušā gada nogalē Romas katoļu baznīcās Rīgas arhibīskaps Zbignevs Stankevičs aicināja pazīt trešā totālitarisma iedīgļus un nepieļaut tā iestāšanos. Arhibīskaps sacīja, ka 20. gadsimtā Eiropa "palaidusi garām" divu totālītaru režīmu veidošanos. Lai nepieļautu šo gadījumu atkārtošanos, pašlaik ir nepieciešams pazīt trešā totālitarisma iedīgļus: morālo relatīvismu, ultraliberālismu, vērtību pakāpenisku "izšķīdināšanu", akcentu pārlīkšanu no vērtībām uz patēriņu, kā arī naudas varu. Stankeviča ieskatā šī vienvirziena tolerance paredz, ka tie, kuŗi nepiekrīt, tiek stumti laukā vai arī ir iespējami draudi, ka šos cilvēkus pasludinās ārpus likuma. Arhibīskapa sacītais var šķist divains, jo totālitarisms ir politisks režīms, kas visaptverīgi kontrolē sabiedrības dzīvi, neievēro vai atceļ konstitucionālās tiesības, nepieļauj legālu opozīciju un plūralismu. Konstitucionālās tiesības Latvijā neviens nav atcēlis, un arī par opozīcijas aizliegumu runāt nevar. Tāpēc pirmajā brīdī arhibīskapa sacītais šķiet vai nu terminoloģijas nepārzināšanas sekas, vai apzināta „spēlēšana uz emocijām”. Tomēr aizdomāties lika vārdi par cilvēku izstumšanu - vai tos, kas nepieder pie „savējo” loka, atlaiž no darba (nepieņem darbu), rada tiem tādus apstākļus, lai tie aizietu paši?

Prātā nāk pagājušā gadā ar kultūras dzīvi saistīti notikumi. Ar 1. jūliju diriģents Māris Sirmāis pēc 22 gadu sadarbības pārtrauca darbu ar jauniešu kamerkori „Kamēr...”, kuŗu savulaik pats bija nodibinājis un kuŗš ir ierī-

dojies starp pasaules labākajiem amatierkoŗiem. 2004. gadā iegūta uzvara Eiropas *Grand prix* konkursā Gorīcijā, Itālijā, 2006. gadā izcīnītas trīs čempionu godalgas un zelta medaļas Pasaules koŗu olimpiādā Ksjamenā, Ķīnā. Kopumā dažādos konkursos iegūti vairāki desmiti dažādu diplomu un kausu. Koris mūzicējis kopā ar izciliem pasaules mūziķiem, koncertē Eiropas mūzikas festivālos, izdevus vairākus ieskaņojumu albumus un divas reizes ieguvis Latvijas augstāko apbalvojumu mūzikā - Lielo mūzikas balvu. Koŗa dibinātājs un diriģents Māris Sirmāis ir vairākkārtējs Latvijas Lielās mūzikas balvas laureāts, Latvijas Zinātņu akadēmijas goda loceklis un Triju Zvaigzņu ordeņa kavaleris.

„Tu ieguldi visu savu dzīvi un darbu, bet realitāte ir tāda, ka tev pat pensija no tā netiek maksāta. Attieksme no šā viedokļa ir mazliet ciniska, jo man un visiem maniem kolēģiem ir augstākā profesionālā izglītība, es neveicu gadījuma darbu uz konkrētu periodu,” aizejot no koŗa, sacīja Sirmāis. Tagad diriģents turpina darbu, būdams Valsts Akadēmiskā koŗa „Latvija” galvenais diriģents. Ar šo kori viņš strādā kopš 1997. gada.

Pagājušā gada nogalē pasaulē pazīstamais un atzītais diriģents Kārlis Šišons nolēma pamest Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra (LNSO) mākslinieciskā vadītāja amatu. Publikajā paziņojumā diriģents raksta: „Ar dziļu nožēlu vēlos paziņot presei un sabiedrībai Latvijā, ka esmu nolēmis aiziet no Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra galvenā diriģenta un mākslinieciskā vadītāja amata ar 2013. gada 1. janvāri. Mana sadarbība ar LNSO ir ilgusi 13 gadus, sasn-

dzot virsotni 2009. gadā, kad orķestris mani izvēlējās par galveno diriģentu un māksliniecisko vadītāju. (...) mūsu vissvarīgākais sasniegums bija tas, ka mēs pacēlām orķestra līmeni un padarījām to par vislabāko orķestri Baltijas valstīs, lai gan bija finansiālas grūtības, ar kuŗām nācās saskarties visā valstī un jo īpaši Latvijas kultūras jomā kopš 2009. gada. (...) Es jau vairākkārt esmu publiski teicis, ka tad, ja Kultūras ministrija nepalielinās LNSO finansējumu, es atkāpšos no amata, jo jūtu, ka vairs nevarēšu stimulēt mūziķus, kuŗi ik dienas cīnās par izdzīvošanu, - ministrija joprojām pakļauj mūziķus nepieņemamam un gandrīz necilvēcīgām algām un apstākļiem, un es vairs nevaru paļauties uz daudzajiem solījumiem, kuŗus esmu saņēmis, bet kuŗi netiek izpildīti. (...) Ministrija ir ignorējusi manus paziņojumus, nav izrādījusi atzinību par orķestra augsto līmeni, kāds ir sasniegts krīzes laikā.” Jāpiebilst, ka Šišona aiziešanu veicināja arī vērtējās arodbiedrības grupas vadītājs - pašreizējās kultūras ministres partijas biedrs.

Kā zināms, Šišons ir britu mūziķis, kas 2011. gadā kļuva par Londonas Karaliskās Mūzikas akadēmijas asociēto locekli, bet 2012. gadā karaliene Elizabete II par diriģenta devumu pasaules mūzikā apbalvoja Šišonu ar Britu imperijas ordeni. K. M. Šišons bez darba, protams, nav palicis, - līdz 2017. gadam viņš joprojām vadīs Vācu radio filharmonisko orķestri, būdams galvenais diriģents Zārbrikenā, šogad turpināsies koncertdarbība ar dažādiem Eiropas orķestriem Madridē, Barselonā, Vīnē, Grācā, Bādenbādenā, Hamburgā, Zēnēvā.

Protams, var jautāt, kāds sakars arhibīskapa teiktajiem vārdiem par jauno totālitarismu un divu talantīgu un atzītu diriģentu aiziešanu no darba, kam veltīti daudzi gadi, aiziešanai tāpēc, ka nav finansējuma un valsts atbalsts ir formāls. Šie cilvēki taču nav izstumti, drīzāk pretēji - ar viņiem lepojas dažādos svinīgos notikumos, viņu talantu un profesionālītāti neviens nenoliedz. Vajadzīgos brīžos valsts savā ziņā viņus ir „spraudusi sev pie krūts” kā slavas apmirdzētus ordeņus. Darba diriģentiem pietiek, Latvijas valsts formālā attieksme nav mazinājusi starptautisko atzinību ne viena ne otra diriģenta vadītājam izcilību sasniegūšai mūziķu kopai.

Neapšaubāmi, Sirmāis un Šišons nav vienīgie cilvēki, kas bijuši spiesti aiziet no iemīlota darba ar rūgtumu sirdī, bet diriģenti ir Latvijā un pasaulē labi zināmi profesionāļi, tāpēc ar viņiem notikušais ir ļoti spilgts piemērs, kuŗš parāda ko valsts institūciju vadītāji patiesībā vērtē augstāk. Manuprāt, Latvijā ir izveidojusies tāda kā „savējo kasta”, kuŗas rūpes ir nevis Latvijā, cilvēki, bet gan pašu iekārtošanās šajā dzīvē. Padarītais darbs, talants, gods, ētika un morāle ir tikai tāds plīvurītis, kuŗa ietīties, lai nebūtu redzami plikumi.

To apliecina nesena saruna starp diviem cilvēkiem - gleznotāju un paidagoģi un bijušo politiķi, ārstu pēc profesijas. Viņi ir kaimiņi. Ārstam ir ļoti laba pensija, bet gleznotāja, kaut strādā par mācībspēku vairākās vietās, nezina, kā savilkt galus kopā. Droši vien der paskaidrot, ka gleznotāja savulaik ir beigusi Mākslas akadēmiju, mākslas pazīņēju vidū viņai pamatoti ir talantīgas gleznotājas vārds, viņa visu mūžu ir bijusi arī paidagoģe mākslas studentiem. Savukārt medīķis ir gan strādājis par ārstu,

gan bijis dažādos amatos padomēs, valdēs un citās vietās, jo ir turējies pie savas partijas. Bijušais politiķis skaidri un nepārprotami izklāstīja savus uzskatus: kad laiki mainījās, vajadzēja arī pašiem mainīties, vajadzēja domāt, kuŗa partijā iestāties, kādos sabiedrotos meklēt un ar ko nodarboties, lai vecumdienās nebūtu jādzīvo no maizes un ūdens. Tie, kas palika kaut kādos medicīnas māsu vai mākslas skolu paidagoģu darbos, paši ir vainīgi. Bijušajam politiķim, protams, varētu jautāt, kas notiktu, ja visas medicīnas māsas, skolotāji, policisti un vēl daudzu citu profesiju cilvēki būtu pametuši savu darbu un mestos politikā, lai tiktu pie siltām un labi atalgotām vietām. Pirmkārt, kas strādātu skolās un slimnīcās? Otrkārt, tik daudziem cilvēkiem silto vietu taču nepietiktu!

Šo sarunu pieminēju tāpēc, ka tāda domāšana ir daudziem jo daudziem, kuŗi vada mūsu valsti. Kultūra noder, lai ieņemtu amatus un sistu sev uz pleca - redz, kādi mēs, latvieši, malači! Redz, ko esam sasnieguši! Patiesībā gan kultūra, gan Latvija ir tikai līdzeklis ceļā uz savu mērķi - pēc iespējas vairāk sev un savējiem. Diemžēl arī citās nozarēs un jomās Latvijā netrūkst šādi domājošu cilvēku, turklāt visos līmeņos. Notikumi ar diriģentiem bija skaļi un visiem labi redzami, bet viņi nepalika bez darba savā profesijā un bez iztikas līdzekļiem, taču ikdienā cilvēki, kas nav pazīstami visā Latvijā un ārpus tās robežām, zaudē darbu, profesiju un dienišķo maizi, jo nav pamanījušies kļūt par savējiem kādā partijā. Domāju, ka tie ir jaunā totālitarisma iedīgļi, par kuŗiem brīdināja arhibīskaps, kaut arī no politoloģijas terminu viedokļa tas nav īsti precīzi.

Sallija Benfelde

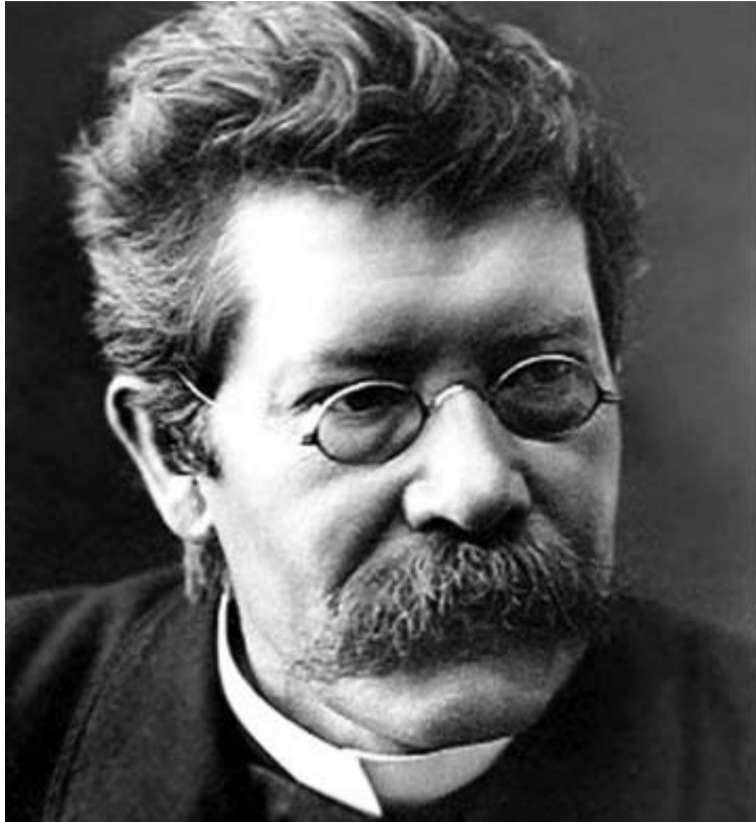

SĀCIES RŪDOLFA BLAUMAŅA JUBILEJAS GADS

Jaunā – 2013. gada pirmā diena bija iezīmīga ne tikai kā jauna kalendāra pirmā lapa – tā bija arī latviešu literatūras klasiķa Rūdolda Blaumaņa 150. dzimšanas diena.

Latvijas kultūras norišu ieceres visa gada garumā saistās ar Rūdolda Blaumaņa garīgā mantojuma daudzinašanu. Tāpēc likumsaarīgi, ka rakstnieka istajā dzimumdienā – 1. janvārī – Rīgas Latviešu biedrības pārpildītā Baltajā zālē pulcējās tuvi un tāli viesi, lai kopīgi svinētu šo nozīmīgo gadadienu. Katram jubilejas viesim pa sarkana vīna glāzei, uz galdiem šķīvji ar piparkūkām, bet zāles priekšā uz ekrāna – Rūdolda Blaumaņa portrets.

Rīgas Latviešu biedrības vadība un Teātra komisija bija gādājusi, lai šis pēcpusdienas noskaņa būtu gan svinīga, gan silti sirsnīga un gaiša, tik atbilstīga Blaumaņa talanta garam. Sarīkojumu vadīja Kultūras akadēmijas rektors Jānis Siliņš. Viņš bija arī sagādājis videoierakstus no dažādu gadu

Blaumaņa lugu iestudējumiem Latvijas teātros. Pārdomās par Blaumaņa devumu skatuvei daļiņās tētra vēsturnieks Viktors Hausmanis, savukārt rakstnieks Ēriks Hānbergs stāstīja, kā viņa dzīvi un darba gaitas ietekmējušas Blaumaņa darbos izlasītās atziņas, un ilgāk pakavējās pie „Tālavas taurētāja” rindām, kas pazīstamas, šķiet, katram: „Mans zelts ir mana tauta, / Mans gods ir viņas gods...”

Aktieři Indra Burkovska, Māris Andersons un Rūdolfs Plēpis, kā arī komponists un pianists Andrejs Laukmanis atsaucā atmiņā pirms gadiem skatītāju iecienītu priekšnesumu, kuŗā kopā ar nopietnām atziņām un liriskas pērlēm savīti Blaumaņa joki un asprātības, dziesmas un nebēdnības.

Visa sarīkojuma norisi brīnišķīgi kuplināja Rīgas Latviešu biedrības koŗa līdzdalība. Saģērbušies kā „Silmaču” saimes ļaudis, koristi diriģenta Ārija Šķe-

pasta vadībā dziedāja A. Būmaņa dziesmas, kas komponētas lugai „Skroderdienas Silmačos”. Šis visiem zināmās melodijas drīz vien izvērtās visas zāles kopdziedāšanā. Un mūzikas skaņas līdz ar sarīkojuma gaitā izteiktajām atziņām ļāva skaidri apjaust, cik svarīgs un uz laiku laikiem paliekams ir jubilāra devums tautas gara dzīves atspoguļojumā. Kas mēs, latvieši, šodien būtu, ja mums nepiederētu mūžīgie un arvien aktuālie drāmatiskie konflikti Blaumaņa novelēs un lugās, ja sirdi neveltzētu rakstnieka „gaišā strīpa” – viņa prasme labsirdīgi pasmieties pašiem par sevi un visādām nebūšanām?

Šajā jubilejas gadā Latvijas teātros gaidāmas vairākas Blaumaņa lugu jauniestudējumu pirmizrādes. Pavasarā pusē Valmieras teātri notiks Starptautisks Blaumaņa izrāžu festivāls, ko ievadīs zinātniska konference. Rūdolfs Blaumanis un viņa darbi dzīvo

Gundega Saulīte

Rūdolda Blaumaņa nemirstība

Varbūt arī jums kopš bērības atmiņā palikušas dzejoļa rindas: *Autiem klāta baltu baltiem, Zeme maigu miegu snauz...*

Tieši tāda šogad no rīta, mostoties pēc Jaunā gada sagaidīšanas priekiem, bija Latvija, taču tūlīn prātā uzjundīja doma, ka 1. janvāris ir Rūdolda Blaumaņa dzimšanas diena, nu jau – simt piecdesmitā. Viņa talanta spēks iet pāri gadu desmitiem un pat simtiem, Blaumanis ir mūsu tautas sirdsapziņa un godaprāts, un kopš bērības atmiņā dzīvo nemirstīgie Tālavas taurētāja vārdi:

*Mans zelts ir mana tauta,
Mans gods ir viņas gods.*

Šajos vārdos ieausta Rūdolda Blaumaņa paša garīgā būtība, un tieši tāpēc viņa darbiem – novelēm, dzejoļiem un lugām piemīt mūžības elpa, tās palīdzējušas mums risināt pašas dziļākās problēmas dažādādās dzīves situācijās.

Atceros bērību. Bija vācu laiks, un viena no pirmajām Jelgavas teātri manis redzētajām izrādēm 1943. gadā bija Blaumaņa „Indrāni”. Indrānu tēva lomā toreiz bija Valfrīds Streips, Indrānu māti tēloja Ance Rozīte, bet Noliņš bija Ansis Mitrevičs. Zīmīgi, ka, pāris gadu vēlāk bēgļu gaitās nonākuši Vācijā, mūsu teātrinieki no savām ceļasomām vilka ārā Rūdolda Blaumaņa lugu un vairāki no latviešu teātra ansambļiem darbību svešatnē uzsāka tieši ar Rūdolfu Blaumanī. Tikko bija aprimušas koŗa liesmas, kad 1945. gada 18. augustā Eslingenas Latviešu teātris vēra priekškoŗu pirmajai izrādei, un tā bija Blaumaņa joku luga „No saldenās pudeles”, kuŗā Ezerlauku māti tēloja Ance Rozīte, bet krustmāti Lavīzi – Skaidrīte Pence. Septembra beigās pirmo izrādi sniedza Virčburgas Latviešu teātris, un tur bija iespēja noskatīties vienu no pirmajām Blaumaņa lugām „Ļaunais gars”. Mērbekas Latviešu teātris negribēja atpalcīt un darbību iesāka ar Blaumaņa drāmu „Pazudušais dēls” Jāņa

Zariņa režijā. Roplainis toreiz bija Jānis Šāberts, Roplainiete – Ālma Mača. Arī Fišbachas latviešu drāmatiskā kopa, darbu sākot, skatītājus iepriecināja ar Blaumaņa tēlu vārdiem, kas skanēja viencēlienos „Pēc pirmā mītiņa” un „Zelta kupris”.

Mūsu tautieši iedzīvojās trimdas reālītātē, un kopā ar viņiem bija Rūdolfs Blaumanis, ik pa laikam uz dažādām trimdas skatuvēm dzīvoja viņa lugas. Pienāca brīdis, kad latvieši izceļoja uz ASV un Austrāliju, bet arī tur atkal un atkal uz skatuves dzīvoja Blaumaņa lugu varoņi. Ar M. Zivertu lugas „Ķīnas vāze” izrādi darbu tikko bija uzsācis Ņujorkas Latviešu teātris, un otrs iestudējums 1950. gadā bija Blaumaņa joku luga „Trīnes grēki” Osvalda Uršteina režijā, bet Trīnes lomā bija brīnišķā Ņina Melbārde. Savukārt 1951. gadā priekškoŗu vēra Amerikas Latviešu teātra Bostonas ansamblis ar Blaumaņa „No saldenās pudeles”. Lavizes lomā bija Skaidrīte Pence. Pāris gadus vēlāk trupa izrādīja Blaumaņa bēdu lugu „Pazudušais dēls”, kuŗā kādreizējais Indrānu tēvs – V. Streips tēloja Roplaini, bet Ance Rozīte – Roplainieti. Blaumaņa lugas tikpat aktīvi dzīvoja arī uz Austrālijas latviešu teātru skatuvēm, turklāt joku lugu „No saldenās pudeles” spēlēja Sidnejas, Melburnas un Adelaides Latviešu teātra ansambļi.

Rūdolfs Blaumanis rakstīja par savu laiku un sava laika cilvēkiem – tur bija Roplainu mājas, Indrānu pagalms un pirtīņa, „Silmaču” plašā sēta un arī pirtīņa, kuŗā mīt Auce un Pičuks. Varētu teikt – seni un tāli laiki. Bet Blaumaņa lugas uz skatuves projām dzīvo, un, tās skatoties, mēs atskārstat, ka tās nepavisam nav par sendienu cilvēkiem, tās ir par mums pašiem, un tieši tur rodama Blaumaņa lugu nemirstība, to mūžīgums. Aizstāgājam uz Indrānu pagalmu: tur zeļ daudzi brīnišķīgi koki, Indrānu tēvs nespēj iedomāties

savu dzīvesvietu, savu saimniecību bez skaistuma – ošiem un ozoliem ar savu skaistumu jāiepriecina sirds, tie palīdz veidot mājas dvēseli. Taču mājas atgriežas nākamā paaudze – Indrānu dēls Edvarts ar sievu, un dēls grib veidot savus Indrānus, tāds, kas vispirms nestu peļņu, tāpēc – kālab saudzēt kokus, jo tos par izdevīgu cenu var pārdot. Edvartam ir sava taisnība, Indrānu tēvam – sava, abas šīs taisnības sadurās, tāpēc rodas konflikti. Bet vai šādi konflikti dzima tikai vakardien – pagājušajā gadu simteni? Par paaudzju pretišķībām bieži lasām un dzirdam arī šodienas sabiedrībā. Kāpēc gan dzīvot kā vakar, ja var – citādi? Kam gan vajadzīga tāda rūpnīca VEF vai Jelgavas cukurfabrikā? Tās var likvidēt! Kas gan par to, ka tās ir iepriekšējās paaudzes veidotas! Tāda ir šodien, kas sadodas rokās ar kādreizējo Indrānu dzimtas konfliktu.

Blaumanis lugā „Indrāni” veido arī jaunāko, trešo paaudzi, ko pārstāv pusaudzis Noliņš. Indrānu tēvs zēnam vaicā: „Uz ko tad tev tas prāts īsti sveras?” Noliņš klusi atbild: „Es pats nezinu... es gribu dzīvot...” Kā dzīvot, to puisis nezina, bet viņu moka alkas – dzīvot, tādas pašas kā mūsdienu jauniešus. Dzīvot! Ņemt no dzīves augļus! Nedaudz jaunākais puika – Edvarta dēls Edziņš savu mērķi izsaka vēl skaidrāk: „Lai viņi te plēšas, man tās mājas nevajaga! Es viņas tāpat pārdošu kā tēvs tos kokus. Un tad projām! Klausies – ja tu uz kuģiem vai uz Ameriku, tad viens gan ne. Tad mēs abi kopā.” Gluži kā šodien. Blaumanis nevienu nenosoda – ne Edvartu, ne Noliņu, ne Edziņu, viņš tikai rāda dzīves reālītāti un prot izraudzīties tik raksturīgus cilvēku attiecību konfliktus, kas iet pāri gadu desmitiem un simtiem.

Par cilvēku, kuŗš meklē dzīves ceļu jeb – citiem vārdiem – grib dzīvot, Blaumanis rakstīja vienā no saviem pirmajiem drāma-

tiskajiem darbiem – bēdu lugā „Pazudušais dēls”. Arī Krustiņš grib dzīvot – zemes kopšana un mājas darbi zēnam apnikuši, viņš alkst dzīves daudzkrāsainības un šķiet spilgtu krāsu saskatījies kroģā pie Inča: tur kūšā dzīve, tur kaist alkas uzvarēt kāršu spēlē! Spēļu automatu toreiz, protams, nebija, taču, kas iesaistās kāršu spēlē, tam tāpat nākas arī zaudēt. Un gribas sacīt – cik līdzīgas šīs gleznas!

Tomēr Blaumanis nemoralizē, lai gan kādā vietā norāda, kas no cilvēka darbošanās paliek pāri. Indrānu tēvs strādājis, iekopis zemi, iestādījis kokus, Edvarts visu pārveido pēc sava prāta, kokus nocērt un pārdod. Vecajam Indrānam pārdodamas mantas nav, un Zelmiņai viņš saka: „Es domāju: es nomiršu, mani apraks, un es būšu beigts. Bet nu es tomēr mazdrusciņ dzīvošu caur to labu, ko tev esmu mācījis.” Viss pāriet, materiālā vērtība var gaist, un paliek tik vien kā dzīves laikā darīti labie darbi. Šodien tas var likties vecmodīgi, taču Blaumaņa paustā patiesība joprojām ir dzīvāka par dzīvu. Šodien dzīvo Blaumaņa lugas, dzīvo viņa ētiskie principi, tikai nevajag Blaumaņa drāmas vai komēdijas pārtaisīt un to darbību pārcēlt uz mūsdienām. Domājoši mūsdienu cilvēki Blaumaņa lugu mūsdienīgumu sapratīs.

Mūsdienās gan lugās, gan izrādēs daudz runā par seksa problēmām. Blaumanis šajā ziņā ir atšķirīgs, viņš par seksu vārdos nerunā, un tomēr var apbrīnot viņa prasmi parādīt dažādus mīlestības attiecību variantus – sākot no pusaudžu vecuma, līdz mūža novakarei, tikai par seksu nav teikts ne vārds. Atcerieties: Kārlēnam dikti patīk Ieviņa un dikti gribas meiteni nobučot. Pirmās dzirkstelītes jau sprēgāt sprēgā! Brīnišķas, skaistas jūtas starp Aucu un Pičuku – viņiem piedzimis puika, ko nosaukušot par Pēteri. Abi vecāki sapņo par gaišu rītdienu: „Nu sīkstī dzīvosim,

Kā divi krami!”

Mazliet citādas attiecības bijušas Aleksim ar Elinu un Antoniju. Un atkal, vārdā nesaucot, Blaumanis liek nojaust, kas krodzīna mazajā istabiņā noticis starp Antoniju un Aleksi: jauns, spēka pilns puisis kopā ar Antoniju, kas, ne ar vecīgo vīru dzīvojot, ne arī pēc viņa nāves mīlas prieku nav baudījis, uzklāt vēl pudele vīna... un tuzlesmo kaisles uguns. Aleksis šo savu kļūmīgo soli nosoda, bet – kaisles liesmai nostāties pretī viņš nav spējis. Taču dzīvē ir ne tikai kaisle, bet arī mīlestība, un tā Aleksi saista pie Elinas. Par mīlestības likločiem „Skroderdienās” var stāstīt daudz, taču galvenais: no lugas „Skroderdienas Silmačos” mīlestība staro un mirdz dažādās nokrāsās.

Kad 1902. gadā atklātībā parādījās „Skroderdienas Silmačos”, kritikas attieksme pret lugu bija negatīva. Luīze Skujeniece recenzijā atzina, ka – no lugas nekā neesot. Jānis Asars bija vēl asāks un *Dienas Lapā* rakstīja dzelošus vārdus: „... varam gan teikt, ka latviešu drāmas nākotnei uz Blaumani maz vairs ko cerēt.” Kritiķis bija maldījies: Blaumaņa lugas piederēja savam laikam un pieder arī nākotnei, tas ir – mums.

Blaumanis prata parādīt cilvēku attiecību skarbās ainas, taču viņam patika humors, patika ar smaidu palūkoties uz cilvēkiem. Par to vēstulē Teodoram Zeifertam viņš 1903. gadā rakstīja: „Mani stāsti ir nopietni, pa daļai drūmi. Bet mani ir arī vienai ļoti gaiša strīpa, un tā prasa savas tiesības, tā arī grib izteikties.” Un tieši šo „gaišo strīpu” gribējās akcentēt rakstnieka simt piecdesmitajā dzimšanas dienā. Blaumanis savās lugās vispusīgi un dziļi parādījis, kādi mēs – latvieši esam. Viņa zelts bija – viņa tauta. (Izcēlums mūsu –red.)

Viktors Hausmanis

SKANI, MANA VALODIŅA

Marģers Grīns

„Valodiņa Dieva dota”

Smejat, laudis, dziesmiņai, nesmejat valodai:

Dziesmiņ' mana izdomāta, valodiņa Dieva dota. BDsk.906.(23)

Lasot šolaiku latviešu laikrakstus, žurnālus, rakstus tīmeklī, pat dažas grāmatas vai klausoties Latvijā cilvēku runās, kļūst skumji, kad redzam un dzirdam, kā tagad raksta un runā latviešu valodā. Cilvēkam, kas dzimis latvietis un skolā mācījies latviešu valodu, to ir grūti pieņemt, jo tur redzētie un dzirdētie teikumi bieži ir ļoti sarežģīti, pilni ar

liekvārdību, tie piebārstīti vietā un nevietā ar svešvārdiem, doma nav skaidri izteikta un izprotama. Kas notiek tagad ar latviešu valodu? Valoda taču raksturo tautu, tā ir tautas dārgākā vērtība. Valoda ir tautas sirds un dzīvība. Kā cilvēks ar slimu sirdi mirst nelaikā, tā tauta, kam valoda piesārņota un kļuvusi par nevalodu, arī pazūd no pasaules tautu saimes. Bez savas valodas nav tautas. Doma Latvijā piešķirt valsts valodas tiesības krievu valodai tāpēc ir neprāts.

Pirms vairākiem gadiem, kad vadīju Latviešu tautiskā mantojuma kursus Latvijas Universitātē Rīgā, man gadījās saruna ar kādu vācieti, kas tur mācīja vācu valodu. Toreiz Latvijā, pēc krievu okupācijas un Latvijas neatkarības atjaunošanas, tautā bija bieži dzirdams teiciens, ka “vajagot iziet Eiropā”. Mūsu saruna novirzījās uz šo teicienu, un profesore teica: “Ko tad latvieši var Eiropai piedāvāt? Latvieši pat savu valodu nevar saglabāt.” Dzirdot to no svešautietes, man ļoti sāpēja sirds. Šo vācu valodas profesores teicienu neesmu aizmirsis, un tas nāk atmiņā vien-

mēr, kad gadās sastapties ar valodas kropļojumiem.

Dainā lasām, ka “valodiņa Dieva dota”. Tā ir jāsarga un jāglabā. Valoda nav tikai saziņšanās līdzeklis. Valodā izteiktas cilvēka jūtas, vēlēšanās, novērojumi, spriedumi, secinājumi, gribas un negribas izpausmes. Ar valodas palīdzību varam izteikt savu prieku, sajūsmu, izmisumu un bēdas. Valodā atskan tautas dvēseles stīgas.

Dainu sacerētāji izteikuši savas jūtas, pārdzīvojumus un domas skaidros, vienkāršos vārdos. Tas lai ir paraugs šīs dienas latviešiem vienmēr un visur, visās

vietās, visos gadījumos un vajadzībās. Mūsu seno dainotāju radītās tīras un nepiesārņotās dainas atspoguļo latviešu tautas dvēseli.

Mēs visi esam atbildīgi, lai latviešu valoda paliktu tīra, svešu, tai nepiederīgu piensumu, aizguvumu un izteicienu nepiesārņota un latviešu latviskā dvēsele neaptraipīta. Atgādināsim sev, ka “valodiņa Dieva dota” un latviešu uzdevums un svētš pienākums ir ik dienas to kopt un sargāt, lai mūsu valoda, kas ir tautas sirds un dvēsele, līdz ar visu latviešu tautu dzīvotu saules mūžu.

Latviešu valodas aģentūras Ziemsvētku dāvana

Latviešu valodas aģentūra Ziemsvētkos visām diasporas skolām ir sarūpējusi krāšņu un vērtīgu dāvanu – Indras Sproģes grāmatas „Joka pēc alfabēts” (komplektā arī DVD un plakāts) un „Māci mani, Degunlāci” (ar DVD, ko iedziedājis Renārs Kaupers), kā arī bērnu dzejas antoloģiju „Bērniem skaitāmi dzejoļi”, kuŗā skaisti ilustrētās 504 lappuses sakopoti 376 dzejoļi. Lielākā daļa grāmatu, kopā 73 komplekti, jau ir sākuši tālo ceļu pie latviešu bērniem visā pasaulē – no Brazīlijas līdz pat tālajiem Sibīrijas ciemiem. Skolas, kas laikus neatsaucās uz aicinājumu pieteikties, grāmatas varēs saņemt Latviešu valodas aģentūrā, Lāčplēša ielā 35-12, līdz nākamā gada jūlijam, kad daudzi ārzemēs mī-

tošie latvieši ir ieplānojuši apmeklēt Dziesmu svētkus.

Iepriecināta par Latviešu valodas aģentūras Ziemsvētku dāvanu mazajiem latviešiem visā pasaulē bija arī „Joka pēc alfabēts” un „Māci mani, Degunlāci” autore Indra Sproģe, kas savām grāmatām līdzī sūta ceļavārdus: „Degunlāča mamma ir ļoti priecīga, ka Degunlācītim ir tāda iespēja – apceļot gandrīz visu pasauli. Degunlācis ne tikai apceļos Dienvidameriku, Ziemeļameriku, Austrāliju un Eirāziju, viņš kopā ar Sliņķi un zaļo Žurku rādīs bērniem, cik interesants un krāsains ir latviešu alfabēts, skatīsies zvaigznēs un skaitīs, cik staru ir Brīvības pieminekļa zvaigznēm. Nosauks vārdā visas Saules sistēmas planētas un izskaitīs visus brīnumus uz tām.

Izdzīvos visus gadalaikus un mēnešu ritējumu tajos. Izraks plūdmales smiltīs visus kontinentus un saskaitīs kājas aitām, suņiem, skudrām, vabolēm, krēslim un flīģeļiem. Mīlie bērni tāltālajās zemēs, dziediet un dejojiet kopā ar Degunlācīti,

skatieties multfilmas un priecājieties, lai gudrības tīkmēr pavisam klusi un viegli atnāk pie jums. Skatieties dzirkstošām acīm milzīgajā un krāsainajā pasaulē! Esiet radoši un izdomājiet paši savus stāstus, izmantojot visus latviešu alfabēta bur-

tus. Un pēc tam izstāstiet tos visai plašajai pasaulei.”

Latviešu valodas aģentūra izveidota 2009. gada 1. jūlijā, apvienojot Valsts valodas aģentūru un Latviešu valodas apguves valsts aģentūru. Tās mērķis ir nostiprināt latviešu valodas – Latvijas Republikas valsts valodas un Eiropas Savienības oficiālās valodas – statusu un sekmēt ilgtspējīgu attīstību. Viena no Latviešu valodas aģentūras funkcijām ir sniegt atbalstu latviešu diasporai ārvalstīs latviešu valodas apguvē un valodas saglabāšanā.

Aija Otomere,

LVA diasporas

projektu koordinatore

Mob. +371 29867260

Twitter: LVA_DIASPORA

www.valoda.lv

Latvju teksti (Literātūras žurnāls Nr. 6) un citas vērtības

Lasot *Latvju tekstus* (Nr 6), priecājos par plašo ārzemju rakstniecības prezentāciju no poļu, zviedru, krievu, angļu, vācu un igauņu valodas.

Latvijā ciemojoties, man pietrūkst dzimtenes latviešu plašo krievu valodas zināšanu. Vai būtu par daudz teikts, ka krievu literārās pasaules pazīšana ir viens no latviešu tautas vērtīgākajiem ieguvumiem, kas radies svešas varas pakļautībā. Ar Čehova lugām (2000), Puškina *Jevgeņiju Ņeņginu* (1960), *Slepenām piezīmēm* (1986) un *Austru-*

mu motīviem Vizmas Belševicas un Kārļa Krūzas tulkkojumā (1999), Turgeņeva *Asju* (1968), Tolstoja *Bērniņu* (1988) tulkojumā latviski esmu saskārusies Latvijā.

Raula Čilačavas grāmatā *Loma* (Rīga 2009) var baudīt Imanta Auziņa latviski tulkotu gruziņu un ukraiņu dzeju un Latvijas slavinājumu.

*Jānūdien, pat kinžalu
Satvertu es draudībā,
Ja kāds peltu Kurzemi
Ļaunumā un skaudībā.*

*Tāda bērēs kausu es
Paceltu bez nožēlas,
Kuŗš Zemgalei, Vidzemei
Nikulību novēlēs.*

Pēc Latvijas atbrīvošanas man bija iespēja kopā ar ārstu grupām nedaudz iepazīt gan zemes, gan cilvēkus Baltijā, Krievijā, Ukrainā un Polijā. Neaizmirstams palika brauciens uz Pleskavu, kur krievu kolēģa, kas sadarbojas ar vācu mediķiem, man sacīja: šī iela savu vārdu ieguvusi no latviešu rakstnieka Raiņa, kas te dzīvojis. Tad nu liekas vietā nobeigt ar Raiņa rindām:

*Bij dziļa ziema,
Kad projām gāju
Uz tālu zemi,
Uz svešu māju.*

*Sniegs, putenis griezās,
Man acīs sīta,
Lēni uz Ziemsvētku
Eglītēm krita.*

*Ak, miers virs zemes!
Un garra dusa
Un ziema, ziema---
Sirds sāpēs kusa.*

*Man sirdi ziedons,
Kaut eju tālēs,
Jūs, ziemas sniegi,
Tin vālu vālēs.*

*Es vēriģi klausos
Šos garos gadus,
Vai neskan balsis,
Kas ziedonim radus?*

*Skats ilgās tiecas
Uz dzimtenes pusi,
Visa mana dvēsele
Iztvikusi.*

Aina Sikсна

Stokholmā 2012. gada beigās

Viktors Straubs

Špāsīgi vārdi

Kad kāds vīrs, kuŗš krogū bija atkal plītējis un krietni iemetis uz krūti, atgriezies mājās, sieva tam pārmetusi, ka šis atkal švunkā. Kad vīrs taisnojies, ka iemetis tikai pāris šluku, sieva tam likusi nostaigāt pa grīdas dēli. Vīrs atbildējis: “Man tas štrunts, varu nostaigāt pa visiem dēļiem.” Laulene par tādu runāšanu bijusi makten noskaitusies. Viņa šķendējusies, ka apprecējusi plēģuru, kas vienmēr ir pillā.

Kāds cits vīrs aizgājis uz lētu restorānu kaut ko iekost. Ēdiens

laikam bijis bojājies, jo pēc maltītes uznākušas nejaukas vēdergrāizes un steigā nācies meklēt nužniku. Tas nu bijis galīgi piesmucēts un piekoļķēts. Te nu, kā to vienā no savām grāmatām bija aprakstījis prāvests Voitkus, smirdējis kā elles ķemerķina porūzi. Pēc tam nācies svaigā gaisā izluftēt drēbes.

Kāds puisis devies pie mācītāja pēc padoma. Viņam esot divas brūtes, un nu viņš nezino, kuŗu precēt. Cienigtēvs noteicis: “Es jums saku, puisi, ar meitām ne-

špāsēt. To vienu tev būs milēt un otru neatstāt!” Puisis neko gudrāks gan neticis. Paziņas ieteikuši iet pie zilētājas, bet nabadziņš nezinājis, vai būtu pareizi ar tādām burvestībām ielaisties. Tad viņa draugs nācis ar riktīgu padomu, lai taču uzmetot gaisā santīmu, ja, tam nokritot, redzams vāpenis, lai precot Lienī, ja redzams vieninieks, lai precot Trīnī. Lieliska ideja. Kā viņš pats to nebija iedomājies! Puisis bija priecīgs, ka, santīmam nokritot, bija redzams ģerbonnis, jo kā nekā Liene viņam patika labāk. Viņš tikai krenķējās, ka mācītājam ne par ko bija iedevis pieclatnieku, ko tautā sauca par Mildu. Viņš

se nosolījis, ka tagad ar brūtēšanos ir šluss un jāsak gatavoties kāzām. Trīnī viņš ar dažādām machinācijām nošibējis kādam citam puisim, kam brūte bija iedevusi vilka pasi.

Kāzu ceremoniju izpildījis tas pats mācītājs. Puisis priecājies, ka ar mācītāju iepriekš bija norunājis, cik par laulāšanu būs jābleķo. Viņam atkal iznāca krenķēties, kad mācītājs savā sprediķī maz ko teica par laulību un uzticību, bet kaut ko muldēja par Jeruzālemi un tās ūdensroņiem, tad vēl par sāli un guŗku skābēšanu. Viņš mazliet nomierinājies, kad paskatījies uz Lienī, kas savā brūtes kleitā ar šleieri ap galvu tiešām

izskatījās skaista.

Pilsētas akcīzers bijis ļoti stingrs un vienmēr raudzījies, lai limonādes un pluktvasera pudelēm būtu pienācīgās bandroles. Ja at-rasts, ka tādu nav, viņš vainīgajam ražotājam uzlicis pienācīgu strāpi. Vienmēr arī lūrējies, vai kāds tirgotājs neandelējas neatļautā laikā.

Pilsētas drēbju veikāla īpašnieks Anatolijs Runcis apgalvojis, ka viņa dzīslās ritot spranču asinis un viņa istais vārds esot Runcē. Viņš bija atraitnis un vēl ilgi sēroja par mirušo sievu, kuŗa bija par viņu tik labi ķimerējusies.

(Turpinājums sekos)

Mārtiņa fondam – 20 gadi

Nodibinājumam Mārtiņa fonds (*Martin's Foundation*) šogad aprit 20 rošas darbības gadi. Pirmsākumos tā bija labdarības organizācija Mārtiņa fonds, ko izveidoja sabiedriskais darbinieks Ivars Viķis sava dēla Mārtiņa piemiņai. Puisēns nomira septiņu gadu vecumā ar leukhēmiju. Viņa pēdējā vēlēšanās bija, lai tētis sniegtu atbalstu citu bērnu izārstēšanai, jo bērniem ar hematoloģiskām un onkoloģiskām slimībām ārstēšanās slimnīcā ilgst vairākus mēnešus.

Mārtiņa fonds tika nodibināts Atmodas un valsts neatkarības atgūšanas laikā. Sākās sabiedrisko organizāciju izveide. Talkā nāca ārvalstīs dzīvojošie latvieši – dalījās pieredzē un sniedza visāda veida palīdzību, ko saņēma arī Mārtiņa fonds.

Kopš tā laika notikuši dažādi Mārtiņa fonda sarīkojumi un akcijas, lai sniegtu palīdzību Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas (BKUS) 20. hematoloģiskās nodaļas grūti slimajiem mazajiem pacientiem no visas Latvijas.

Jau sen par labu tradīciju kļuvas vasaras atveseļošanās nometnes ar moto: „Mēs esam kopā, lai palīdzētu un atbalstītu cits citu, izprastu labāk sevi un savus tuvākos.” Nometnē piedalās bērni, kuņģi ārstēšanos turpina mājās, viņu vecāki, kā arī brāļi un māsas.

Kopš 2000. gada fonda rūpju lokā ietverti arī bērni ar redzes, dzirdes kaitēm un citām slimībām.

2007. gadā Mārtiņa fonda telpās Rīgā tika izveidots Psiholoģiskā atbalsta centrs. Uzsākta sadarbība arī ar Latvijas Bērnu hematoloģijas fondu.

2008. gadā Mārtiņa fonds sāka

Mārtiņa fonda dzinējspēks - valdes priekšsēde Elita Keiša un patrons Mārtiņš Rītiņš

Rehabilitācijas centrā „Dūjas” bērni un viņu vecāki gūst pozitīvas emocijas pēc ilgstošas ārstēšanās slimnīcā

sadarbību ar Latvijas Mūzikas akadēmijas docētāja kontrtenora Sergeja Jēgera Labdarības fondu, kuņģi mērķis arī ir palīdzēt bērniem ar veselības problēmām vai tādiem, kam grūtības iekļauties sabiedrībā, kā arī īpaši talantīgiem bērniem. Abi fondi jau vairākus gadus kopīgi rīko integratīvo skatuves mākslas festivālu bērniem ar īpašām vajadzībām, kuņģi piedalās vairāk nekā 800 bērni no visiem Latvijas novadiem.

Vasaras nometnes bērniem notika dažādās vietās, tāpēc Mārtiņa fonda valdes priekšsēdei Elitai Keišai radās doma uzmeklēt Latvijā skaistu dabas stūrīti, kas būtu laba rehabilitācijas vieta. 2009. gada pavasarī atrada piemērotu vietu Zemgalē – rakstnieka Aleksandra Grīna dzimtajā Kalna pagastā, kur jau vairākus gadus netika izmantota 1929. gadā celtā mežniecības ēka. Ar ziedotāju atbalstu sākās mežniecības mājas atjaunošana. Elita Keiša

visus darbus stingri virzīja uz mērķi – izveidot **psicholoģiskās rehabilitācijas centru „Dūjas”, lai tā būtu pastāvīga vieta, kur sniegt atbalstu bērniem, viņu vecākiem un tuviniekiem.**

2010. gada saulainajā 1. jūlija dienā, klātesot Kalna pagasta pārvaldes vadītājam un apkārtnējo pašvaldību vadītājiem, ar Nacionālo bruņoto spēku orķestra taurni skaņām, operas solista Sergeja Jēgera un bērnu skanīgajām balsīm un komponistu Jāni Lūsēnu pie klavierēm tika atklāts Mārtiņa fonda rehabilitācijas centrs „Dūjas”. Par patronu iesvētīja Mārtiņu Rītiņu. Rehabilitācijas centrs „Dūjas” šobrīd ir vienīgais šāda veida centrs bērniem Baltijas valstīs. Fonds ir ļoti pateicīgs visiem labajiem cilvēkiem un Latvijas uzņēmumiem par atbalstu „Dūju” saimniecības uzturēšanā, vasaras veselības nometņu atbalstīšanā un visu sirgstošo bērnu rehabilitācijas un ārstēšanas projektu financēšanā. Bez šīs palīdzības mēs nevarētu tik daudz izdarīt!” saka E.Keiša. Jau tā paša gada vasarā un rudenī Sergeja Jēgera Labdarības fonds sniedza lielisku iespēju bērniem piedalīties trīs radošajās nometnēs, kuņģi finansiāli atbalstīja Eiropas Komisijas pārstāvība Latvijā.

Pērn Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas 20. nodaļa kopā ar Mārtiņu Rītiņu svinēja Mār-

tiņa dienu. Centrā „Dūjas” bērni atpūtās skolas rudens brīvdienās un palīdzēja mazos saimniecības darbinos, lai sagatavotos garajai ziemai Ar īpašu sirsnību, klātesot Rīgas domes vadībai, 2. decembrī tika iedegta Ziemsvētku egle BKUS pagalmā, pretī 20. nodaļas logiem, lai tā ik dienu priecētu grūti slimos mazos pacientus no visas Latvijas. Valsts prezidenta Andra Bērziņa kundze, BKUS patronese Dace Seisuma kopā ar Haimatoonkoloģijas nodaļas bērniem un viņu vecākiem 2012. gada nogalē garnēja piparkūkas. Daudzi brīvprātīgie ar skaistām un gardām dāvanām slimnīcā ierodoties pirms Ziemsvētkiem, stāsta Elita Keiša, bet Jauno gadu kopā ar bērniem sagaidot Zvaigznes dienā, 6. janvārī.

Fonda brīvprātīgie Jauno – 2013. gadu sagaidīja „Dūjās” un iemēģināja jauno pirtni. No 2. līdz 6. janvārim atkal kopā sanāca visi ne vien gleznot gribētāji, bet arī citi radošie bērni uz Gleznošanas plēnēru „Klusā daba Dūjās”.

Elita Keiša ar laikrakstu *Brīvā Latvija* un *Laiks* starpniecību saka lielu paldies visiem ziedotājiem Latvijā un plašajā pasaulē. Ar Mārtiņa fonda rošīgo darbos iespējams iepazīties tīmeklī www.martinafonds.lv.

Valija Berkina

Foto no Mārtiņa fonda archīva

ZIŅAS ĪSUMĀ

Ventspils bērnu nama „Selga” 16 audzēkņi programmā „Jaunie Horizonti Bērniem” ziemas brīvlaiku līdz 14. janvārim pavada kristīgās viesģimenēs Amerikā. Savukārt citi bērni ar pilsētas domes un firmu gādību devušies ceļojumā ar *Tallink* uz Stokholmu.

Labdarības portālam *ziedot.lv* Ziemsvētku dāvanu (Ls 24 000) sagādāja anonīms ziedotājs, norādot to izlietot jauniešu stipendijām un bērnu ārstniecībai. Informācija fonda mājaslapā liecina, ka pagājušā gada decembrī kopumā ziedoti 113 000 latu.

Babītes novadā un Jelgavas novada Valgundes pagastā notikušo ikgadējo Pirmā pasaules kara Ziemsvētku kauju atceri 96. gadadienā rīkoja sadarbībā ar Latvijas Kara muzeju un Jelgavas Zemessardzes 52. kājnieku bataljonu. Ziemsvētku kauju muzejā Valgundes pagasta „Mangaļos” notika militārā spēle „Izlūku taka”, bet Ložmetējkalnā tika iedegts atmiņu ugunskurs. Savukārt Babītes novada Antiņu kapsētā, piedaloties jaunsargiem, godināja Ziemsvētku kaujās kritušo strēlnieku piemiņu.

Jelgavas Zinātniskā bibliotēka publisko bibliotēku makulātūras vakšanas akcijā „Bibliotēka man, es bibliotēkai” ar nodotajiem 9700 kilogramiem atzīta par Zemgales reģiona uzvarētāju. Balvā saņemts fotoaparāts, klinģeris, kā arī 48,5 kilogrami jauna papīra – 2,5 kilogrami par katriem nodotajiem 500 kilogramiem makulātūras. Akcijas laikā 127 Latvijas bibliotēkas Ligatnes papīrfabrikai nodeva 280 tonnas makulātūras, kas ļaus saražot 220 tonnas papīra.

Jelgavā Latvijas zemnieku uzņēmums „Latvijas piens” uzsācis siera ražošanu - vietējam tirgum un eksportā pieprasīto Šveices tipa apaļo sieru „Triantāleru”, kā arī „Krievijas” un „Holandes” sieru. „Latvijas piens” dibinātāji ir piensaimnieku kooperatīvi „Trikata KS”, „Dzēse” un „Piena partneri KS”, kuņģi apvienojušās 600 zemnieku saimniecības visā Latvijā.

Aknistes psihoneuroloģiskajā slimnīcā gada nogalē atklāja jauno korpusu un divas renovētās ēkas, kur pacienti varēs saņemt kvalitatīvāku medicīnisko palīdzību. Būvniecības darbi veikti ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansiālo (Ls 1,3 miljoni) atbalstu, bet 225 000 latu bija slimnīcas līdzfinansējums.

Rēzeknes Nakts patversmē notiek Ziemsvētku sociālā akcija - no pagājušā gada 20. decembra līdz 2013. gada 8. janvārim pilsētas trūcīgie iedzīvotāji saņem siltas pusdienas. Plānots izsniegt 2870 porcijas. Šim mērķim no domes budžeta atvēlēti 2446 latu.

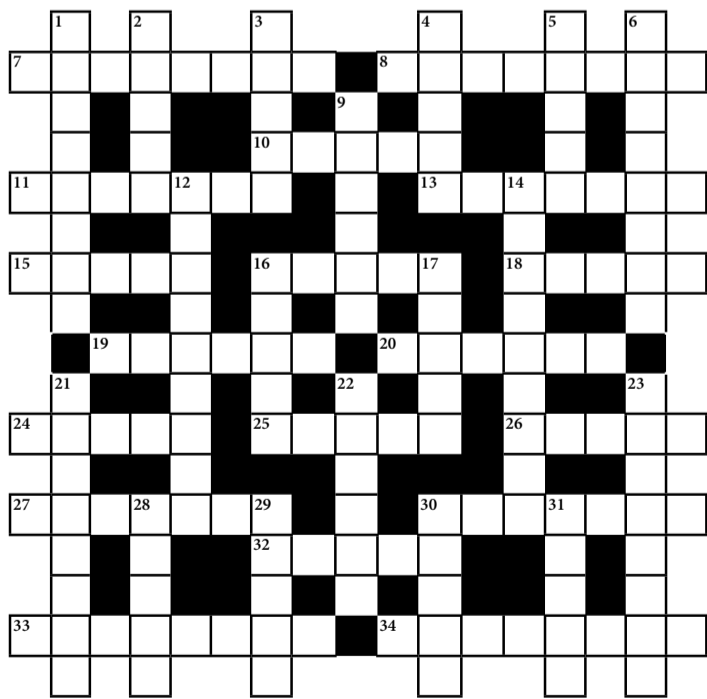
Liepāja un Belvju (Bellevue) no Vašingtonas pavalsts Amerikā pagājušā gada izskaņā svinēja draudzības 20. gadadienu. Sadarbības rosinātāja 1992. gadā bija Amerikas latviešu kopienas pārstāve Dr. Zaiga Alksne *Phillips*. Belvju notika svinīgās jubilejas sarīkojums, ko ar mūzikas priekšnesumiem kuplināja Sietlas dāmu ansamblis „Sigulda”. Joprojām katru gadu tiek īstenota skolēnu apmaiņas programma, bērnu zīmējumu konkursi, veselības un sabiedrības drošības projekti.

Latvijā 2012. gadā Uzņēmumu reģistrā reģistrēti 16 889 jauni uzņēmumi - 15 753 sabiedrības ar ierobežotu atbildību (SIA), 760 individuālie komersanti un 31 akciju sabiedrība. Savukārt likvidēti 4308 uzņēmumi - par 9,87% vairāk nekā 2011. gadā.

Īsziņas sagatavoja Valija Berkina

Krustvārdu mīkla

Sastādījis Kārlis Pētersons

Līmeniski. 7. Glezniecības tehnika. 8. Neliels rotaļīgs rakstura skaņdarbs. 10. Svēts putns senajiem ēģiptiešiem. 11. Nelielas ārijas. 13. Aptaujas lapas. 15. Pilsēta Japānā, Honsju salā. 16. Četrvietīga kariete ar nolaižamu virsdaļu. 18. Virvēm iežogots laukums boksa cīņai. 19. Krāsošanas paņēmieni. 20. Pilsēta Vidzemē. 24. Plašs sa-

biedrīgs sarīkojums. 25. Posms kādā procesā. 26. Viens no daiļliteratūras pamatveidiem. 27. Attīstības faze. 30. Senlaiku šaujamo ieroci. 32. Franču matemātiķis (1601-1665). 33. Desmitskaldnis. 34. Sengrieķu matemātiķis, filozofs (ap 570 – ap 500 p. m. ē.).

Stateniski. 1. Vācu militārais darbinieks, admirālis (1887-1945).

2. Ierīce transportlīdzekļa vadīšanai. 3. Sermuļu dzimtas dzīvnieks. 4. Dzelzceļa stacija Rīgā. 5. Pilsēta Vācijas rietumos. 6. Neliela, asa, no koka atplisusi skaidiņa. 9. Čemurziežu dzimtas augs. 12. Vēsturisks nelielu restorānu nosaukums. 14. Čemurziežu dzimtas augs. 16. Maksājuma norma. 17. Augstākais dievs skandināvu mītoloģijā. 21. Vingrošanas rīks. 22. Daudzkausu ekskavators. 23. Personas, kas neprofesionāli nodarbojas ar sportu, tehniku, mākslu. 28. Ieceres. 29. Blēdīgs darījums. 30. Virieša vārds (sept.). 31. Transportējamās kravas apdrošināšana.

Krustvārdu mīklas (BL Nr.1) atrisinājums

Līmeniski. 1. Auri. 3. Ūsas. 7. Triekties. 8. Kastrolis. 9. Kārkli. 12. Tempļi. 15. Fons. 17. Garaiņi. 18. Pakalne. 20. Serbi. 22. Labdarī. 24. Latvija. 26. Kusls. 27. Klasika. 28. Trikata. 29. Repsis. 32. Etiķis. 34. Rēbuss. 35. Pātarot. 36. Romantika. 37. Sust. 38. Ātri.

Stateniski. 1. Acteki. 2. Reids. 4. Saiklis. 5. Sasist. 6. Skarbs. 10. Ālava. 11. Laidari. 13. Pelni. 14. Ideja. 15. Fizika. 16. Nasks. 18. Pilots. 19. Katli. 21. Risks. 22. Lēkme. 23. Braki. 25. Jūtas. 29. Retumis. 30. Per. 31. Ieteikt. 33. Spurts. 34. Rakaņi.

LATVIEŠI KANADĀ

Gadi skrien kā stirnas,
bet bēda lai mūžīgi
guļ zem akmens

Pirms pāris nedēļām pensionāru saietā laikā Toronto latviešu centru apciemoja stirna. Viņai laikam te iepatikās, jo 2012. gada nogalē, 27. decembrī, kad atkal notika saiets, viņa atveda sev līdz draudzeni. Pietuvojušās lielajiem logiem, abas laikam atzina, ka nav ko būties no divkājainajiem radījumiem, kuŗi bija sastājušies pie logiem iekšpusē, uz galdiem atstājuši savus līdzpaņemtos groziņu gardumus. Stirniņas gan vairs nevarēja tikt pie zālītes, to klāja iepriekšējā naktī sasnigušā sniega kārtā, bet pie dažiem krūmiem vēl karājās nenobirušas lapas. Tās nu stirnas centās nolasīt, cik varēja aizsniegt, tomēr laiku pa laikam pametot vienu aci uz logu pusi – drošs paliek drošs! Līdz ar lapām tika nokosti arī zaru galiņi ar

jaunajiem pumpuriem – dārznieka šķērēm pavasarī būs mazāk darba!

Iekštelpā programmas smagumu uz saviem pleciem galvenokārt iznesa daudziem talantiem apveltītā Rita Skrastiņa, divas reizes sēžoties pie klavierēm, lai spēlētu pazīstamas melodijas. Pirkstus atpūtinot, viņa stāstīja jokus un beigās nodziedāja kupleju „Ko palīdz man...” Joku netrūka arī Lienei Martinsonei un Irisai Purenei. Dzidra Avena stāstīja par Anšlava Eglīša nedienām ar dzejoļu rakstīšanu.

Šis bija jautrs saiets, jo, nodziedot kopdziesmu „Bēdu, manu lielu bēdu”, visi vienprātīgi nolēma, ko darīt ar aizejošā gada bēdām. Lai nu tās guļ turpat zem akmens arī nākamajā gadā!

da

Toronto pensionāri svinēja Ziemsvētkus

Toronto pensionāru saietā 20. decembrī valdīja Ziemsvētku noskaņa, galdus rotāja koši sarkanās poinsetijas, un arī apmeklētāju tērpos dominēja sarkanā priekā krāsa. Valdes priekšiece Valija Briksnis un sarikojumu vadītāja Liene Martinsone visiem novēlēja jaukus svētkus.

Svētbrīdi vadīja emeritētais prāvests Dr. F. T. Kristbergs, sākot ar korāli „Senā pilsētā, kur Dāvids...” Uzrunā viņš vispirms pavēstīja „labās” ziņas – nākamā dienā nevienam nebūs jā rūpējas par maksājumiem, auto novietošanu un citiem ikdienišķiem sīkumiem, jo pasaule ies bojā. Dažās zemēs jau izraktas pat-

vertnes, sagatavoti pārtikas krājumi. Viņš citēja Jaņa evaņģēlija 3. nodaļas vārdus par Dieva mīlestību uz pasauli. Šī mīlestība tiek apstiprināta Ziemsvētkos, pieminot Viņa vienpiedzimušā Dēla ierašanos pasaulē. Svētbrīdis beidzās ar korāli „Slavēts Dievs visaugstākais”.

Pirms sākās mūzikālā daļa, diriģente Iriša Purene paziņoja, ka saņemts apsveikums no Latviešu centra biroja darbinieces Ineses Grodnes ar visa laba vēlējumiem.

Ansamblis „Pusstunda” nodziedāja četras dziesmas. Maija Kuze izteiksmīgi lasīja divus Elzas Ņezberes Ziemsvētku dze-

joļus un Valdas Moras „Svētā nakts”. Koris „Rota” atgādināja, ka „Katru gad’ no jauna Kristus bērniņš nāk”, tāpēc „Gavilē, zeme, priecājies”, jo „Ziemassvētkos... balts gaisums nāk no svecītēm...” Nākamās dziesmas bija „Tik klusa un svēta” un „Sidraba mēnessiņš”. Ārā sniega nebija, bet koris pēdējā dziesmā apgalvoja – „Uznīga sniedzīnš balts”, piedziedājumā atgādinot, ka „vienmēr uz pasaules kāds, kuŗam bez tevis ir auksti...”

Dodoties mājup, visi apmaiņās sirsniņiem un siltiem vēlējumiem.

da

LATVIEŠI AMERIKĀ

ZIEMSVĒTKU EGLĪTE ŅUDŽERSIJĀ

Ņudžersijas latviešu skolas Ziemsvētku eglītē 15. decembrī pārzine Linda Zālīte aicināja četras skolēnus aizdegt visas četras Adventa sveces, jo šajā dienā visi bijām pulcējušies svinēt Ziemsvētkus, kaut arī tie būs vairāk nekā pēc nedēļas.

Svētbrīdi mācītājs Juris Saivars visiem lika pie sirds atgādinājumu, ka pasaulē reizēm uzvar ļaunums, pret kuŗu esam pilnīgi bezspēcīgi, tāpēc ir svarīgi atcerēties pateikt tiem, kas mums ir vistuvākie, cik ļoti viņus mīlam. Kopā nodziedātie korāļi „Jūs, bērniņi, nāciet” un „Klusa nakts, svēta nakts” varoņa sirsniņo noskaņojumu.

Skolēni tūlīt rosījās kāpt uz skatuves, lai nospēlētu ludziņu „Vientuļā eglītē.” Vispirms rindā nostājās Osis (Lūkass Vansents), Goba (Āris Goldšmits), Kļava

(Maruta Sīpola), Ieva (Karina Roze) un Vītols (Gustavs Teteris) un mazliet atstatu – Eglīte (Madara Gulbe). Kad Eglīte lūdzās, lai pārējie koki to pieņem savā vidū, tie Eglīti aprunāja un teica, ka tā neesot nekāds kārtīgs koks, kas prot rudenī nomest lapas. Lapu koki izturējās neiecietīgi arī pret zvirbuli (Markuss Brūveris, Kyle Byron, Markuss Bergs) un viņu dejojošiem zvirbulēniem (pirmskolas un bērnodarza audzēkņi). Kad zaķi (Sintra Rumpētere un Amanda Byron) meklēja ēdamo saviem zaķēniem (1., 2. un 3. klase), kas pat prata nodejot „Plaukstīnpolku”, lapu koki neizrādīja ne mazākas līdzjūtības. Eglīte tiem parādīja, kur zem sniega paslēpušies dažī burkāni. Pēdīgi mežā saskrēja budēļi (2. un 3. klase) un dejoja „Pankūkas”.

Koki atkal piktojās, nosaucot liksmošanu par „ļembastu”. Budēļiem sekoja bērni Ansis (Kalvis Jātnieks), Indulis (Kaspars Asts), Māra (Denīze Nicolas) un Baiba (Laila Gallo), lai atrastu visskaistāko Ziemsvētku eglīti visā mežā. Nu arī piepildījās vientuļās Eglītes vēlēšanās atrasties draudzīgu ļaužu vidū. Skolēnu uzvedums beidzās ar kopīgi nodziedātu „Eglīte māsiņa.”

Bērni vēl nebija visi nonākuši no skatuves, kad pie Priedaines zāles durvīm jau grabinājās un klauvēja balti tērptais Ziemsvētku vecītis. Vairāki pagājušā gada absolventi palīdzēja vecītim ienest lielos dāvanu maisus. Klātesošie viesu bērni un skolēnu mazie brālīši un māsiņas bija pirmie, kuŗus vecītis aicināja saņemt dāvanīņas. Skolas

bērni devās pie vecīša pa klāsem. Katra klase, draugu tuvuma iedrošināta, nodeklamēja kādu tautasdziesmu vai dzejoli. Protams, katrs saņēma pa dāvanai. Kad vecītis aicināja nākt uz priekšu skolotājas, kaza, gailis, pāris dzervju, čigāniete, gaŗā sieva un vēl citi budēļi, trokšņodami un dziedādami „Ai, nama māmiņa, laid mani iekšā!”, nonāca zāles priekšā. Ziemsvētku vecīša dāvanu maisos atradās arī kaut kas budēļiem.

Pa priekšnesumu laiku virtuvē bija rosījušās mātes, un nu

viņas visus svētku viesus aicināja pie bagātīgi klāta galda. Citas čaklas rokas veikli pārkārtāja rindās saliktos krēslus ap galdiem, un Ziemsvētku svinēšana turpinājās. Zāles aizmugurē bija iekārtots neliels tirdziņš, kuŗā pārdeva rotaslietas, ieskaitot greznas dzintara rotas, citus rokdarbus un gardumus uz kārā zoba – piparkūkas, svētku maizi un saldskābmaizi. Iepriecina tas, ka visa tirgošanās bija par labu kādam citam, piemēram, bāreņu namam Latvijā.

K. Putene

Iesvētības Saginavā

Saginavas latviešu ev. lut. draudzē 2012. gada septembrā dievkalpojumā, ko vadīja prāvesta Lauma Zušēvica un mācītājs Roberts Franklins, tika iesvētīti seši jaunieši. No kreisās: mācītājs Roberts Franklins, Alise Vēra (Alissa Ware), Kaija Brauna (Browne), Dreiks Brauns (Drake Browne), Lija Venta (Wendt), Krista Vēra (Ware), Maija Venta (Wendt), prāveste Lauma Zušēvica

Foto: Linda Byron

Jaunākās klases sastājās dziedāšanai

LATVIEŠI AMERIKĀ

Profesores Ineses Vaideres priekšlasījums Klīvlāndē

Foto: Velta Šulca

Inese Vaidere atv. rezerves brig. ģen. Vilmāram Kukainim pasniedza Latviešu virsnieku apvienības 90 gadu jubilejas medaļu

Grandrapidos svinēja Ziemsvētkus un vāca līdzekļus viesuļvētrā cietušajiem latviešiem austrumkrastā

Ziemsvētku sarīkojumus Grandrapidos ievadīja svētku tirdziņš 9. decembrī. To rīkoja Nelija Barkāne ar latviešu biedrības atbalstu. Tirdziņā varēja iegādāties visvisādas mantas – austas, aditas, šūtas, kaltas, grieztas, ceptas un vāritas. Daina Grīnenberga apmeklētājus cienāja ar pusdienām.

Nākamajā svētdienā, 16. decembrī, notika tradicionālais latviešu biedrības un pensionāru Ziemsvētku eglītes sarīkojums. Biedrības priekšniece Dr. Līga Gonzalesa apsveica sarīkojuma dalībniekus un pateicās tiem, kuri sagatavoja un izrotāja zāli – Lidijai Tarbunas, Dr. Rejam Gonzalesam un Dr. Zigfrīdam Zadvinskim; arī Līga pati aktīvi piedalījās zāles dekorēšanā. Viņa uzaicināja nodziedāt „Klusa nakts, svēta nakts”.

Svētbrīdi vadīja mācītāja Ilze Larsena, atgādinot, ka Ziemsvētki nav tikai bērnu, bet gan mūsu visu prieka svētki, un, gaidot Pestītāja atnākšanu, jāatceras – pasaulei vajadzīgs glābējs, gaismas, Dieva ļaudis, labestība, lai pārspētu ļaunumu. Svētbrīža beigās sarīkojuma apmeklētāji nodziedāja vairākas Ziemsvētku dziesmas, Vijai Bovles spēlējot klavieres.

Latviešu biedrības sarīkojuma daļas vadītājas Rūtas Puriņas izvēlētos latviešu autoru J. Akuratera, K. Skalbes, E. Gravas un B. Bičoles dzejoļus deklamēja Rūta

Puriņa, Monika Daukste, Arnolds un Andrejs Ruperti.

Pēc programmas jaunajai paaudzei par lielu prieku ieradās Ziemsvētku vecītis. Sarīkojuma beigās notika izloze un groziņu azāids.

Ziemsvētku sarīkojumu atklāja Grandrapidu latviešu biedrības priekšniece Dr. Līga Gonzalesa

Vija Dāvidsone un Dveins Gerits (*Duane Gerrits*) pārdeva Lūcijas Sālzemnieces un daudz palīdzu sagatavotos maizes un cepumu galda gardumus, visu latviešu organizāciju dāmu ziedojumu. Ņujorkas Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzei viņas varēs nosūtīt 1000 dolaru viesuļvētrā cietušajiem latviešu ģimenēm. Šī projekta ierosinātājas bija Anna Dauksta, Lūcija Sālzemniece un Lidija Tarbunas, pieaicinot pārējo organizāciju dāmas.

Z. Zadvinskis

Latvijas Universitātes profesore, ekonomikas doktore un Eiropas parlamenta deputāte Inese Vaidere vēlējas Klīvlāndes latviešiem 16. decembrī pastāstīt par savu darbu Strasbūrā un Rīgā. Viņa ir arī politiskās partijas *Vienotība* valdes locekle un viena no autoriem nesenu iznākušai grāmatai „Padomju Savienības nodarītie zaudējumi Baltijā”. I. Vaidere lūdza atsūtīt ielūgumu, lai rīkotājiem nebūtu nekādu izdevumu. Klīvlāndes latviešu biedrības ielūgumu uzrakstīja un nosūtīja Kalvis Kampe un Maija Grendze. Tā kā abas draudzes zāles bija aizņemtas, jo tur pulcējās skolas eglītes sarīkojuma dalībnieki, viesuļvētrā sarīkojums notika bibliotēkā stundu pirms dievkalpojuma. Latvijas politiķe vispirms pieminēja nacionāli noskaņoto Eiropas parlamenta

deputātu nemitīgo spēkošanos ar „krievmiļu” minoritāti. Viņa pastāstīja, ka grāmata „Padomju Savienības nodarītie zaudējumi Baltijā” sakopoti 2011. gada 17. un 18. jūnijā notikušās starptautiskās konferences referāti, kuŗos Latvijas, Igaunijas, Lietuvas, Krievijas, Gruzijas, Vācijas un Polijas pārstāvji apliecināja, ka PSRS okupācija visām okupētajām valstīm sagādāja milzīgus zaudējumus. Konferenču mērķis bija informēt starptautisko sabiedrību Eiropā un visā pasaulē par PSRS totalitāro režīmu, par tā radītajām sekām, kuŗas smagi izjūtam vēl tagad un kuŗas vēl ilgi ietekmēs nākamās paaudzes.

Latvijas kopējie demografiskie zaudējumi padomju okupācijas rezultātā pārsnieguši desmit miljonus cilvēkgaudu. Jānis Mežaks laikrakstā *Latvija*

Amerikā vairākos turpinājumos ievietojis rakstu par līdzīgu tematu – „Padomju Savienības militarisma varas ļaunumi”.

Visi 17 priekšlasījuma apmeklētāji vēlējas ar viešņu kopā nofotografēties, tāpēc bija jādodas uz plašākām telpām baznīcas apakšstāvā. Inese Vaidere izmantoja šo brīdi un atv. rezerves brig. ģen. Vilmāram Kukainim pasniedza vienu no vienpadsmit līdzatvestajām Latviešu virsnieku apvienības 90 gadu jubilejas medaļām. Pārējos apbalvojumus viņa lūdza nosūtīt pasniegšanai Latvijas vēstniecībā Vašingtonā. Uz īsu brīdi I. Vaidere pakavējās skolas eglītes sarīkojumā un Latviešu kultūras dārzā, kur nolika dzeltenas rozes.

Vilmārs Kukainis

„Jūs, bērniņi, nāciet...” Ziemsvētki Sietlā

„Ārā vakars, Ziemas lauks atmirdz zvaigznēs brīnumjauks”...

Ar šiem dziesmas vārdiem sieviešu ansambļa *Siguldas* dziedātājas sveica kuplo skaitu svecišu dievkalpojuma dalībniekus. Patiesībā ir tāds pelēks, miglains, lietais, kā jau parasti Vašingtonas ziemeļrietumos. Tomēr dievnamā viss spīd un mirdz. No dziedātāju vietām balkonā šķiet, ka visi soli pilni.

Pirms dievkalpojuma neparastā kārtā iedez īpašu svecīti, pieminot un aizlūdzot par Konetikutas pamatskolas traģēdijā cietušajiem.

Svecišu dievkalpojumā tagad ierasts latviešu skolas bērniem dot īpašas lomas: vecākie bērni aizdedzina altāra sveces, jaunākie – sveces Adventa vainagā. Dievkalpojums rit mazāk noietkā veidā nekā parasti. Ar lasījumiem piedalās kā skolas

bērni, tā arī vecāki, reizēm latviešu valodā, reizēm angļu. Dzied bērni un māca mums pārējiem; dzied *Sigulda* vairākās valodās, daļai dziesmu palīdz arī vīru balsis, dzied visi kopīgi. Reizēm visus diriģē mācītāja Daira Cilne. Daļu no dievkalpojuma pavadām svecišu gaismā. Bērni palīdz, pasniedzot svecītes liesmu pie katra sola, līdz viss dievnamā spīd aizdegtās svecītēs. Pēc pēdējās dziesmas nemaz negribējās izdzēst šīs gandrīz 200 liesmiņas.

Pēc svecišu dievkalpojuma turpinājam ar draudzes un skolas eglīti. Lieājā zālē salikti tik daudz galdu, ka bija gluži sāniski jāgriežas, lai starp tiem izstaigātu. Reta kāda vieta bija tukša! Groziņu galds bija īpaši bagāts. Uz atvērtās skatuves bija redzama kūts ar silti, un visi nepacietīgi gaidīja programmu. Skolnieki bija veikli

sagērbušie attiecīgos tērpos, lai attēlotu pirmos Ziemsvētkus Betlēmē. Visiem skatītājiem lūdza piedalīties šai uzvedumā ar dziesmām, kamēr bērni tēloja notikumus. Ņemot vērā, ka no 21 skolēna, divpadsmit ir tikai četru vai pat trīs gadus veci, uzvedums bija sagatavots ļoti piemēroti šādam sastāvam un tas izdevās lieliski. Liela pateicība pienākas kā skolotājiem, tā arī vecākiem par lielo darbu, atbalstu un pacietību.

Vakars turpinājās ar svētku veciņa ierašanos... Viņš nāca ar dāvanu maisu un arī ar žagaru bunti! Dāvanu bija daudz, bet žagarus neviens tā arī nedabija. Iķpa laikam skanēja Ziemsvētku dziesmas, kuras pavadīja ne tikai klavier spēle, bet arī bērnu skaļā rotaļšanās.

„Un debešķīgais mirdzums, spožums ikvienam sirdi lejup slid.”

I. G.

Ēngēliņi

Foto: Linda Beimke

LATVIEŠI AMERIKĀ

„Rīta zvaigzne, nakts kad zūd” Klīvlādes latviešu skola svin Ziemsvētku eglīti

Trešā Adventa svētdienā latviešu ģimenes pulcējās Klīvlādes latviešu draudzes namā, lai svinētu Klīvlādes latviešu pamatskolas eglīti. Baznīcā sanākušie mācītājas Sarmas Eglītes vadībā pieminēja Sandijukas (*Sandy Hook*) amerikāņu pamatskolas decembra traģēdijā bojā gājušos bērnus, skolotājus un viņu sērojošās ģimenes. Šis sēras, kas skāra ikvienu, kam dārga ir dzīvība, mūs vienoja kopīgā lūgšanā.

pastāvīgās ērģelnieces Līgas Zemesarājas baznīcas ērģeļu dūkoņā. „Miers virs zemes” – šie vārdi skanēja mūsu sirdīs kā lūgšana pēc Dieva žēlastības.

Izjustajam dievkalpojam sekoja Ziemsvētku sarīkojums, kam visas ģimenes bija pielikušas rokas, cepot, vārot, pušķojot zāli un apmācot bērnus. Skaisto eglīti no sava īpašuma bija sagādājis Pēteris Grava. Sarīkojuma mūzikālo ievirzi noteica skolas bērni, viņi ienāca

rūpīgi bija izplānojuši skolas pārzine Inga Reineka, bija izmaiņas. Tradicionālās Ziemsvētku ludziņas vietā skatītājus priecēja skolēnu „varietē” programma. Kristaps Daukšs Ziemsvētku vecīša izskatā iekārtojās ērtā krēslā uz skatuves, noklausījās bērnu priekšnesumus un pēc tam izsniedza visiem censoņiem dāvanu maisiņus, ko bija sagatavojušas Anda Cook un šo rindu autore. Sestās septītās klases bērni

skolēni Matīss un Markus Reineki uzjautrināja klātesošos, lasot latviešu tautas Ziemsvētku ticējumus, klasesbiedrei Karīnai Kubuliņai pūšot tauri. Mūsu jaunākā klasīte – „sīkie” – skolotājas Diānas Verhas vadībā skaidrās, brašās balstiņās nodziedāja „Ak, tu, priecīga”

Kauguras „lenšu džello” un citi saldie kārumi – viss skolas ģimeņu mīlām rokām sagādāts. Braucot mājās, mūsu bērni vairākkārt iztaustīja savus dāvanu maisiņus, ēda šokolādes un priecājās par savām *Menchie's* dāvanu kartēm, ko visiem skolēniem bija dāvinājusi Klīvlādes

Sarīkojuma gaitā Klīvlādes latviešu draudzes namā

Milzīgā zaļā egle izstaro mieru. Bija skaisti lūkoties uz tās kuplajiem zariem, kuŗos mirdzēja svētku gaismiņas, uz altāra svēcēm un ieklausīties

zālē, dziedādami „Jūs, bērniņi, nāciet” un nesdami aizdegtas svēcītes. Atklājām, ka skolēnu vidū ir daudzi talanti, īpaši mūzikā. Šogad programmā, ko

iepriecināja ar mūzikāliem priekšnesumiem, spēlējot klavieres un vijoli (Tāļivaldis Bērziņš, Linda Kaņepa, Elisa un Daina Renertas). Astotās klases

Prieks par Ziemsvētku vecīša dāvanu

un „Zvaniņš skan.” Pati skola sarukusi, taču bērni ir dūšīgi!

Sarīkojumam izskanot, visi priecīgi devās stāvēt rindā pēc pusdienām, kas bija izdevušās vienkārši lieliskas, pateicoties galvenajiem saimniekiem Vilnim un Kristīnei Kubuliņiem un Gvido un Krisai Kubuliņiem, kā arī visai skolas saimei. Vienreizēji gardi bija Baibas Apeles krāsni ceptie burkāni! Saldo ēdienu galdu klāja piparkūkas, cepumi, iemīļotais Māras

des latviešu kredītsabiedrība.

Latviešu eglīte mums, kam Latvija ir senču zeme, ir skaista reize, lai sanāktu kopā, lai dziedātu latviešu Ziemsvētku dziesmas un remdētu sāpes, bēdas un uztraukumus, ieklausoties „katru gad’ no jauna” Ziemsvētku stāsta brīnumā. Bērns izskatā atnāk šis brīnums: ticība, cerība un mīlestība. Bērns ir mūsu rīta zvaigzne, kad zūd nakts.

Rīta Laima Bērziņa

JAUNGADA SAGAIĀDĪŠANA FLORIDĀ 2012. gada 31. decembrī

Ne jau vienmēr Floridā spīd spoža saule un ir tropisks silums. Ap gada miju, var gadīties kāda aukstāka diena un kādu retu nakti apelsīnu dārzus var pat apciemot salna. Parasti aukstuma vilņa ierašanos saista ar ziemeļu sniegpūtņiem: “Tie jau no Kanadas izbraukdami, aizmirsuši aizcirst durvis.”

Kādreiz “vecos, labos laikos” uz Jaungada sagaidīšanu Sv. Pētersburgas latviešu biedrības namā dāmas ieradās tērpušās dažādu zvērādiņu apmetņos. Jauni laiki, jaunas modes, un kažoki nav vairs manīti un nav jau arī vairs vajadzīgi, jo šogad Vecgada vakars maigu Meksikas jūras līča vēju ietekmē bija tīri silts. Viens otrs no kungiem gan vēl bija izvilcis no drēbju skapja dziļumiem reti lietotu smokingu un “tauriņa” kakla saiti. Lai nu kā gērbusies, Floridas tautieši Vecgada vakarā ieradās

Priecīgie Jaunā, 2013. gada sagaidītāji

biedrības namā ar priecīgu prātu un kādu aizdomīgu paciņu padusē. Nams bija grezni izdekorēts, un galdi aplāti ar krāsainām drānām, puķu un citādu spīdīgu greznumu rotāti, par ko bija rūpējies Karmene Lūsis.

Vakara priekšnesumi šoreiz bija samērā īsi, tos atklāja

Ariāna, kokles pavadījumā nodziedot prāvesta Friča Kristberga jaunpārdeļoto dziesmu “Pošam visu greznā rotā”. Fa-la-lā piedziedājumu ar lielu entuziasmu skandēja visi apmeklētāji. Tikai kad dziesma bija izskanējusi, kāds jautāja, vai bija prāvestam prasīta atļauja to dziedāt biedrības namā... Seko-

ja vēl trīs kopdziesmas – “Man dziesmiņu nepietrūka”, “Līgodama upe nesa” un “Aiz kalniņa dūmi kūpa”. Tika pieprasīta vēl viena piedeva, un tā bija “Bēdu, manu lielu bēdu”.

Saimnieces Mārītes Rubīnes vadībā bija gaumīgi izkārtotas pašu līdzatnestos ēdienus. Galdi, tā vien šķiet, lūza no dažādiem gardumiem. Kad viss bija sagatavots, galda lūgšanu un pateicību teica mācītājs Aivars Pelds, un tad visi tika aicināti ieturēties,

pirms sākas deju mūzika. To, kā parasti, meistarīgi spēlēja Ilmārs Dzenis. Pirmā bija tradicionālā polonēze, ko vadīja Richards Rollis ar kundzi Anitu.

Kad tuvojās pusnakts, tika attaisītas šampanieša pudeles un kopīgi noskaitītas pēdējās sekundes līdz jaunajam – 2013. gadam. Tad – saskandinātas glāzes un visapkārt skanēja laimes vēlējumi, netika žēlotas bučas. Tā tika sagaidīts jaunais gads Floridā.

Gunārs Liepiņš

Maestro Ilmārs Dzenis gādā par danču mūziku

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

DENVERA (CO)

(10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Latv. centra vad. R. Jergensena, tālr. 720-484-9857

Piektdienās 19:00 tiekās latviešu deju grupa.

Piektdienās 20:30 notiek koŗa dziedātāju tikšanās. Latviešu centra pilnsapulce paredzēta februāra otrajā pusē. Datums tiks precizēts.

FILADELFIJA (PA)

Info: www.latviansociety.com
Par sarīkojumiem 120. jubilejas gadā: www.fblb120.blogspot.com

GRANDRAPIDI (MI)

(1780 Knapp Str.NE,Grand Rapids,MI 49505), tālr. 616-717-3726. Pr. Kārlis Kaugars, tālr. 269-353-4659

LOSANDŽELOSA (CA)

(1955 Riverside Dr., Los Angeles CA 90039-3704), tālr. 323669-9027, inf.tālr.323-663-6267

13. janv. 13:00 Daugavas Vanadzū sarīkojums "Audiet mani karogā sarkanbaltsarkanā!"

20. janv. 13:00 filmas "Sibirijas bērni" veidotāji no Latvijas. Ieskats par filmēšanu un filma par Sibirijas ceļojumu 2012. gadā.

27. janv. 12:00 Draudzīgais aicinājums. Viesosies Latvijas vēstnieks ASV Andris Razāns ar kundzi.

ŅUJORKA (NY)

Daugavas Vanagu nams (115 West 183rd. St., Bronx,NY).

Baiba Pinne, tālr. 917-270-4786, Info: www.nylatvian.org

26. janv. Priedainē, Ņūdžersijā koncertēs pianists Rūdolfs Ozoliņš.

27. janv. 11:15 latv. ev. lut. bazn. Jonkeros 2013. gada latviešu kultūras dienas ar īpaši bagātu programmu, ko ievadīs pianista Rūdolfa Ozoliņa latviešu mūzikas koncerts. Pēc koncerta būs pieņemšana ar uzkodām un vīnu, kā arī Latvijas Nacionālās operas ģildes izloze. Kultūras dienas rīko Ņujorkas latviešu organizāciju padome (ŅLOP). Ieejas maksa \$ 20, bērniem līdz 14 g.v. – bez maksas.

PRIEDAINĒ (NJ)

Info: www.priedaine.org

26. janv. 13:00 Draudzīgā aicinājuma atcere – literārā pēcpusdienā: „Kārlim Ulmanim 135” – Rita Gāle, „Jaunākais Latvijas prozā” – Baiba Bičole, „Ņubransvikas – Leikvudas Ev. Lut. draudzes literārai kopai 40” – Valija Skrodele. Sekos koncerts: Rūdolfs Ozoliņš, klavieres. Programmā Jāņa Medīņa, Jāzepa Vītola u.c. skaņdarbi. Ieeja par ziedojumiem, sākot ar \$ 25.

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais centrs: (11710 3rd Ave. N.E., Seattle, WA 98125), tālr.206-362-9894, Info: www.seattlalatvian-center.com

27. janv. 14:00 Kursas vasaras vidusskolas Draudzīgais aicinājums.

9. febr. 17:30 Sirsniņu vakariņas un filmu vakars, ko rīko Rietumkrasta latviešu izglītības centrs.

ST. PĒTERSBURGA (FL)

• (1705 9th Ave N, St. Petersburg, FL 33713), tālr. 727-365-7856.

12. janv. 14:00 Sadziedāšanās pēcpusdienā. Aicinām sanākt kopā visus, kam patīk dziedāt un dziesmas klausīties, līdzīgi ņemot dziesmu krājumu, jauku noskaņojumu un našķu groziņu. Biedrības saimnieki gādās par kafiju un mūzikālo pavadījumu. Ieejas ziedojuma brīva izvēle.

15. janv. 13:00 Biedrības namā videoizrāde par leģendārajiem Čikāgas Piecišiem. Kafija un cepumi. Ieejas ziedojums, sākot ar \$ 3.00.

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.** (58 Irving St., Brookline, Ma 02445).

13. janv. 11:00 dievk. – Epifanijas laika 1.svētdiena. **20. janv. 11:00** dievk. ar dievg. – Epifanijas laika 2. svētdiena. **27. janv. 11:00** dievk. – Epifanijas laika 3. svētdienā.

• **Bukskauntijas un apk. latv. ev. lut. dr.:** **Lankasterā** (Mt. Calvary Lutheran Church, 308 East Petersburg Rd., Lititz, PA 17601). Māc. Arvīds Ziedonis, tālr. 570-629-6349.

• **Denveras latv. ev. lut. dr.** (10705 West Virginia Ave., Lakewood, CO 80226). Māc. H. Godina, tālr. 720-484-9857.

Svētdienās 9:30 dievk. Pēc dievk. sadraudzība. **Trešdienās 19:00** Bībeles stundas. **Trešdienās 15:00 – 17:00 un ceturtdienās 9:00 – 13:00** mācītāja pie-

ņemšanas stundas. **10.febr. pēc dievk.** notiks draudzes pilnsapulce.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI).

• **Dienvīdfloridas latv. ev. lut. dr.** (Ft. Lauderdale, FL, Shepard of the Coast Lutheran Church, 1909 E Commercial Blvd.).Diak. A.Venta, tālr. 954-427-3558

20. janv. 14:00 dievk. vadīs prāv. G. Lazdiņš; pēc Dievk. groziņu azajds.

• **Dienvīdkalifornijas latv. ev. lut. dr.** (1927 Riverside Dr. Los Angeles, CA 90039).

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.** (100 Rockview St., Jamaica Plain, MA 02130) dievk. ar dievg. **Katru svētdienu 11:00**, māc. dr. J. Keggi.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.** (301 N. Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227.

Info:www.latvianluthchurch-phil.org

• **Grandrapidu latv. ev. lut. dr.** (1780 Knapp Street NE, Grand Rapids, MI 49505), tālr.: 616-361-6003.

13. janv. 10:00 dievk., pēc dievk. sadraudzība pie kafijas tases. **27. janv. 10:00** dievk. **10. febr. 10:00** dievk., **24. febr. 10:00** dievk., pēc dievk. Meteņdienas sarīkojums. Inform. E-pasts: lejins@att.net

• **Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.** (122 Cherry Hill St., Kalamazoo, MI 49996).

• **Klīvlāndes Apvienotā latv. ev. lut. dr.** (1385 Andrews Avenue, Lakewood, OH 44107) dievk. notiek **katru svētdienu 11:00**, māc. Dr. S. Eglīte. Bībeles stundas mēneša **otrā un trešā trešdienā 10:00**. Baptistu dr. dievk. notiek **svētdienās 14:30**.

13. janv. 11:00 dievk., **20. janv. 11:00** dievk. ar dievg., **23. janv. 10:00** Bībeles stunda. **27. janv. 11:00** dievk., **Svētdien, 27. janv. 12:00** Draudzīgā aicinājuma atcere. **3. febr. 11:00** dievk. ar dievg., **10. febr. 11:00** dievk., **13. febr. 19:00** Pelnu dienas dievk. ar dievg., **17. febr. 11:00** Ciešanu laika 1. dievk. ar dievg., **14. febr. 11:00** Ciešanu laika 2. dievk. ar dievg., **24. febr. 10:00** Bībeles stunda.

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.** (21 Garden St., Manchester, CT 06040). Dr. priekšn. A. Grase, tālr. 860-649-1362.

19. janv. 11:00 dievk. ar svēto vakarēdienu; vadīs māc. Daina Salnīte.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.** (1853 N. 75th Street, Milwaukee, WI 53213, tālr.: 414- 258-8070). Māc. L. Zusēviča, tālr.: 414- 421-3934 e-pasts: pastorlauma@gmail.com; draudzes priekšn. S. Kalve, tālr.: 414- 536-0358. Info: www.milwaukeeaudze.org

10. janv. 10:00 Bībeles stunda. **13. janv. 10:00** dievk., **20. janv. 10:00** dievk. angļu valodā ar uzrunu bērniem un dievg. **Seko zupu pusdienas** par atbalstu trūcīgajiem bērniem Latvijā. Aicinām visus pagatavot mīļākās zupas, garšīgāko maizi un atvest kopējam galdam! **24. janv. 10:00** Bībeles stunda. **27. janv. 10:00**

dievk., pēc dievk. sekos Draudzīgā aicinājuma akts kamintelpā. Visus laipni aicina Plkv. Oskara Kalpaka skola. **3. febr. 10:00** dievk. ar dievg. **5. febr. 19:00** padomes sēde.

• **Mineapoles un St. Paulas latv. ev. lut. dr.** (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407), tālr.: 612-722-4622. Info: www.mndraudze.org

13. janv. 11:00 Epifanijas laika pirmā svētdiena – mūsu Kunga kristības dievk. ar Svēto Vakarēdienu. Pēc dievk. sadraudzība. **17. janv. 11:00** Bībeles stunda. **20. janv. 11:00** dievk., Epifanijas laika otrā svētdiena. Pēc dievk. sadraudzība. **27. janv. 11:00** dievk. ar svēto vakarēdienu. Epifanijas laika trešā svētdiena. Pēc dievk. sadraudzība. **3. febr. 11:00** dievk., Epifanijas laika ceturrtā svētdiena. Pēc dievk. sadraudzība. **10. febr. 11:00** dievk. ar Svēto Vakarēdienu. Pēc dievk. sadraudzība.

Ar mūsu jauno garīdznieku, diakonu Dāgu Demandtu tikšanās pēc dievk., kā arī trešdienās baznīcā no **10:00 – 14:00**. Visi laipni lūgti! Dāga tālr.: 612-280-9333, E-pasts: dagdemandt@hotmail.com

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:** Māc. I. Pušmucāne-Kineiko (Kineyko), tālr.: 908-638-1101; e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com

13. janv. 13:30 Dievk. ar Dievg. – Ārmisijas diena, draudzes bazn. Īstbransvikā, groziņu launags (12 Gates Ave, East Brunswick,NJ). **20. janv. 12:30** dievk. Leikvudā (Igaunų bazn.607 East 7th St., Lakewood,NJ). **27. janv. 13:30** Dievk.draudzes bazn. Īstbransvikā (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ). **3. febr.12:30** Dievk. Leikvudā (Igaunų bazn. 607 E. 7th St., Lakewood,NJ). **10. febr. 13:30** Dievk ar Dievg. draudzes bazn. Īstbransvikā (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ). **13.febr. 10:00** Pelnu dienas svētbrīdis draudzes bazn. Īstbransvikā, Bībeles stunda un launags (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ). **17. febr. 12:30** dievk. ar dievg. Leikvudā (Igaunų bazn. 607 E. 7th St., Lakewood, NJ). **24. febr. 13:30** dievk. draudzes bazn. Īstbransvikā (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ).

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:**

12. janv. 14:00 dievk. **Manhattanā** (Seafarers & Intl House, 123 E 15th St., NY, NY 10003), māc. Saliņš. Pēc dievk.novada info sapulce. **13. janv. 10:00** dievk. ar dievg. **Jonkeru** bazn. (254 Valentine Ln., Yonkers, NY 11705), māc. Saivars. Pēc dievk. atklātā draudzes valdes sēde. **20. janv. 10:00** dievk. **Jonkeru** bazn. (254 Valentine Ln., Yonkers, NY11705), māc.Saivars. **20. Janv. 10:30** Dievk. **Salas** bazn.(4 Riga Ln.,Melville, NY11747), māc. Saliņš. Pēc dievk. novada info. sapulce. **26. janv. 9:45** dievk. **Springfildā** (639 Mountain Ave., Springfield, NJ07081), māc. Saivars. Pēc Dievk. novada info. sapulce. **27. janv. 10:00** dievk. **Jonkeru** bazn. (254 Valentine ln., Yonkers, NY11705), māc.

(Turpināts 22. lpp.)

Mūžībā aizgājis mans mīlais brālis

SIGURDS TĀLIVALDIS TUKTĒNS

Ai, vējiņi, kam nolauzi
Diženo ozoliņu?
Ai, zemi, kam paņēmi
Mūs' diženo bāleliņu?
T. dz.

Dzimis 1929. gada 1. februārī Rīgā,
miris 2012. gada 9. decembrī Sidnejā

Sēro
INGRĪDA AR DĒLIEM ROBERTU UN BRENDANU ASV

2012. gada 29. decembrī Rīgā mūžībā aizgāja ārsts un paidagogs,
mūsu mīlais tēvs, vectēvs un vecvectēvs

KĀRLIS AUŠKĀPS seniors,

dzimis 1924. gada 7. martā Raiskumā

DZIMTA

“...lai mīlestība, ar ko tu mani esi mīlējis, būtu viņos un arī es būtu viņos.”
Jāņa 17:26

Mūžībā aizgājusi

IRMGARDE AUSTRĀ MIKELSONE

Dzimusi 1913. gada 29. novembrī Aknīstes pagastā, Latvijā,
mirusi 2012. gada 16. novembrī Mineapolē, ASV

Sērās viņu piemin
VALDIS MIKELSONS, ILZE VESSEY,
MAZBĒRNI RALFS UN IVARS AR ĢIMENĒM,
MICHAEL, LISA UN KRISTIN AR ĢIMENI

**NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI
UZ LATVIJU****Kārtojām nodokļu un citus
maksājumus Latvijā!****Baltic Financial Services**
19 N. Mountain Ave.,
Montclair, NJ 07042-1810**VESELĪBAS
APDROŠINĀŠANA**uz īsu vai ilgāku laiku
LATVIJAS CIEMINIEM
CEĻOTĀJIEM UZ ĀRZEMĒM
Zvaniet:
RESNICK & ASSOCIATES
800-324-6520**Vēl krājumā
TRĪS NO PĀRDAUGAVAS**3 CD komplekts:
70 dziesmasPasūtītā:
Vilnis Baumanis
15542 Ambiance Drive
North Potomac, MD 20878
Cena ar piesūtīšanu ASV:
\$24.00 Kolekcionārs pērk
un pārdod Baltijas valstu
pastmarkas, novērtē
kollekcijas.
Organizē jaunākās
preses, grāmatu un
mūzikas ierakstu
nosūtīšanu uz ārzemēm.tel. +371 26004055,
e-pasts cma@btv.lv**Lasiet
tīmeklī!**www.laiks.us**MATĪSS KUKAINIS**

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346 Piedāvājam administratīva
rakstura ēku, ko iespējams
pielāgot arī dzīvokļu izbūvei, pašā
Kuldīgas pilsētas centrā līdzās
Pilsētas laukumam.Kuldīga – senā Hanzas pilsēta pie
Ventas rumbas un bijusī Kurzemes
hercoga rezidences atrašanās vieta,
ir viena no skaistākajām Latvijas
pilsētām ar labi saglabājušos
vecpilsētas arhitektūru,
tā vēl joprojām tiek dēvēta par
"Kurzemes galvaspilsētu"
vai "Kurzemes sirdi".Adrese – Smilšu iela 24
Ēkas platība – 700 kv.m
Cena – 490 000 USD (270 000 LVL)
e-pasts matiksm@inbox.lv; mob.
tālr. +371 28350830**DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA
ATCERE
PRIEDAINĒ**

Sestdien, 26. janvārī, plkst. 1 PM

LITERĀRĀ PĒCPUSDIENA

"Draudzīgais aicinājums -

"Kārlim Ulmanim 135" – Rita Gāle

"Jaunākais Latvijas prozā" – Baiba Bičole

"Nūbransvikas- Leikvudas ev. lut. draudzes literārai
kopai 40 !!!" – Valija Skrodele**KONCERTS**

Rūdolfs Ozoliņš, klavieres

Programmā Jāņa Medīna, Jāzepa Vītola u.c.
latviešu komponistu skaņdarbi.Rīko: Nūdzersijas Latviešu biedrība
Ieeja par ziedojumiem sākot ar \$ 25.**Latviešu Fonda**Projektu pieteikuma informācija
2013. gadam skatīt mājas lapāwww.latviesufonds.info

ADVOKĀTS

PĒTERIS JURJĀNSKārtoju nekustamo īpašumu atgūšanas,
pārdošanas un dāvinājuma jautājumus Latvijā,
kā arī mantojuma jautājumus.

ASV

38021 Euclid Avenue
Willoughby, OH 44094
Tel.: (440) 951-6665
Fakss: (440) 951-4797
jurjans@prodigy.net

LATVIJĀ

„Jaunvīji”, Salas pagasts,
Rīgas rajons LV-2105
Mob. tel.: (371) 29496870
jurjans@apollo.lv

Lūdzu ievērot, ka mantiniekiem Latvijā ir jāpiesakās viena gada laikā.

Ziedojiet bērnu zupas virtuvei!

Daudzi bērni Rīgā un Latvijā ir badā!

Ziedojumam konts: LV39HABA0551028747690,
Swedbank, S.W.I.F.T: HABALV22Biedrība Vidzemes priekšpilsētas lielo ģimeņu centrs
"Ģimenes Atbalsts"

Reģistrācijas Nr 40008058111

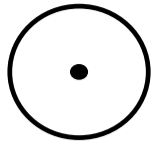
Var sūtīt čeku: Klusā iela 23-6, Rīga, LV1013, Centram

"Ģimenes Atbalsts" (e-pasts: lgc@inbox.lv)Profesors, ārsts Andris RUBINS e-pasts: arubins@apollo.lvwww.LRFA.org

IZDEVĪGI

APDROŠINĀJUMIJUMS UN JŪSU
ĢIMENEI215.635.4137
info@LRFA.org**LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE**Pārsūtām mašīnas, pers. mantas, komerckravas
paciņas pa gaisu vai jūru uz un no Latvijas!Lūdzu zvaniet: 201-760-6427 vai 973-744-6565 vai
arī apskatiet sūtījumu informāciju mūsu mājaslapā: www.lasl.com

Aizsaules ceļā aizgājis mūsu mīlais

ROBERTS ALVIS SIGURDS LAIVIŅŠ

Dzimis 1965. gada 30. septembrī Smithtown, NY,
miris 2012. gada 23. decembrī Fanwood, NJ

*Aiz Tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un atmiņas kā krāšņs zieds.*

Dziļās sērās
MĀTE MAIJA, MĀSA TAINA
RADI UN DRAUGI VISĀ PASAULĒ

Mūsu mīlais māsas dēls un brālēns

ROBERTS LAIVIŅŠ

miris 2012. gada 23. decembrī Fanvudā, Ņūdžersijā

*Tu būsi
Mums
Tavas mīlestības
Atmiņu
Siltumā*

Viņš mums ļoti pietrūks –
ALVIS UN LĪVIJA EIKSTRĒMI
IEVA, KENS, KRISTA UN KĀRLIS BAILEY
VIJA, PĒTERIS, EMĪLIJA UN LĪVIJA VAUGHAN
INĀRA UN ARIANNA STERNADORI
MARKS LIEPA

Mūžībā aizgājis mūsu mīlais

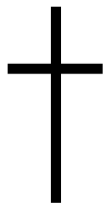
AUGUSTS GRASIS II

Dzimis 1925. gada 19. augustā Rīgā,
miris 2012. gada 27. novembrī Kansassitijā, MO

Pēc viņa sēro
SIEVA RUTA
DĒLS AUGUSTS III UN SIEVA PAMELA AR BĒRNIEM UN MAZBĒRNIEM
MEITA MĀRA UN VĪRS TIMS AR MEITĀM UN MAZBĒRNIEM
MEITA NORA KRISTINA JENKINS AR DĒLIEM
UN RADI LATVIJĀ

Mīlestība nekad nebeidzas...

Mūžīgā mierā aizgājis draugs, režisors, drāmaturģs, rakstnieks

ANDREJS ZINBERGS

Dzimis 1929. gada 28. aprīlī Rīgā,
miris 2012. gada 5. decembrī Anaheimā, Kalifornijā

*... pa mirdzošu staru
sargņģelis balto garu
dvēseli aiznesa debesu kalnā.*

Mīlā piemiņā paturēs
VISA LOSANDŽELOSAS SPĒLMAŅU SAIME

Mūsu mīlais brālēns

IVARS ZUTIS

Dzimis 1927. gada 8. jūnijā Rīgā,
miris 2012. gada 16. decembrī Oakville, ON

Sirdīs vienmēr paturēs
BRĀLĒNS ULDIS PALDE UN MĀRA
MĀSĪCA VIJA PALDE MOORE UN INDRA UN MARK

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 20. lpp.)

Saivars. 27. janv. 10:30 dievk. Salas bazn. (4 Rīga Ln., Melville, NY11747), māc. Šaliņš.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.** (128 N. Elm St, Saginaw, MI 48602). Dr. sekretāre Vija Āriņa, E-pasts: vijaarins@yahoo.com

20. janv. 13:00 dievk., māc. R. Franklins. Pēc dievk. kafija. 17. febr. 13:00 dievk., māc. R. Franklins. Pēc dievk. kafija un draudzes pilnsapulce. 31. martā 13:00 Lieldienu dievk. ar dievg., māc. R. Franklins. Pēc dievk. kafija.

• **Sandiego latv. ev. lut. dr.** Grace Lutheran Church (3967 Park Blvd., San Diego, CA 92103), (ieeja no sētas). Prāvests Kārlis Žols, tālr.: 925-788-1101, e-pasts: kazols@msn.com. Dr. priekšnieks Jānis Legzdīņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com

2. febr. 12:00 dievk., pēc dievk. kafijas galds. 9. martā 12:00 dievk., pēc dievk. kafijas galds. 6. aprīlī 12:00 Lieldienu dievk. ar dievg., pēc dievk. draudzes gada pilnsapulce un kafijas galds. 11. maijā 12:00 Ģimenes dienas dievk., pēc dievk. kafijas galds. Dievkalpojumu apmeklēt laipni lūdz San Diego Latviešu ev.-lut. draudzes valde.

• **Sanfrancisko latv. ev. lut. dr.** (425 Hoffman Ave).

20. janv. 11:00 dievk. 27. janv. 11:00 Dievk. Māc. prāv. K.Žols. Info: www.lvnc.org, E-pasts: noransm@aol.com

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.** katra mēneša trešajā svētdienā 14:00 dievk. Christ Lutheran

bazn. (#1 Selma Avenue, Webster Groves, MO 63119), māc. A. Kalniņa; pēc dievk. saiets ar groziņiem. Draudzes priekšn. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.** (11710 – 3rd Ave. N. E. Seattle, WA 98125).

13. janv. 10:30 Epifānijas laika 1. svētdiena. Dievk. angļu valodā ar dievg..

20. janv. 10:30 dievk. – Epifānijas laika 2. svētdienā.

Info: www.seattlelatvianchurch.org

• **Skenektedijas latv. ev. lut. dr.:** Trinity Lutheran Church (35 Furman Street Schenectady, NY 12308), prāv. O. Sniedze.

• **St. Pētersburgas (FL) latv. ev. lut. dr.** (Mūsu pestītāja (Our Savior) baznīcā, 301 – 58th Street S, St Petersburg, FL 33707).

Draudzes mācītājs Aivars Pelds, draudzes priekšiece Aija Norbergs.

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.** (400 Hurley Avenue, Rockville MD 20850-3121), tālr. bazn.: 301-251-4151.

Info: <http://www.dcdraudze.org>

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.** (76 Windham Rd., Willimantic, CT). Māc. Daina Salnīte. Dr. priekšn. Vija Bachmute, tālr. 860-644-3268

12. janv. 11:00 Zvaigznes dienas dievk. ar dievg.. 16. febr. 11:00 dievk..

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz E-pastu: rasma@laiks.us

Mans uzticīgais partneris un mīlā draudzene
ir aizgājusi uz labāku pasauli.

DZINTRA SYLVIA SYDOW, dzim. ATKALNS

Dzimusi 1929. gada 29. maijā Rīgā,
mirusi 2012. gada 7. decembrī Čikāgā

Par viņu sēro un viņu nekad neaizmirsīs
GUNTARS

*„Do not stand at my grave and weep,
I am not there, I do not sleep.
I am a thousand winds, that blow;
I am the diamond glints on the snow.
I am the sunlight on ripened grain;
I am the gentle autumn's rain.
When you awaken in the mornings hush,
I am the swift uplifting rush
Of quiet birds in circled flight.
I am the soft star that shines at night.
Do not stand at my grave and cry
I am not there; I did not die.”*

Mūžībā aizgājis mīlais draugs

ANDREJS STRAUBERGS

Dzimis 1932. gada 20. martā Rīgā,
miris 2012. gada 4. decembrī Stockholmā, Zviedrijā

Mīlā atmiņā paturēs

ULDIS UN RASMA KARIŅI UN ĢIMENE

No kopā ietām takām,
No dienām senajām,
Lai draudzība iet līdzī
Zem zaļām velēnām.

Mūsu mīlais, labākais draugs

AUGUSTS GRASIS

1925 – 2012

No viņa atvadoties,

SILVIJA UN GUNĀRS BIRKERTI

Mūžībā aizgājusi mūsu mīlā draudzene

ELFA FOLDI, dzim. OZOLIŅŠ

Mirusi 2012. gada 23. decembrī Milvokos

Sērās un mīlestībā piemin
DZINTRA UN ANTONS

Mūžībā aizgājusi mūsu mīlā

AINA BERKULIS, dzimusi ROZMANIS

Dzimusi 1922. gada 17. decembrī Rīgā,
mirusi 2012. gada 11. decembrī Floridā

Vakarzvaigzne mirgo klusi,
Sirds ir mieru ieguvusi.
(A. Lūsis)

Mīlestībā atcerēsies
VĪRS TĀLIVALDIS
DĒLI ARNIS UN MĀRIS AR ĢIMENĒM
MEITAS ILZE UN NORA AR ĢIMENĒM

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīlā

ZIGRĪDA STĪLA (Steele), dzim. BLOKS

Dzimusi 1917. gada 18. decembrī Krievijā,
mirusi 2012. gada 26. decembrī Clarksville, TN, ASV

Piemiņas dievkalpojums 2013. gada 26. janvārī plkst. 14
Dienvidkalifornijas latviešu ev. lut. baznīcā Losandželosā

Dziļās sērās un mīlestībā viņu piemin
MEITA PĀRSLA GRIETĒNS AR VĪRU
DĒLS VILNIS GRIETĒNS
MAZBĒRNI UN MAZMAZBĒRNI
BRĀLIS KURTS BLOKS AR ĢIMENI
KRUSTMEITA INESE BIRZNIECE

Tik brīnišķi, mans Dievs,
Tu mani vadi,
Dus Tavās rokās
Mani gadi.

VĒL VAR PIETEIKTIES UZ LELBAS DRAUDŽU DIENĀM FLORIDĀ!

Tā kā Ziemsvētku steiga daudziem no mums bija aizņēmusi gan prātu, gan laiku, gan enerģiju, iespējams, ka uz galda mājās neaizpildītas palika LELBA Draudžu Dienu pieteikuma anketas. Tikai pēc svētkiem varbūt atklājās, ka jau krietni nokavēts pieteikšanās termiņš. Neraizējieties! Draudžu Dienu organizētāji dod jums vēl vienu iespēju paspēt pieteikties, aizpildīt un nosūtīt pieteikšanās anketas un maksājuma čekus uz Draudžu Dienām siltajā un saulainajā Floridā, kas notiks šogad no 26. februāra līdz 3. martam Episkopālu baznīcas atpūtas centrā „DaySpring”, Parrish.

Pēc pieteikšanās anketām jautājiēt savu draudžu mācītājam un mācītājiem, draudžu priekšniecēm un priekšniekiem, kā arī meklējiet tās LELBAS mājaslapā un pat Facebook! Ja šie avoti jums nav pieejami, lūdzu zvaniet LELBAS Draudžu Dienu organizētājam māc. Gundegai Puidzai pa telefonu 708-453-0534 vai Draudžu Dienu pieteikšanās koordinatorei Baibai Liepiņai pa telefonu 773-202-8416. Viņas jums laipni palīdzēs veikt pieteikšanos. Tāpat pirms anketu aizpildīšanas rūpīgi izlasiet katru no astoņiem dalības izmaksu variantiem. Ja attiecīgajā ailītē rakstīts, ka cena ir divām personām, tad tas tā arī ir – diviem cilvēkiem, un pie minētās summas vairs otrtik nav jāpieskaita. Parēķiniet, un nespēsiet vien nobrīnīties – kur vēl citur Floridā jums būtu tik lēta iespēja baudīt 3 maltītes dienā, nakšņot, atpūsties, izklaidēties, stiprināties ticībā un būt kopā ar draugiem un paziņām!

Programmā:

Draudžu Dienu iesākumā dalībniekiem tiek piedāvāta vienreizēja iespēja – ekskur-

sija uz Orlando „Holy Land Experience”, kur ikviens dalībnieks varēs iejusties Jēzus laika sabiedrībā, vidē un notikumos. Programmā paredzētas rīta lekcijas un nodarbības par mūsu baznīcā aktuālām tēmām. Diakons Dāgs Demants aplūkos iespējas un veidus, kā uzrunāt jaunāko paaudzi mūsu draudžu kontekstā. Mācītāja Gundega Puidza runās par jauniebraucēju specifisko situāciju un vietu mūsu draudzēs un latviešu sabiedrībā kopumā. Mācītāja Dace Zušmane pievērsīsies temai par to, kā mēs aizsniedzam tos draudžu locekļus, kas nonākuši dažādās krīzēs, dzīves krustcelēs un pārmaiņu priekšā. Savukārt prāv. Ivars Gaide adresēs vecāko draudzes locekļu garīgo apzināšanos draudzes vidē.

Rīta cēlienos piedāvāsim arī četras Bībeles pusstundas, ko vadīs māc. Aivars Pelds, LELBA prāv. Lauma Zušēvica, māc. Kārlis Zols un māc. Daira Cilne.

Par garīgo namturību stāstīs LELBA pārvaldes loceklis Valdemārs Pelds.

Pēcpusdienās piedāvāsim iespējas dziedāt Draudžu Dienu kori, dejojot liturģiskās dejas un spēlēt koklētāju ansambli.

Pēcpusdienās ceram jūs arī iesaistīt tādās aizraujošās nodarbībās kā mākslas, mūzikas, kustību un labirinta apli, arī smieklu jogā, lūdzošajās rokās un tikla aušanas aktivitātēs.

Savukārt vakari paies nemanot gan dziesmu spēlēs, gan dzejas un teātra sarīkojumos. Un protams, arī sadraudzībā, satikšanās priekā, jaunu draudzības saišu veidošanā un lieliski pavadītā laikā visiem kopā.

Uz tikšanos Floridā februārī!

LELBA Evaņģelizācijas nozāres vadītāja māc.
Gundega Puidza

Apsveicam!

Rita Māra Zandberga ieguvusi gradu organizāciju personāla apmācībā un attīstībā (*Master of Science in Organizational Learning un Development*) un 2012. gadā viņai piešķirta atzinības balva *Outstanding Graduate Student in Organizational Learning and Development Award*. Rita ir beigusi Bostonas Latviešu skolu un ir lielgaidu vadītāja Sauleskalna (7.) gaidu vienībā. Rita dzīvo Rīgā.

SPORTS

Par Latvijas gada labākajiem sportistiem atzīti Štrombergs un Radēviča

21. decembrī, svinīgā ceremonijā "Latvijas Gada balva sportā 2012" uz kinoteātra *Splendid Palace* skatuves prožektoru gaismā tika godināti labākie Latvijas sportisti, treneri un komandas. Par Latvijas labākajiem sportistiem atzina BMX riteņbraucēju **Māri Štrombergu** un vieglatlēti **Inetu Radēviču**. Māris Štrombergs pērn kļuva par divkārtēju olimpisko čempionu BMX riteņbraukšanā. Līdz šim viņš ir vienīgais Olimpiskais čempions BMX riteņbraukšanas vēsturē. Vēl uz gada labākā sportista balvu pretendēja orientēšanās sporta pārstāvis, pasaules čempions Edgars Bertuks, skeletoniisti Martins un Tomass Dukuri un futbolists Kaspars Gorkšs.

Ineta Radēviča Londonas Olimpiskajās spēlēs palika ceturtajā vietā, tikai vienu centimetru zaudējot trešajai vietai. Iepriekš viņa Eiropas meistarsacīkstēs bija izcīnījusi sesto vietu. Radēviča par Latvijas labāko sportisti tika atzīta trešo reizi pēc kārtas. Šajā nominācijā bija arī septiņcīņniece Laura Ikauniece, gaŗo distanču skrējēja Polina Jelizarova, šķēpmetēja Madara Palameika un modernās piecīņas pārstāve Jeļena Rubļevska.

Inese Radēviča un Māris Štrombergs ar saņemtajām balvām

Apbalvošanas ceremonijā Ineta Radēviča paziņoja par sportistes karjeras beigšanu.

Daži citi Latvijas „Gada balvas sportā 2012” laureāti

- Labākais sportists tehniskajos sporta veidos **Matiss Karro**. Sezonas sākumā starptautiskajā motokrosa mx1 klasē cīnījās par vietu labāko desmitniekā;

- Labākais treneris **Ivo Lakučs** (BMX riteņbraukšana) – spidošs stratēģis, zinošs treneris, smalks psihologs. Bez viņa nebūtu Māra Štromberga otrā olimpiskā zelta. Lakuča nopelnos ierakstāmas arī Edžus Treimaņa un Richarda Veides dubultuzvaras Eiropas meistarsacīkšu kopvērtējumā;

- Labākā Latvijas sporta spēļu vienība – Latvijas **vīriešu volejbola izlase**. Volejbolisti kvalificējās Eiropas meistarsacīkšu

pēdējām pārspēlēm un mēģinās pēc aptuveni 17 gadu pārtraukuma iekļūt finālturnīrā;

- Labākā komanda individuālajos sporta veidos – **Jānis Šmēdiņš/Mārtiņš Pļaviņš** (plūdmales volejbols). Iegūtas bronzas medaļas Londonas Olimpiskajās spēlēs, kā arī 1. vieta FIVB (Starptautiskās Volejbola federācijas) *Grand Slam* posmā un 11. vieta FIVB pasaules rangā;

- Gada uzlecošā zvaigzne – **Laura Ikauniece**. Viņa 20 gadu vecumā izcīnīja trešo vietu Eiropas meistarsacīkstēs un 9. vietu Londonas Olimpiskajās spēlēs ar atkārtotu Latvijas rekordu daudzciņā;

- Gada sporta skolotāja – **Iveta Daude** (Rīgas Valsts vācu ģimnazija).

- Latvijas Paraolimpiskās komitejas speciālbilva **Aigaram Apinim**. Londonas Paraolimpiskajās spēlēs viņš ieguva zelta medaļu lodes grūšanā F52/53 grupā un sudraba medaļu diska mešanā F51/52/53 grupā, labojot pašam piederošo pasaules rekordu. Apīņa kontā ir pilns medaļu komplekts abās disciplīnās, kopskaitā septiņas!

- Par Latvijas labāko sporta veterāni 2012. gadā tika atzīta vairākkārtējā pasaules un Eiropas čempione vieglatlētikā **Austra Reinberga**. Aktīvā seniore pērn kļuva par trīskārtēju Eiropas čempioni vecuma grupā 85+. Reinberga izcīnījusi vairāk nekā 20 medaļas pasaules un Eiropas meistarsacīkstēs.

Briedis uzvar pārlicinoši

Latvijas labākais bokseris Mairis Briedis (*attēlā*) pērn Rīgā kļuva par populārākā Eiropas boksa komercturnīra *Bigger's Better* superfināla uzvarētāju.

Briedis ceturtdaļfinālā ļoti pārlicinoši ar nokautu uzvarēja Grieķijas pārstāvi Evgeniju Lazaridi. Jau pirmajā raundā izpaudās latvieša pārākums, bet otrā raundā pēc tam, kad Briedis pretinieku otro reizi aizsūtīja nokdaunā, cīņa tika pārtraukta. Izšķirīgajā cīņā Briedis pēc vienbalsīga tiesnešu lēmuma uzvarēja francūzi Fabrisu Ornižu.

Mairis Briedis turnīra *Bigger's Better* superfinālā Rīgā apliecināja savu favorita statusu, izcīnot uzvarētāja kroni un 25 tūkstošus dolaru naudas balvu. Pirms gada līdzīgā turnīrā viņš apstājās pusfinālā, kas Mairim ir vienīgais zaudējums 18 cīņās profesionāļu ringā.

Turnīru *Bigger's Better* lielākā pievienotā vērtība ir rīkotāju līgums ar televīziju *Eurosport* un iespēja dalībniekiem kļūt pamānītiem plašākās boksa aprindās. Rīgā dalībnieku vidū bija dažādu kaujas mākslu pārstāvji un lie-

lākoties iesācēji profesionālajā boksā. Otrā Latvijas pārstāvja superfinālā Konstantīna Gluhova karjērā ir daudz dažādu titulu citos cīņas veidos, taču klasiskajā boksā vienīgās trīs divcīņas viņš aizvadīja *Bigger's Better* kvalifikācijas turnīrā Viļņā. Superfinālā Gluhovs jau pirmajā kārtā zaudēja Sergejam Maslobojevam no Lietuvas, kuŗu bija uzvarējis Viļņā. Briedis finalistu astoņniekā bija viens no retajiem, kuŗa uzmanība koncentrēta klasiskajam boksam, tādēļ tika uzskatīts par favorītu un sacensības aizvadīja bez aizķeršanās.

Profesionāla boksa pirmajam līmenim Briedis divu gadu laikā izgājis cauri ar pietiekami iespaidīgu bilanci – 17:1 un 12 uzvaras ar nokautu. Karjēras turpinājums būs atkarīgs ne tikai no paša darītā treniņos, bet arī no viņa apkārtnes cilvēku sakariem profesionālā boksa aprindās un prasmes piesaistīt augstvērtīgākus pretiniekus.

Pasaules pilsētu vienību turnīrā līdz astotdaļfinālam

Apvienotajos Arabu Emiratos notika interesants šaha turnīrs, kuŗā pirmo reizi pasaules mērogā spēkiem mēroja pilsētu vienības. Piedalījās 24 komandas. Dalībnieku atlase šim turnīram notika pēc ģeogrāfiska principa – kvalificējās kontinentu čempioni un viena komanda no katras starptautiskās federācijas zonas. Līdz ar to vienai Latvijas pilsētai vietu izcīnīja Latvijas vīriešu izlase, kas pērnā gada pasaules šaha Olimpiādā sasniedza labāko rezultātu starp Baltijas valstu vienībām – 28. vieta.

Rīgas komandu pasaules pilsētu meistarsacīkstēs pārstāvēja lielmeistari Normunds Miezis, Arturs Neikšāns, Jevgeņijs Sveņņikovs un Ilmārs Starostīts, kā arī FIDE meistars Egons Lavendelis.

Turnīru Rīgas vienība sāka ar uzvaru, pārspējot ar 2,5:1,5 pārspēja Atēnas. Turpinājumā ar 3,5:1,5 tika uzvarēti Austrālijas pilsētas Kanberas šachisti, bet pret Ļvovas (Ukraina) vienību piedzīvots zaudējums – 1:3. Rīdiniēki iekļuva izslēgšanas cīņās, kur astotdaļfinālā sacentās ar Zviedrijas pilsētas Lundas vienību. Rezultāts neizšķirts – 2:2. Rīgas vienība beidza sacensības.

Laurai Rogulei vairākas medaļas

Polijas galvaspilsētā Varšavā notika Eiropas meistarsacīkstes ātrajā šachā. Vairākas godalgotas vietas ieguva Latvijas šachisti. Sacensībās piedalījās 775 dalībnieki no 27 valstīm. Latviju pārstāvēja 33 šachisti. Labāko re-

zultātu sievietu konkurencē sasniedza Latvijas lielmeistare Laura Rogule, iegūstot 8 punktus no 11 iespējamajiem. Līdz ar to Rogule no sacensībām Polijā atgriezās ar divām zelta medaļām. Viņai izdevās izcīnīt pirmo vietu gan Eiropas ātrā šacha meistarsacīkstēs, gan Eiropas ātrspēles meistarsacīkstēs.

Savukārt, iegūstot 9,5 punktus no 11 iespējamajiem, nezaudējot nevienā spēlē un trijās cīņoties neizšķirti, bronzas medaļu kopvērtējumā ieguva Latvijas pirmais numurs lielmeistars Aleksejs Širovs.

Laura Rogule

Ātrspēles meistarsacīkstēs 22 spēlēs seškārtējā Latvijas čempione Rogule tika pie 13,5 punktiem, kas bija labākais rezultāts dāmu konkurencē. Kopumā sacensībās piedalījās 27 Latvijas pārstāvji un vīriešu konkurencē labākais bija Arturs Neikšāns, kuŗš ar 14,5 punktiem ierindojās 44. vietā.

Golferes Jansones panākums

Jūrmalniece Laura Jansone Marokā veiksmīgi finišēja Dāmu Eiropas tūres (*LET*) kvalifikācijas turnīrā un kļuva par pirmo Latvijas golferi, kuŗa izcīnīja tiesības spēlēt augstākā līmeņa profesionāļu tūrē. Latvijas golfā līdz šim nebijušu panākumu Jansone nodrošināja ar kvalifikācijā izcīnītu dalītu 25. vietu. Tiesības spēlēt *LET* piecu izspēlēto kārtu summā nopelnīja kvalifikācijas 30 labākās dalībnieces. Jansone 90 bedrītes piecās kārtās izspēlēja ar 353 sitiēniem (72-70-71-72-68) jeb septiņiem sitiēniem zem teorētiski nepieciešamās normas.

Laura Jansone

LET sezona sāksies februārī ar turnīriem Austrālijā un Jaunzēlandē, bet vēlāk golferes turpinās spēlēt Āzijā, Āfrikā un Eiropā. 2012. gadā LET bija 24 turnīri 19 valstīs ar vairāk nekā 10 miljonu eiro kopēju balvu fondu. Iepriekšējās divas sezonas Jansone aizvadīja Ziemeļamerikā Sieviešu profesionālā golfa asociācijas (LPGA) farmtūrē.

Skeletons

Martins Dukurs Altenbergas trasē Vācijā uzvarēja arī Pasaules kausa skeletonā sestajā posmā, tiekot pie piektās uzvaras šosezon. Savukārt Martina vecākais brālis Tomass Dukurs izcīnīja ceturto vietu.

Pasaules kausa kopvērtējumā pēc šī posma Martins ar 1335 punktiem nostiprinājās līderpozīcijā, viņam ar 1178 punktiem tagad seko Tomass. Trešajā vietā ar 1116 punktiem ir vācietis Krekels.

***

Lelde Priedulēna Pasaules kausa izcīņas posmā izcīnīja 12. vietu.

Kamaniņas

Latvijas kamaniņu sportisti Eliza Tīruma, Inārs Kivlenieks un Andris Šics/Juris Šics Pasaules kausa izcīņas sacensībās Kēnigzē, Vācijā, izcīnīja augsto ceturto vietu komandu stafetē 12 valstu konkurencē. Aiz Latvijas komandas palika vairākas ļoti spēcīgas vienības – ASV, Itālija un Krievija, kā arī Rumānija, Polija, Ukraina, Čehija un Slovākija. Latvijas komandas ieņemtā ceturta vieta ir atkārtots šīs sezonas labākais rezultāts, kas tika sasniegts decembra vidū PK sacensībās Siguldā.

Divnieks Andris Šics/Juris Šics ierindojās ceturtajā vietā. Viņiem pietrūka pavisam maz, lai būtu labāko trijniekā. Otrs Latvijas divnieks – Oskars Gudramovičs/Pēteris Kalniņš divu braucienu summā ieņēma 13. vietu.

Individuālajās sacensībās no Latvijas pārstāvjiem visveiksmīgāk startēja Mārtiņš Rubenis, izcīnot 18. vietu. Inārs Kivlenieks ierindojās uzreiz aiz Rubeņa – 19. vietā starp 32 dalībniekiem.

Dāmu konkurencē Eliza Tīruma izcīnīja 13., viņas māsa Maija – 15. vietu.

Bobslejs

Latvijas bobsleja divnieks Oskars Melbārdis/Daumants Dreiškens Pasaules kausa izcīņas posmā Vācijā, Altenbergas trasē, labi veica otro braucienu un summā ieņēma piekto vietu. Uģis Žāļims/Raivis Broks divu braucienu summā ieņēma 15. vietu 18 ekipāžu konkurencē.

Oskars Melbārža pilotētais četrinieks izcīnīja ceturto, Uģa Žāļima – 12. vietu.

Hokejs

Latvijas U-20 hokeja izlase Krievijā pasaules meistarsacīkstēs augstākajā līgā ar 1:5 zaudēja Somijas līdzzaudžiem, ar 2:7 – šveiciešiem, ar 1:5 nācās atzīt pašreizējo čempionu zviedru pārākumu, un pēdējā apakšgrupas spēlē ar 2:4 piekāpās Čehijas vienībai. Līdz ar to Latvijas hokejisti apakšgrupu sacensības beidza ar četriem zaudējumiem četrās spēlēs un turpinājumā vajadzēja cīnīties par vietas saglabāšanu augstākajā līgā.

Sacensībā par vietas saglabāšanu mūsējie ar rezultātu 3:5 zaudēja Slovākijas līdzzaudžiem. Lai paliktu augstākajā līgā, Latvijas hokejisti bija nepieciešama uzvara pār Vācijas vienību. Tas tomēr neizdevās (zaudējums 2:4), un līdz ar to Latvijas hokejisti nākamajās meistarsacīkstēs cīnīsies pirmajā līgā.

P. Karlsons